

BUSINESS REGION GÖTEBORG

KALLELSE

Styrelsemöte i Business Region Göteborg AB

Måndagen den 11 februari 2019, kl. 12.00-19.00

Plats: Business Region Göteborg, Östra Hamngatan 5, Mötesrum Världen

12,00-13,30 Lunch (Östra Hamngatan 5)

13,30-17,00 Styrelsemöte

17,30-19,00 Middag

Ärende

1. Sammanträdet öppnas
2. Val av protokolljusterare
3. Föregående mötesprotokoll
4. Information process handlingsplan för Näringslivsstrategiska programmet (*Pia Areblad, 40 min*)
5. Fastställande av Årsrapport 2018 (*Patrik Andersson, 30 min*)
6. Fastställande av Årsredovisning 2018 (*Patrik Andersson, 10 min*)
7. Fastställande av Granskningsredogörelse (*Stefan Elmgren, Stadsrevisionen, 20 min*)
8. Minoritetsägda bolag (*Patrik Andersson, 45 min*)
 - 8.1 Val av ombud till årsstämmor 2019 i minoritetsägda bolag
 - 8.2 Nominering av styrelseledamöter till
 - *Sahlgrenska Science Park AB*
 - *Almi Företagspartner Väst AB*
 - *Almi Invest Västsverige AB*
 - 8.3 Arvodering
 - 8.4 Information ägardialoger Science Parks
9. Förslag på att förlänga svarstid till Stadshus AB gällande Ägardialog (*Patrik Andersson, 15 min*)
10. Beslut deltagande av styrelserepresentanter Mipim 2019. (*Patrik Andersson, 10 min*)
11. Tjänstemanna behandlade remisser 180901-181231 (*Patrik Andersson, 5 min*)
12. Information utmärkelse årets mest intressanta internationella etablering (*Patrik Andersson, 10 min*)
13. Information dataskyddsarbetet (*Patrik Andersson, 5 min*)
14. Styrelseutvärdering 2018 (*David Ljung, 20 min*)
15. Övriga frågor

Kallade:

Styrelseledamöter:

David Ljung (s)

Hans Rothenberg (m)

Stefan Svensson (m)

Eva Ternegren (mp)

Anders Sundberg (m)

Marie Östh Karlsson (s)

Miguel Odhner (s)

Peter Lindh (s)

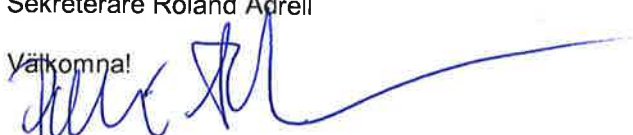
Lennart Olsson (l)

Verkställande direktör Patrik Andersson

Vice VD Eva-Lena Albihn

Sekreterare Roland Adrell

Välkomna!

Patrik Andersson

Måndagen den 10 december 2018, kl. 13.00 – 16.30

Plats: Business Region Göteborg, Norra Hamngatan 14, Sahlgrenska rummet

Närvarande: David Ljung	Ordförande
Eva Ternegren	1:e vice ordförande, (<i>ej närvarande under § 4</i>)
Anders Sundberg	2:e vice ordförande, (§§ 6 – 14)
Stefan Svensson	Ledamot
Miguel Odhner	”
Marie Östh Karlsson	”
Hans Rothenberg	”
Lennart Olsson	”
Patrik Andersson	Vd
Eva-Lena Albihn	vice vd
Svante Hjertén	Sekreterare
Rasmus Heyman	Business Region Göteborg (§ 8)
Per Österström	Business Region Göteborg (§ 8)
Hans Larsson	Business Region Göteborg (§ 8)
Lars Bern	Business Region Göteborg (§ 8)
Maria Strömberg	Business Region Göteborg (§ 8)
John Wedel	Business Region Göteborg (§ 9)

Ej närv.: Peter Lindh Ledamot

1 Sammanträdet öppnas

Ordförande öppnade sammanträdet.

2 Val av protokolljusterare

Hans Rothenberg utsågs att jämte ordföranden justera protokollet.

3 Föregående mötesprotokoll

Föregående mötesprotokoll lades med godkännande till handlingarna.

4 Beslut bidrag

Det antecknades att Eva Ternegren anmälde jäv och därefter lämnade mötet.

Patrik Andersson redogjorde för en i förväg utsänd handling varefter det fattades beslut i enlighet med förslaget jämte följande tillägg:

Vd fick i uppdrag att utreda andra möjligheter till samarbete med berörda organisationer, däribland genom upphandling men även andra samverkansformer.

5 Mål- och inriktningsdokument

Efter att Eva Ternegren anslutit till mötet föredrog David Ljung en i förväg utsänd handling. Styrelsen beslutade i enlighet med förslaget.

6 Fastställande av verksamhetsplan och budget 2019

Det antecknades att Anders Sundberg anslöt till mötet.

Patrik Andersson redogjorde för en i förväg utsänd handling, varefter styrelsen beslutade i enlighet med förslaget.

Det antecknades att vd:s presentationsbilder vid mötet ska distribueras till styrelsens ledamöter samt att Eva Ternegren önskade en presentation av det kompetensverktyg som används i verksamheten. Vd fick i uppdrag att presentera det samma vid senare tillfälle.

7 Delegation till VD för beslut kring dokumenthanteringsplan

Patrik Andersson föredrog ärendet varefter styrelsen beslutade i enlighet med förslaget.

8 **Beslut utredningar**

8.1 *Samverkansplattform kultur och kreativa näringar*

Rasmus Heyman adjungerades till mötet och föredrog utredningen, varefter styrelsen beslutade i enlighet med förslaget.

8.2 *Automatisering, elektrifiering och digitalisering inom transportsektorn*

Per Österström och Hans Larsson adjungerades till mötet och föredrog utredningen, varefter styrelsen beslutade ställa sig bakom densamma och förklara uppdraget slutfört samt att tillställa rapporten till kommunstyrelsen.

8.3 *Göteborg struktur för testbädd och nya innovationer*

Lars Bern och Maria Strömberg adjungerades till mötet och föredrog förslag på struktur, varefter styrelsen beslutade återremittera uppdraget med instruktionen att styrelsen önskar lägga till en vidareutvecklad rapport där en fördjupning och innebörd av Testbädd Göteborg inkluderats.

9 **Information om arbetet med logistikstrategi**

John Wedel adjungerades till mötet och informerade om det pågående utredningsarbetet.

10 **Hemställen Johanneberg Science Park AB gällande Celcius 2019 – 2020**

Mats Bergh adjungerades till mötet och redogjorde för ärendet, varefter styrelsen beslutade i enlighet med förslaget jämte följande tillägg:

Om projektet skulle komma att vara ekonomiskt självbärande före projekttidens utgång, ska återbetalning ske.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

11 **Ägardialog Stadshus AB**

David Ljung informerade om den ägardialog som genomförts.

12 Medarbetarundersökning

Patrik Andersson föredrog resultatet från medarbetarundersökningen.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

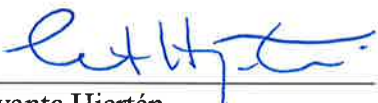
13 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälda.

14 Styrelsens utvärdering av VD

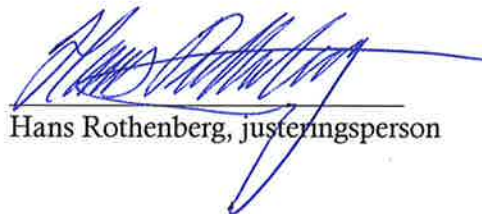
Styrelsen utvärderade vd:s arbete för innevarande verksamhetsår.

Vid protokollet:

Svante Hjertén

Justeras:

David Ljung, ordförande

Hans Rothenberg, justeringsperson

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program

2018 - 2035

Styrelsepresentation 11 feb 2019, Pia Areblad

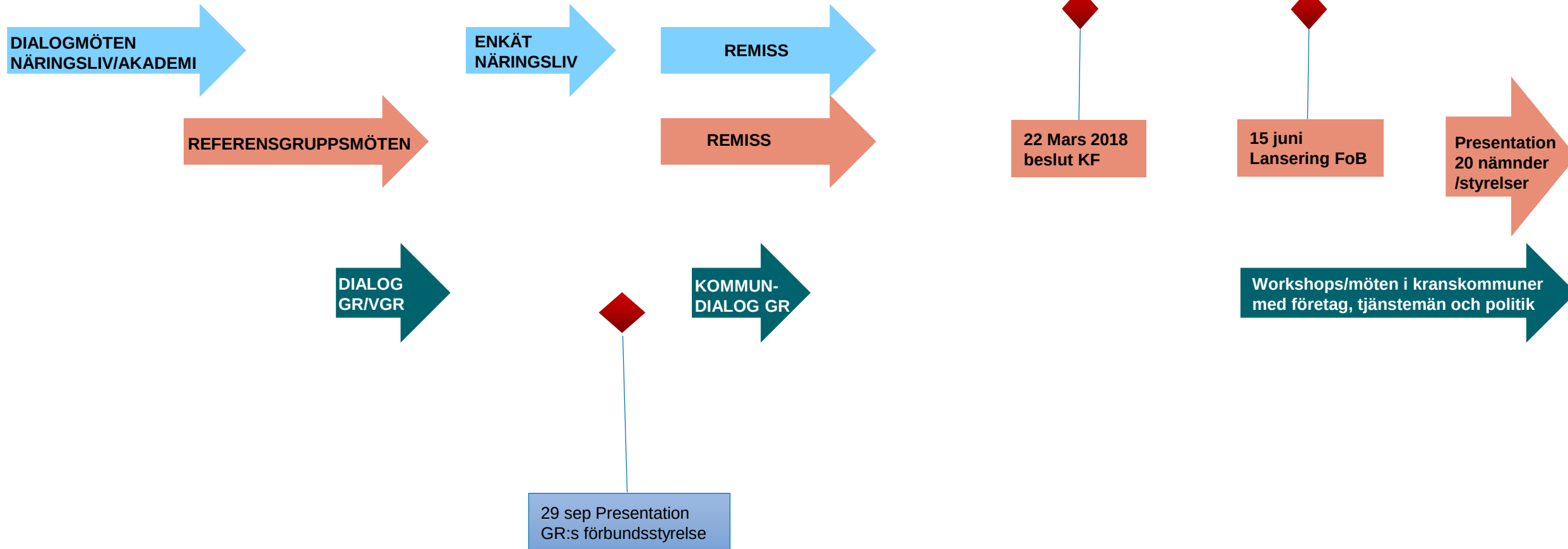
Agenda styrelsemötet

1. Recap
2. Näringslivsstrategiska programmets synkning med styrande dokument GBG
3. Handlingsplanearbete i progress:
ex: kompetensförsörjning
4. Organisation i staden
5. Referensgrupp
6. Tidplan
7. Beslutsmöten HP
8. Regionalt arbete
9. Framgångsfaktorer HP

1. Recap: Process framtagning av samt lansering av programmet jan 2017 – sep 2018

Jan Feb Mars April Maj Juni Juli Aug Sep Okt Nov Dec Jan Feb Mars April Maj Juni Juli Aug Sep

2. Göteborgs Stads näringslivsstrategiska programs relation till andra styrande program/planer

Urval av Göteborgs Stads
styrande program/planer

Kompetens- försörjning	Attraktions- kraft	Infrastruktur tillgänglighet	Markförsörjn. fysisk plan.	Företags- klimat	Innovations- kraft
- Jämlik stad	- Besöksnäring - Kultur	- Trafikstrategi - Plan för trafikinfrast. VGR - Miljö - Klimat	- Översiktsplan 2009 - Vision Älvstaden - Utbyggnads planering - Grönstrategi - Miljö - Klimat	- "Enkelt att driva företag" - Upphandling och inköp - KoM - service	- Innovation - Upphandling och inköp - Miljö - Klimat - Kultur

3. Framtagande av handlingsplan; ex kompetensförsörjning

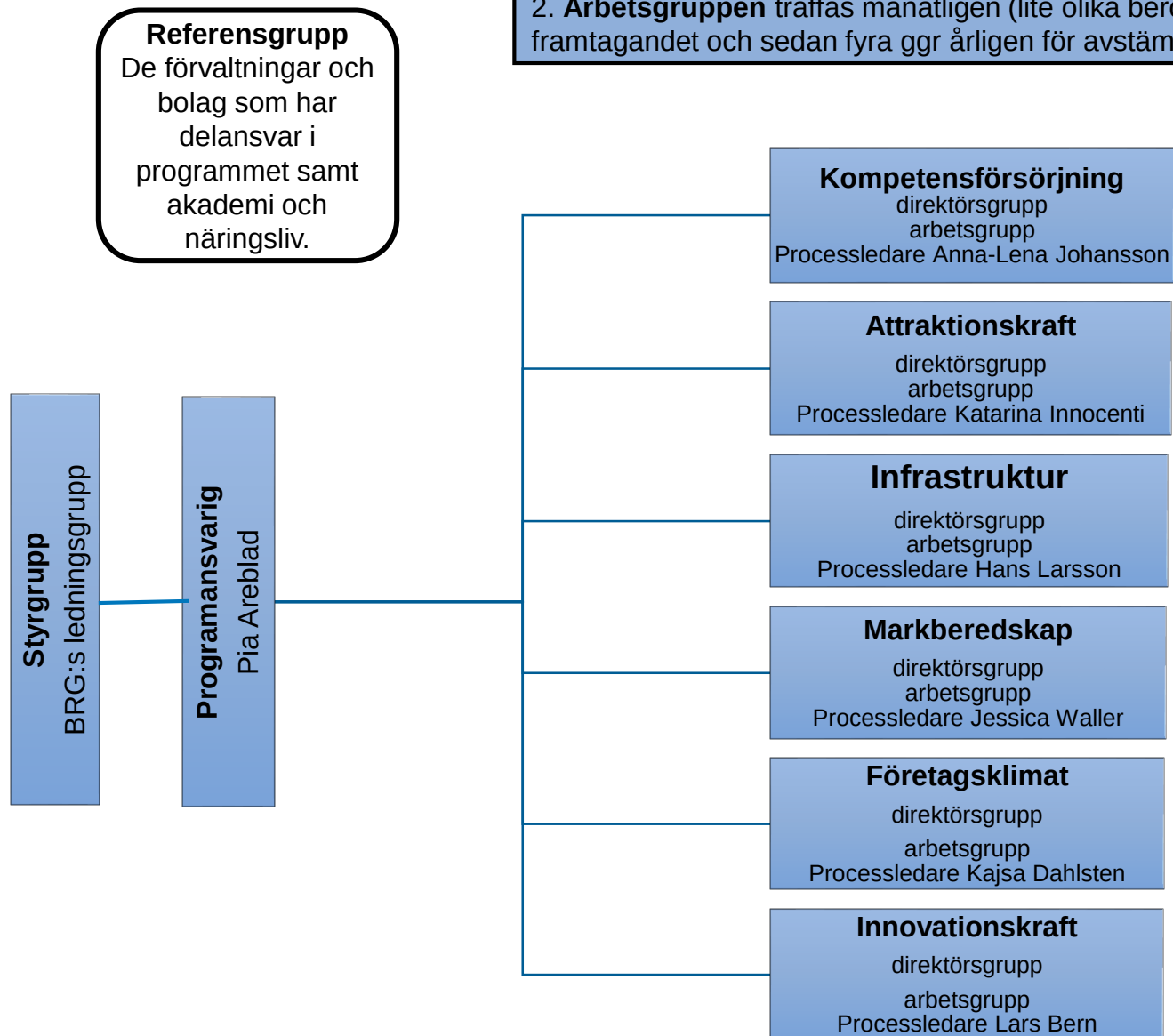
Kompetensförsörjning		Uppstart (kvartal)	Slutförd (kvartal)	Ansvarig för insats/aktivitet	Deltar i arbetet	Utfall/uppföljning
Styrelser/nämnder med delansvar	Business Region Göteborg AB, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utbildningsnämnden, grundskolenämnden, social resursnämnd, förskolenämnden, akademin, Gbg& Co, GR, SLK.					
Insats 1	Utveckla skola-näringslivs-samverkan och låta entreprenörskap löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.					
Aktiviteter:						
Insats 2	Utveckla relevanta utbildningar som arbetslivet efterfrågar på alla nivåer.					
Aktiviteter:						
Insats 3	Aktivt stödja utvecklingen av akademin i staden.					
Aktiviteter:						
Insats 4	Utveckla möjligheten till fortbildning och kontinuerligt lärande på arbetsplatsen.					
Aktiviteter:						
Insats 5	Verka för bättre matchning och snabbare validering av kompetenser tillsammans med näringslivet för ökad delaktighet på arbetsmarknaden.					
Aktiviteter:						
Insats 6	Satsa aktivt på att attrahera internationell kompetens och stödja initiativ som stärker den internationella gemenskapen (internationella communityn) i staden.					
H Aktiviteter:						

Kompetens-försörjning 190201	Handlingsplan 1 omfattar aktiviteter som i första hand äger rum mellan 1 juli 2019 och 31 dec 2021	Uppstart (kvartal)	Slutförd (kvartal)	Ansvarig för insats/aktivitet (Förvaltning)	Deltar i arbetet	Utfall/ uppföljning	Ingår i Jämlikt Göteborg, mål 3
	Business Region Göteborg AB, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utbildningsnämnden, grundskolenämnden, social resursnämnd, förskolenämnden, akademien, Gbg& Co, GR, SLK.						
Insats 1 (GrF , UBF)	Utveckla skola-näringslivs-samverkan och låta entreprenörskap löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.			GRF/UBF	Satsning mha GR, i samverkan med BRG		
Aktivitet 1:	Utveckla SYV-arbetet i vid bemärkelse från förskola- akademien,inkl karriärvägledning genom att:						
	<i>Fortsätta utveckla Future Skills med fler branscher samt öppna upp för yngre åldrar</i>						
	<i>GrF etablerar ett samverksansråd med repr från arbetsliv, vägledning mm</i>						
	<i>Kvalitetssäkra och utveckla praon i Göteborg både från skolans och näringslivets perspektiv</i>						
	<i>Kvalitetssäkra och utveckla APL</i>						
	<i>Genomföra framtidsveckor -elever från grund besöker gymn, gymnelever besöker YH/ vux/akademien</i>						
	<i>Mobilisera näringslivet för sommarjobb till stadens unga</i>	2019, Q1	2019 Q4	Arbvux, BRG(politiskt utredningsuppdrag)			
	<i>Utöka lovskolan för de som står " långt ifrån utbildningssystemet" kopplat till näringslivet, exvis " sommartekniker"</i>						
	<i>Etablera Rektorsakademi som involverar näringlivet och SYV-verksamheten</i>						
	<i>Näringslivet bidrar med skarpa projekt som genomförs i utbildningarna på olika nivåer</i>						
	<i>Anordna handledarutbildningar för företagen</i>						
Aktivitet 2:	Utveckla "en dörr in" för samverkan näringsliv och skola genom att:				Satsning mha GR, i samverkan med BRG		
	<i>Definiera de arenor där näringslivet och skolan kan mötas - rita kartan</i>						
Aktivitet 3:	Hållbar stad – Satsa på entreprenöriella insatser på yrkesinriktade utbildningar inom gymnasium och vuxenutbildning			Mona Eriksson UBF, NN Arbvux			

1. **Direktörsgruppen** är med på uppstartsmöte samt möte för godkännande av handlingsplan första veckan i april. Därefter ett möte årligen.
2. **Arbetsgruppen** träffas månatligen (lite olika beroende på grupp) under framtagandet och sedan fyra ggr årligen för avstämning.

4. Organisationskiss i staden

5. Referensgrupp

Referensgruppens roll:

Vara "bollplank" och diskussionspartner

Innehåll i referensgruppsmöten:

Nuläge/framåtblick/prioritering

Deltagande:

Direktörer/vd:ar för de förvaltningar och bolag som har delansvar i programmet samt akademien och representanter för näringslivet

Att arbeta vidare med: vilken representation vill vi ha från näringslivet? Hur säkerställer vi det?

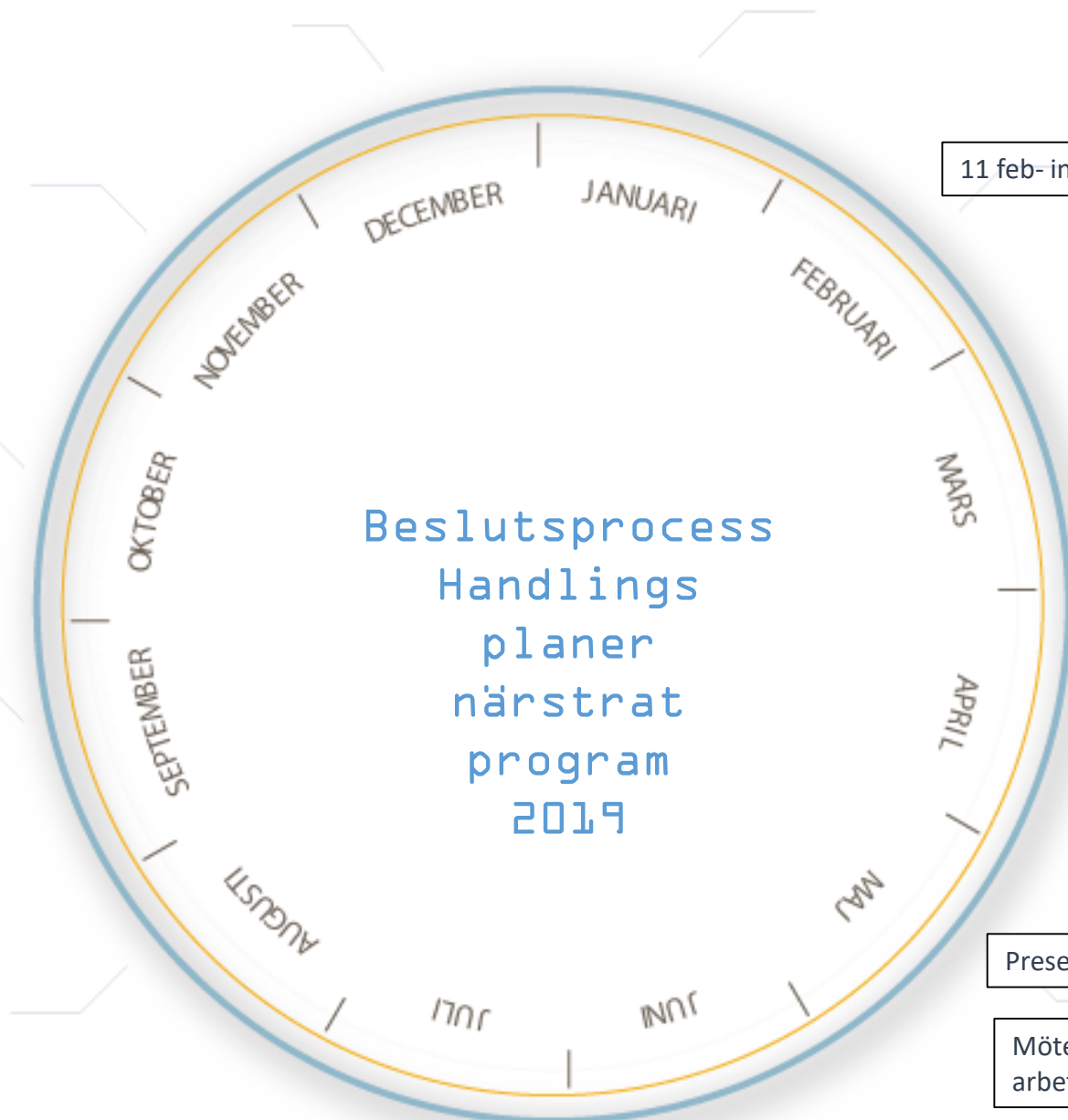
6. Tidplan

Beslut handlingsplan

Göteborgs
Stad

Stormöte referensgrupp
oktober

11 feb- information BRGs styrelse

Projektgruppsmöte

27 mars- 5 april
Möten i respektive
direktörs/arbetsgrupp för beslut

23 april presentation och beslut
handlingsplan BRG:s styrelse

Presentation i Ks-beredning

Möte med de personer som ingår i
arbetsgrupper från resp förvaltning.

Juni beslut i nämnder/styrelser

Implementering av handlingsplan 2019-
2021 påbörjas.

7. Beslutsmöten HP

- Internt möte på BRG med vd, vice vd, a,b,c 19 mars
- Markberedskap, 27 mars
- Attraktionskraft, 1 april
- Kompetensförsörjning, 2 april
- Företagsklimat, 3 april
- Innovationskraft, 5 april

8. Regionalt arbete

lokal synkning med regionalt program där BRG

2017

Ale 17-18 nov, företag, Kso, v Kso samt KC

2018

Kungsbacka 22 maj, företag, tjänstepersoner

Öckerö 12 nov, företag, ksau

Tjörn 30 nov, företag, tjänstepersoner, kso

2019

Mölndal 24 jan 2019, företag, politik, tjänstepersoner

Härryda 5 feb 2019, tjänstepersoner

Alingsås mars 2019

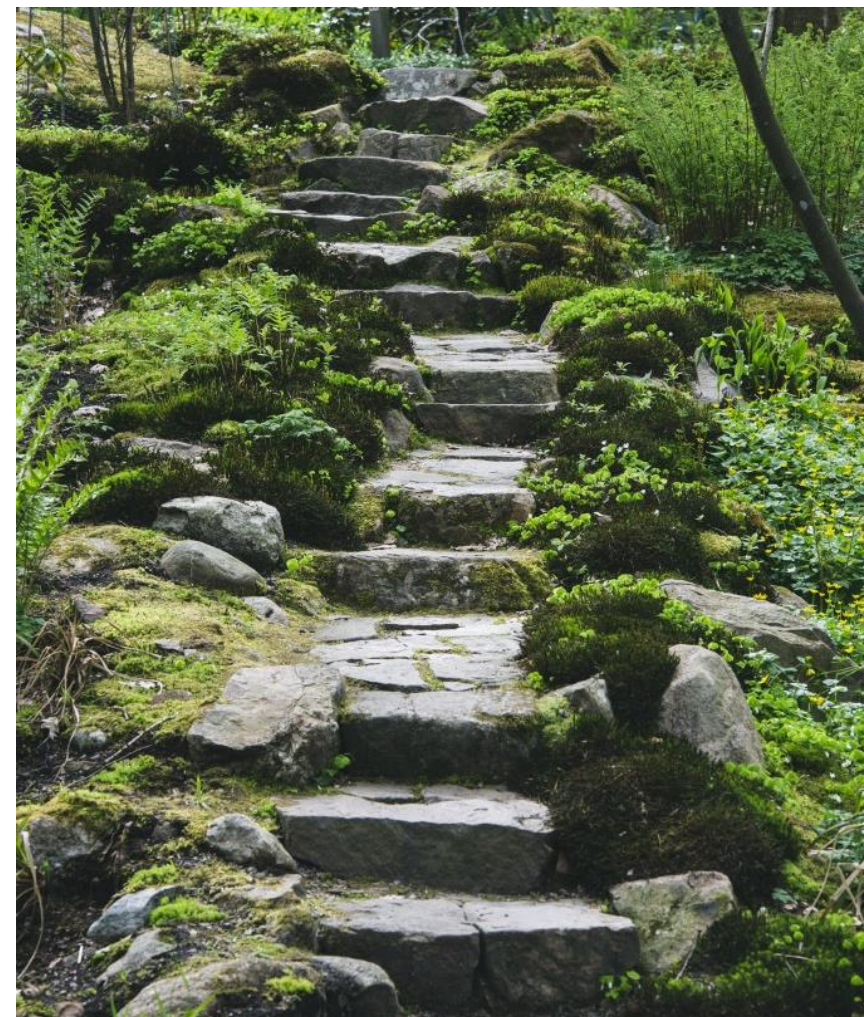
Lerum, Partille arbetar på egen hand med synkningen.
Stenungsund kommer starta då NC kommer åter från
föräldraledighet. Lilla Edet och Kungälv avvaktar.

9. Framgångsfaktorer för att vi ska få framdrift i programmet

1. Programmets skärpa och innehåll

Vi formulerar aktiviteterna så konkret som möjligt. Vi mäter utfall av aktiviteterna och eftersträvar att beskrivna aktiviteter har en tydlig och påverkansbar koppling till mål och resultat. Som processledare styr, coachar, ringer man upp/mailar delansvariga mellan mötena för bästa resultat.

9. Framgångsfaktorer för att vi ska få framdrift i programmet

2. Samarbete F o B

Vi arbetar medvetet med att skapa delat ägande av programmet/HP. Att bygga ett förtroendefullt samarbete tar tid. Vi involverar aktivt delansvariga förvaltningar/bolag och ser till att de syns i kommunikationen och har en tydlig roll på arbetsgruppsmötena att driva "sin" insats eller aktivitet. Vi är måna om att det arbete vi gör relaterar till de mål de andra FoB arbetar med och strävar efter att det blir en win-win känsla att bidra till programmet.

9. Framgångsfaktorer för att vi ska få framdrift i programmet

3. Politik/politiker

Vi tar fram en plan för löpande besök/dialog med berörda nämnders politiker och deras måldokument. Vi strävar efter att delansvariga nämnder tar ansvar för implementering och integrerar det i sina mål- och styrdokument.

4. Samverkan regionen/näringsliv

Vi etablerar former för löpande samverkan och kommunikation med näringslivet och dess organisationer. Syftet är att de ska bli bärare av programmet.

9. Framgångsfaktorer för att vi ska få framdrift i programmet

5. Programledning och processledning på BRG

Programansvarig och processledare får bra förutsättningar att driva arbetet framåt. Tid för regelbunden avstämning och synkning av processen äger rum. Vi efterfrågar löpande tydlighet från SLK vad gäller riktlinjer och implementering av programmet.

6. Kommunikation/media

Vi följer vår kommunikationsstrategi och samverkar tight med delansvariga förvaltningars kommunikationsavdelningar. Vi lyfter kontinuerligt goda exempel.

MOD

NYTÄNKANDE

SAMVERKAN

HANDLINGSKRAFT

MÅLBILD 2035

Göteborg är en internationell förebild för förmågan att samarbeta – i en miljö där människor utvecklas och trivs. Näringslivet har fullt stöd från staden och kan känna stolthet över att verka i en av världens mest nytänkande storstadsregioner.

Minst 120 000 nya jobb

MÅL

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.

MÅL

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

Företagsklimat

Göteborg är det enkelt i Göteborg är det enkelt att driva företag.

INSATSER

1. Arbeta aktivt med attityder till och förståelse för företag och företagande hos politiker och tjänstemän.
2. Arbeta systematiskt med att förenkla stadens processer ur ett näringslivsperspektiv.
3. Tillse att stadens beslut i relevanta frågor innehåller en analys om hur det påverkar näringslivet.
4. Arbeta i samverkan med externa aktörer för att stödja nyföretagande samt utveckling av små och medelstora företag.

Bättre företagsklimat

INSATSER

1. Initiera, utveckla och samordna klusterinitiativ och strategiska samverkansprojekt där kompetens korsbefruktas.
2. Positionera staden som internationellt ledande test- och demomiljö för hållbara lösningar på samhällsutmaningar.
3. Stärka Göteborgs position som den innovativa motorn i svensk industri.
4. Satsa aktivt på kreativa näringar som katalysator för innovation.

Ökad export

Ökade FoU-investeringar

ANGREPPSSÄTT

MÅLBILD

ÖVERGRIPANDE MÅL

MÅL

STRATEGISKA OMRÅDEN

STRATEGIER

INSATSER

EFFEKTER

INSATSER

1. Utveckla skola-näringslivssamverkan och låta entreprenörskapet löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.
2. Utveckla relevanta utbildningar som arbetslivet efterfrågar på alla nivåer.
3. Aktivt stödja utvecklingen av akademin i staden.
4. Utveckla möjligheten till fortbildning och snabbare validering av kompetenser tillsammans med näringslivet.
5. Verka för bättre matchning och attrahera av kompetens tillvarata och stödja initiativ som för ökad delaktighet på arbetsmarknaden.
6. Satsa aktivt på att tillvarata och stärka internationell kompetens och sociala nätverk i staden.

Lägre arbetstid

Ökad tillgång till kompetens

Ökad produktivitet

Ökad tillväxt med minskad miljöpåverkan

Förtätad kärna

Större arbetsmarknadsregion

Kontakt

Business Region Göteborg

Pia Areblad, ansvarig Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program

031-367 61 48

pia.areblad@businessregion.se

2019-02-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Beslut om Årsrapport

Bolagets årsrapport avslutar uppföljningen av årets verksamhet och utgör grunden för en samlad uppföljning och analys av året som gått samt en utgångspunkt för bedömning och formulering av framtida strategiska frågor. Årsrapporten utgör underlag dels för Göteborgs stads samlade årsredovisning och bokslut 2018, dels för stadsledningskontorets underlag för budget 2020.

Årsrapporten inleds med en sammanfattning som är styrelsens direktkommunikation med kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Styrelsen föreslås besluta att:

1. Fastställa Årsrapport 2018 inkl. Personaldata

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson

VD

Årsrapport 2018 Bolag

Business Region Göteborg AB

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Verksamhetsanalys.....	5
2.1 Väsentliga händelser och bolagets utveckling	5
2.1.1 Affärsområden/dotterbolag eller motsvarande	20
2.1.2 Viktiga framtidsfrågor	23
2.2 Analys av årets utfall	25
2.3 Investeringar	25
2.4 Utveckling inom personalområdet.....	26
2.4.1 Personalvolym och lönekostnad	26
2.4.2 Övrig utveckling inom personalområdet.....	26
2.5 Redovisning av uppdrag ifrån KS/KF som fördelats utanför kommunfullmäktiges budget	26
2.6 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	29
2.6.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	29
2.6.2 Sponsring.....	29
2.6.3 Uppföljning av program för e-samhälle.....	29
2.7 Kommunala ändamålet och befogenheterna.....	30
3 Uppföljning av kommunfullmäktiges budget	31
3.1 Kommunfullmäktiges mål - tabell	31
3.2 Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelsen	33
3.3 Kompletterande uppföljning av vissa av kommunfullmäktiges budgetuppdrag	34
3.3.1 Alla nämnder och styrelser ska utveckla ett samarbete med civilsamhället.....	34
4 Bokslut.....	35
4.1 Sammanfattande analys	35

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga ÅR18 Sponsring - inga åtaganden

1 Sammanfattning

Det starka konjunkturläget har skapat fler jobb, även mer välbetalda mätt i lönesumma.

Det går bra för näringslivet i Göteborg och Göteborgsregionen vilket ger effekt på sysselsättningen. För Q3 2018 jämfört Q3 2017 som nådde rekordnotering alla kategorier ser vi:

- + 3,1 % tillväxt i total lönesumma (motsvarar 1,6 mdkr realt)
- + 2,6 % i sysselsättningstillväxt (552 700 sysselsatta jmf. 538 700 år 2017)
- 0,1 %-enheter arbetslöshet, på årsbasis (5,6% jmf 5,7% år 2017)

En längre tid med tillväxt har medfört hög investeringsvilja hos många företag och aktörer. En begränsning är t.ex. brist på planlagd mark och resurser för att starta nya detaljplaner. Risken är att vi går miste om expensionsmöjligheter, etableringar och nya jobb samt får ett sämre rykte som etableringsort.

Strategiskt avstamp:

- Ägardirektivet antogs på årsstämman i mars. Direktivet ger BRG en tydligare och mer central roll för näringslivsutvecklingsfrågorna.
- Näringslivsstrategiska programmet samlar staden i de sex strategiska områdena. Handlingsplaner håller på att tas fram och den första beräknas vara klar juni 2019.
- Samverkansavtalet med GR samlar insatserna inom sex strategiska områden. Det är väsentligt att näringslivsfrågorna belyses i såväl politiska som strategiska grupperingar inom GR.
- Samarbetet med Arbvux har resulterat i strukturella förbättringar som exempelvis Göteborgsregionens kompetensråd samt möjliggjort pilotprojekt som Sommartekniker.

Inom **företagsutveckling** har Yesbox etablerats som mötesplats där 14 aktörer samverkar. 312 personer har varit på vägledning och 13 500 personer har besökt Yesbox. På vårt Business Center Nordost ser vi att 28% av de som fått vägledning har registrerat ett bolag. I tillväxtprogrammet har företagen mätts mot en kontrollgrupp och visar högre förädlingsvärde och ungefär likvärdig anställningstakt.

Gällande företagsklimatet har en handlingsplan med förbättringsförslag tagits fram vilket kommer integreras och genomföras 2019. Inom Förenkla Helt enkelt har en utbildning genomförts med 200 nyanställda tjänstemän inom Göteborgs Stad. Företagslotsen har gett service vid 370 tillfällen (NKI 92).

Inom **etablering & investering** har BRG arbetat med en mycket stor investeringsförfrågan som kan få betydande påverkan på vår lokala arbetsmarknad. Det kan innebära kraftigt ökade investeringar i Göteborgsregionen och Sverige. Om investeringarna helt eller delvis uteblir bedömer vi att de negativa effekterna på arbetsmarknaden kan bli betydande under en längre period.

19 klara etableringar med ett NKI om 81. Bland klara etableringar återfinns b.l.a. Qatar Airways och LnT Services och vi har även lyckats behålla en av Sveriges ledande e-handelsaktörer i vår region; Jollyroom har under året fått klart med flera nya lager i Göteborg.

Inom **kluster & innovation** har vi haft en hög aktivitetsnivå inom de 17 klusterinitiativ som pågår, två har tillkommit genom lanseringen av Testbädd Göteborg och Gothenburg Climate Partnership, och två har avslutats; Catalyser (Life Science) och Subsea (maritima näringar).

Innovationsarbetet i staden förväntas ske i bred samverkan med näringslivet, akademi och andra aktörer för att nå en uppskalningseffekt och näringslivsutveckling. BRG har tillsammans med RISE, Chalmers och GU startat samarbetet **Testbädd Göteborg**.

Shanghai samarbetet har breddats till att omfatta FOU och innovationsfrågor, vilket under året har lett till bl.a. ett nytt MOU mellan BRG och Shanghai Commission of Science & Technology.

Gothenburg Climate Partnership har lanserats, strategi för bearbetning av utländska byggaktörer i syfte att öka produktionskapaciteten presenteras för BRGs styrelse i mars och BRG har tillsatt en resurs för att inkludera fisket i pågående klusterarbete.

KLUSTER NÄRINGSLEV

I rollen som moderbolag driver vi, i samverkan med övriga ägare, process för nya ägardirektiv och för att skapa partnerskapsmodeller – där engagemang och aktiviteter inte baseras på ägande. Ägarråd/ägarialoger har genomförts i enlighet med beslutad modell för ägarstyrning.

GTC har fulla klasser och bra söktryck inför 2019. Positiv utveckling inom med bl.a. fortsatt finansiering för Smarta Fabriker och nya EU-projekt.

JSP har beslutat om en ny strategi och arbetar med att dra upp riktlinjer för implementering. Bolaget flaggar för att det finns ett behov av utökade basresurser för de nya målen.

SSP förstärker arbetet kring Sahlgrenska Life och utvecklingsfrågor. Nytt projekt startar som rör innovationer i vården. Även SSP flaggar för behov av utökad finansiering för att möta utvecklingsplanen som samtliga ägare ställt sig bakom.

LSP har genomfört ett internt arbete för att få en mer målorienterad verksamhet. Under 2019 kommer centrala aktiviteter konkretiseras för att nå målsättningarna. Ny eller fortsatt finansiering för t.ex. CLOSER och etableringen av AI-centret.

Almi tar fram en ny strategi med nya former av erbjudanden och mätetal. Almi Väst har den mest lönsamma låneportföljen i koncernen vilket innebär att det går bra för kundföretagen.

2 Verksamhetsanalys

2.1 Väsentliga händelser och bolagets utveckling

UTVECKLINGEN 2018 OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

Flertalet makroindikatorer för Göteborg visar på stark tillväxt.

Det går bra för näringslivet i Göteborg och Göteborgsregionen vilket även ger effekt på sysselsättningen. Övergripande mål i det näringslivsstrategiska programmet är att det ska skapas 120 000 nya jobb till 2035. Ett ambitiöst mål som kräver att staden samverkar och behåller fokus för att underlätta och skapa förutsättningar för att målet ska nås.

De flesta jobben skapas i näringslivet (70%) och indikatorer på denna nivå visar sammantaget fortsatt starkt läge och positiv utveckling. 20 % tillväxt sedan 2009 innebär att drygt 60 000 fler är sysselsatta. Göteborg, en av Sveriges starkaste exportkommuner med dubblering av exportvärdet sedan 2009. Många kronor öronmärks av företagen till att bedriva FOU i egen regi.

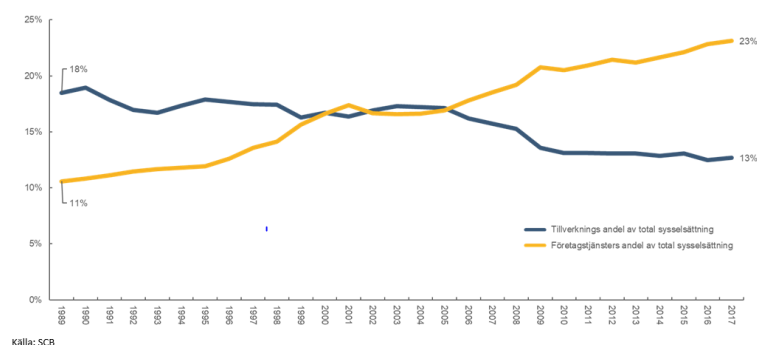

Exporten växer starkt och drivs framförallt av en god tillväxt på viktiga marknader för regionens näringsliv. Lönesumman som skapas i Göteborgsregionens näringsliv fortsätter att växa starkt (+3,1%) och betydligt starkare än genomsnittet för Sverige (+2,1%). Det starka konjunkturläget i **Göteborgsregionens näringsliv** har skapat fler jobb, vilket i sin tur medför ökad löneutbetalning, men innebär även att befintliga jobb i regionen också blivit mer välbetalda. För Q3 2018 jämfört Q3 2017 som nådde rekordnotering alla kategorier ser vi:

- +3,1 % tillväxt i total lönesumma (motsvarar 1,6 mdkr i reala kronor)
- +2,6 % sysselsättningstillväxt (sysselsatta 552 700 jämfört med 538 700 år 2017)
- -0,1 %-enheter arbetslöshet, på årsbasis (5,6 % jämfört med 5,7% år 2017)
- 751 branscher i GR (jämfört med 752 år 2017) vilket motsvarar 92% av alla branscher som finns i Sverige.

Nedanstående diagram visar förändring i sektorns andel av total sysselsatt dagbefolkning i Göteborg 1989-2017. Samhället transformeras vilket tydligt avspelas även i näringslivets diversifiering och vi går från ett tillverkningsamhälle (blå) till ett med mer tjänstefierade sektorer (gul).

SEKTORNS ANDEL AV TOTAL SYSSELSATT DAGBEFOLKNING +16 ÅR I GÖTEBORG, 1989-2017

FRAMDRIFT I STRATEGISKT AVSTAMP

Ett nytt **ägardirektiv** för BRG antogs av stämman i mars 2018. Direktivet ger en tydligare och mer central roll för näringslivsutvecklingen i Göteborg och Göteborgsregionen.

Göteborgs stads näringslivsstrategiska program 2018-2035 antogs av ett enigt KF. I beslutet framgick vilka 20 förvaltningar och bolag som har delansvar i programmet, se nedan. Några förvaltningar/bolag har valt att delta i fler områden än det som beslutats av KF.

	Strategiskt område						
Nämnden/styrelse bidrar till följande strategiska områden	Kompetens försörjning	Attraktionskraft	Infrastruktur och tillgänglighet	Markberedskap och fysisk planering	Företagsklimat	Innovationskraft	Antal områden respektive nämnd bidrar till
Byggnadsnämnden,			1	1	1		3
Fastighetsnämnden,			1	1	1		3
Förbundsstyrelsen för räddningstjänsten storgöteborg					1		1
Grundskolenämnden,	1						1
Göteborg & Co AB,		1					1
Göteborgs Hamn AB			1	1			2
Higab AB		1					1
Inköps- och upphandlingsnämnden					1	1	2
Johanneberg Science Park AB						1	1
Kulturnämnden		1					2
Lindholmen Science Park AB						1	1
Miljö- och klimatinämnden					1	1	2
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning,	1						1
Nämnden för konsument- och medborgarservice,					1		1
Parkeringsbolaget AB			1				1
Sahlgrenska Science Park AB						1	1
Social resursnämnd	1						1
Trafikinämnden			1		1		2
Utbildningsnämnden,	1						1
Älvstranden AB				1			1

Arbetet med att ta fram handlingsplaner inom fem av områdena; kompetensförsörjning, attraktionskraft, markberedskap och fysisk planering, företagsklimat och innovationskraft har startat hösten 2018. Alla delansvariga förvaltningar och bolag deltar aktivt i arbetet. Området Infrastruktur och tillgänglighet startar upp våren 2019. Den första handlingsplanen beräknas vara klar juni 2019 och omfattar 1 juli 2019 till 31 dec 2021 (30 mån).

I nio av de 17 insatser vi börjat definiera aktiviteter för, tar andra förvaltningar/bolag än BRG huvudansvar för insatsen. Inom det strategiska området kompetensförsörjning har arbetet gått samman med mål 3 *Förutsättningar för arbete* inom programmet *Jämnt Göteborg*. Delat ansvar och koordinering av stadens arbete ser vi som de viktigaste aspekterna för att få genomslag för programmet.

En form för hur kranskommunernas näringslivsstrategiska arbete kan harmonisera med Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program tas nu fram. Arbetet pågår i 8 av de övriga 12 kommunerna. Ytterligare en kommun påbörjar i vår.

Samverkansavtal GR

I mars 2018 undertecknades ett nytt **samverkansavtal mellan BRG och GR** som bygger på Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program och de långsiktiga utmaningarna som finns för näringslivsutvecklingen i Göteborgsregionen. De sex strategiska områdena är:

Kompetensförsörjning och attraktionskraft - Samhällsplanering - Företagsklimat och innovationskraft - Kunskapsöverföring och nätverksarbete - Analys och faktaunderlag - Dialog med regionala, nationella och internationella organ.

Näringslivsfrågorna behöver belysas än mer i såväl politiska som strategiska grupperingar inom GR. Vi ser gärna att GRs styrelserepresentanter i BRG tar en framträdande roll i detta arbete. Att GR-kommunernas arbete med näringslivsutveckling genomförs i samma riktning är en enorm styrka och kommer utgöra en viktig konkurrensfördel framöver.

Det regionala arbetet har haft fokus på utmaningarna inom *Kompetensförsörjning, Planera för tillväxt och Företagsklimat*. Resultaten är bl.a. en satsning på kvalitetssäkring av den nya obligatoriska PRAO:n i syfte att få fler företag att vilja ta emot PRAO. Vi har påbörjat en roadshow i GR-kommunerna för att med politiker och tjänstemän lyfta frågan kring behovet av verksamhetsmark. En närmare samverkan med GR:s nätverk med samhällsbyggnadschefer har

också påbörjats.

Årets resultat av GR kommunerna i SKLs Insiktsmätning medförde att Öckerö kommun prisades som bästa GR-kommun, samt Kungälv och Tjörns kommun som årets klättrare. Resultaten används i vårt arbete med att nå målet om att vara bästa storstadsregion.

Strategisk näringslivdialog

17 april 2018 genomfördes ett sammanfattande möte där det utöver en återkoppling från deltagande politiker, gavs en återkoppling på vad som har hänt sedan respektive dialogmöten och en kort introduktion till Näringslivsstrategiska programmet. Ett synligt resultat som dialogerna har åstadkommit är t.ex. Testbädd Göteborg. De fem dialogmöten som har genomförts har varit mycket uppskattade av alla deltagare och varit ett forum för kunskapsutbyte som har gett en gemensam bild av möjligheter och utmaningar i Göteborg. Dialogen är planerad att fortsätta under 2019.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH JÄMLIKT GÖTEBORG

Regionens utvecklingssprång, teknikomvandling och utsatta grupper som står utanför arbetsmarknaden bidrar till att kompetensförsörjningen har varit och är en fortsatt stor utmaning i många företag och branscher. Under året har vi bl.a. drivit arbetet med att skapa Göteborgsregionens kompetensråd bestående av 14 regionala aktörer samt påbörjat arbetet med handlingsplan inom det näringslivsstrategiska programmet.

Vi har fortsatt uppbyggnaden av **Samverkansforumet med näringslivet** för ett Jämlikt Göteborg. Mötesplatserna har haft särskilt fokus på frågor kopplat till Jämlikt Göteborgs målområde "Skapa förutsättningar för arbete" i nära samarbete med ArbVux. Tillsammans har vi hittat former för att förenkla för företag som vill bidra. Tre aktiviteter är framtagna där företag kan ta emot studiebesök, hålla en föreläsning eller ta en fika med deltagarna på kompetenscenter. Ett nätverk för att minska glappet på arbetsmarknaden har bildats och träffats fyra gånger under året med 50 deltagare från näringsliv, idéburen och offentlig sektor.

- 7 mötesplatser, 270 deltagare
- 21 aktörer vill gå till konkret handling för att möjliggöra att föräldrar utan egenförsörjning kommer närmare ett arbete.
- Åtta parter har jobbat fram ett nytt sommarjobbskoncept, *sommartekniker*, inom teknik och industri som 41 ungdomar i Göteborg fått chansen att testa.

Vi har förstärkt samarbetet kring **"Move To Gothenburg"** med flera nya partners och fortsatt att utveckla portalen www.movetogothenburg.com till att bli en komplett guide för de som väljer att flytta hit pga. arbete, studier eller forskning.

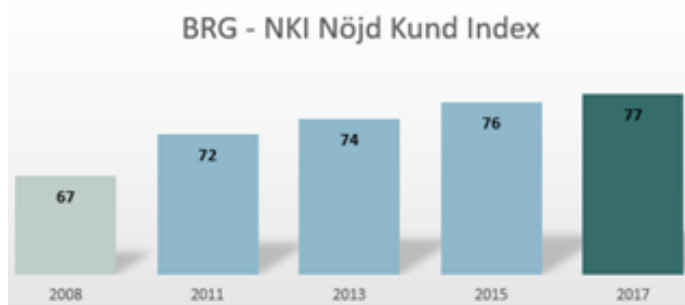
Vi har tagit flera steg mot vårt mål att tillsammans med relevanta intressenter upprätta ett s.k. Internationellt Center som skall underlätta etableringsprocessen för individer.

Sen 2018 deltar BRG i VGRs strategiska grupp för kompetensförsörjning och för fram näringslivets behov. Särskilt fokus har riktats mot fordonsindustrins omställning av kompetens tillsammans med VGR, GR och ArbVux.

KÄRNVERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT 2018

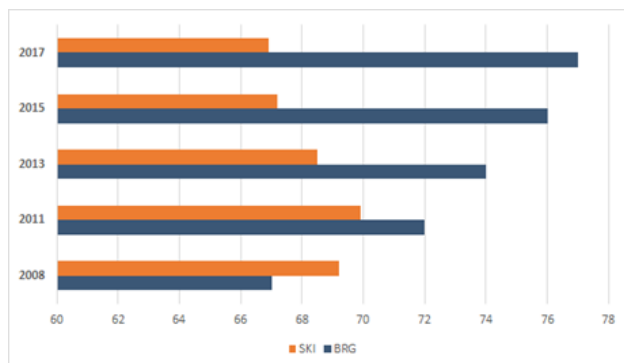
I allt väsentligt har verksamheten löpt enligt plan. Verksamheten följer ett antal resultatmål med förväntad påverkan/effekt av våra insatser som tillsammans ska bidra till vårt övergripande mål. Vår bedömning är att vi når god måloppfyllelse i samtliga resultatmål förutom etableringar/investeringar, sett till antal för året.

BRG ska skapa värde för såväl kunder som ägare och medarbetare. Det är väsentligt att vår primära målgrupp (företagen) är nöjda med vår leverans, bemötande och vi mäter deras uppfattning om våra tjänster. Det är hos våra kunder som den mesta tillväxten skapas.

BRG mäter NKI vartannat år och har senaste åren ökat sin kundnöjdhet. NKI ges ett sammanfattande betyg om 77 vilket är ett bra betyg där företagen är mycket nöjda. Vårt bemötande och våra insatser ges särskilt goda resultat.

Svenskt Kvalitetsindex gör en sammanfattning av de NKI-undersökningar de genomför och som baseras på 300 000 intervjuer. I förhållande till det visar BRG ett starkt resultat med en ökande trend.

ATTRAHERA INVESTERINGAR, KOMPETENS OCH STÄRKA FÖRETAGSKLIMATET

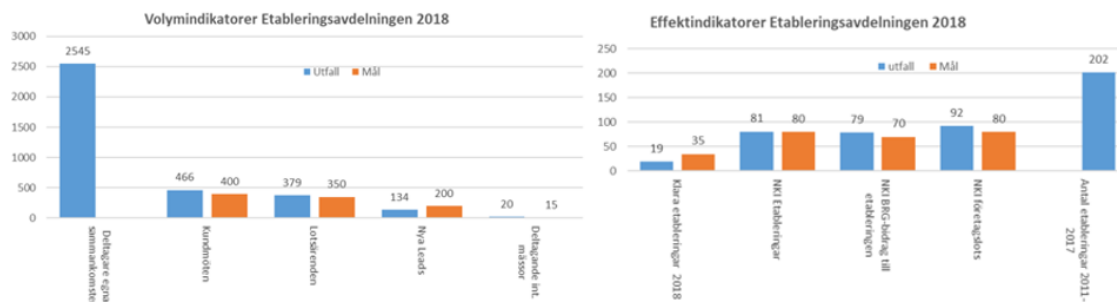

- 19 klara etableringar, från 11 av de 19 etableringarna har vi fått uppgifter om att de tillsammans väntas leda till cirka 265 nya arbetstillfällen inom tre år.
- NKI 81 i investeringsverksamheten
- NKI 92 i lotsverksamheten
- 13 egna rapporter, samt ett interaktivt webbverktyg för att regionens makroindikatorer kan jämföras djupare över tid
- Antal besökare egna event: 2 545 och antal besökare på event där vi deltagit som talare: 2 191

Vi arbetar aktivt med att stärka de processer som skapar förutsättningar för etableringar i regionen och fokuserar vårt strategiska arbete kring fyra utvalda områden: Analys och fakta om regionens utveckling, FDI och Expatfrågor, stadsutvecklingsprocesser så som mark för

näringslivet samt arbeta för ett bra företagsklimat i regionen (kommunal service till företag).

Nedan redovisas några indikatorer som ger en fingervisning över omfattning och resultat av vår verksamhet.

Investeringsfrämjande

BRG har under 2018 arbetat med en mycket stor investeringsförfrågan som kan få betydande påverkan på vår lokala arbetsmarknad. Det handlar om ett företag som står inför en förändringsprocess som kan innebära kraftigt ökade investeringar i Göteborgsregionen och Sverige. Om investeringarna helt eller delvis uteblir bedömer vi att de negativa effekterna på arbetsmarknaden kan bli betydande under en längre period. Vårt arbete har skett i nära samarbete med näringsdepartementet/regeringen och hanteras under strikt sekretess. BRGs roll har under 2018 varit att leda det offentliga Sveriges arbete med kring detta case. Det innebär att vi involverar flera aktörer både inom kommunen, regionen och nationellt i detta arbete. Arbetet fortsätter under 2019.

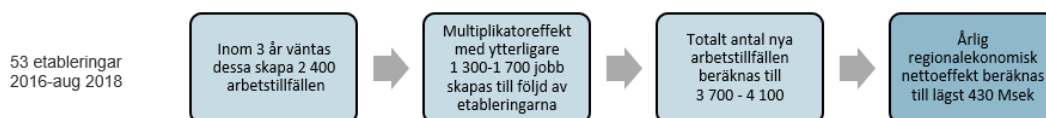
Under de senaste två åren har vi arbetat fram en tydlig arbetsmetodik för att hantera denna typ av **större förfrågningar**. Den innebär att vi utöver en tydlig intern projektledning även sätter in ett team där berörda förvaltningar och bolag är med i processen även i tidigt skede. I metodiken finns även en direkt koppling på direktörsnivå till TK, FK och SBK.

Under våren 2018 jobbade vi med en energiintensiv etablering, tätt med Göteborgs Energi genom hela processen. Kunden valde till slut en annan ort för sin etablering men arbetet är inte på något sätt ogjort då vi under arbetets gång har fått en bättre bild av utmaningar och möjligheter i vår region inom el-intensiva branscher.

Våra kundundersökningar visar att kunderna är mycket nöjda med den service vi ger. När det gäller de direkta effekter av vårt investeringsfrämjandearbete som vi kan mäta så har vårt arbete lett fram till 19 klara etableringar. Från 11 av de 19 etableringarna har vi fått uppgifter om att de tillsammans väntas leda till cirka 265 nya arbetstillfällen inom tre år. I förlängningen förväntas det leda till ytterligare nya arbetstillfällen.

Enligt den effektutvärdering som Kontigo gjorde 2017 av BRGs investeringsfrämjande skapar investeringarna betydande samhällsnytta. I studien analyserades den samhällsekonomiska nyttan av 53 kvalificerade etableringar/investeringar (2013-2015). Dessa investeringar skapade 2 130 direkt sysselsatta samt indirekt ytterligare 800-1 400 jobb. Den samhällsekonomiska nyttan skattades till mellan 365 och 525 Msek per år. Det finns således ett stort samhällsekonomiskt värde av att nya etableringar och investeringar i regionen.

Om vi använder samma nyckeltal för etableringarna under perioden **2016 till aug 2018** skulle man kunna exemplifiera med en regionalekonomisk samhällsnytta av de etableringar/investeringar som BRG varit involverade i.

Bland klara etableringar under året återfinns b.l.a. Qatar Airways som startade en flyglinje direkt mellan Göteborg och Doha, en strategisk mycket viktig etablering som är viktig även för fraktflygets utveckling i Göteborgsregionen. Etableringen av Indiska tech-konsulten LnT

Services en annan mycket viktig etablering under året. Genom långsiktigt arbete har vi även lyckats behålla en av Sveriges ledande e-handelsaktörer i vår region. Jollyroom har under året fått klart med flera nya lager i Göteborg, ett arbete som vi varit involverade i under två års tid.

Varumärkesbyggande, i form av reklamkampanjer, PR-aktiviteter samt tryckande och spridande av informations- och kampanjmaterial, har visats ha hög avkastning i form av ökade utländska investeringar och är att betrakta som relativt effektiva insatser. En annan viktig del är att ge konkret service till potentiella investerare även om det inte är lika kostnadseffektivt.

BRG har ett målmedvetet arbete kring att sprida information om regionen nationellt och internationellt. Några av våra redskap är kvartalsvisa konjunkturrapporter och vår årliga faktarapport "Facts&Figures" samt många mindre rapporter. Dessa produkter har goda genomslag i vår kommunikation och är även uppskattade av potentiella etablerare. När det gäller kommunikation ser vi att digitala kanaler och sociala medier blir allt viktigare men också att kraven på målgruppsanpassad kommunikation ökat. Därför har vi nyligen lanserat www.investingothenburg.com och tillsammans med Handelskammaren lanserat www.movetogothenburg.com.

Företagsklimatet

Bilden av företagsklimatet i Göteborg är fortsatt tudelad. Många företagare upplever stor frustration kring hur dom uppfattar företagsklimatet inte minst i innerstaden. Att förbättra företagsklimatet är en bred fråga som omfattar många aktörer i staden då mycket handlar om hur företagen uppfattar stadens samlade attityd till företagande. Fokus för BRG har varit att gjuta ny energi i det staden-gemensamma samarbetet för att förbättra företagsklimatet som BRG processleder och som består av totalt tio förvaltningar/organisationer inom staden med omfattande kontakter med företag. Syftet har varit att öka deltagande och engagemang i både styrgrupp och arbetsgrupp, vilket också har uppfyllts.

Som en viktig del i det staden-gemensamma samarbetet, genomfördes i november för fjärde gången en utbildningsdag riktad till nyanställda inom förvaltningarna på temat "Förenkla – helt enkelt", då närmare 200 personer deltog och fick stärkta kunskaper om näringslivet i Göteborg med fokus på vårt eget bemötande.

Parallellt med detta arbete, har BRG under 2018 utfört det uppdrag vi fick i kommunfullmäktiges budget att **utreda hur arbetet med att förbättra Göteborgs Stads service till företag har utvecklats** så långt, samt urskilja vad som behöver göras för att åstadkomma ytterligare förbättringar. De förbättringsförslag som identifierats i utredningen, kommer att integreras som en del av denna handlingsplan som tas fram för det näringslivsstrategiska programmet och börja genomföras under 2019. Handlingsplanen skall bidra till att stadens samlade arbete med företagsklimat och service till företag får bredare förankring i staden.

BRG har stärkt våra insatser kring företagslotsen och fokuserat mer på frågor som kopplar mot stadsutveckling tillsammans med trafikkontoret. Under året har företagslotsen fördjupat sitt samarbete med företagarföreningarna och är numera adjungerad i några av styrelserna. Under året har företagslotsen gett service vid 370 tillfällen. Företagslotsen är en mycket uppskattad tjänst med ett NKI på 92. På frågan om bemötande får lotsen ett NKI betyg på hela 99 och på frågan om bedömd konkret nytta är betyget NKI 91.

Analysarbetet

Under 2018 har BRG analys tagit fram 13 egna rapporter, samt ett interaktivt webbverktyg för att regionens makroindikatorer kan jämföras djupare över tid. Konjunkturen, Fakta & Statistik samt rapporterna Arbetslöshet och Företagande har fått ett väldigt bra genomslag under året där fler medier har riktat uppmärksamhet åt publiceringar från BRG Analys. Den främsta effekten av analysarbetet är att våra underlag och initiativ bidrar till att stärka bilden av Göteborgsregionens konkurrenskraft. Arbete med att fram rapporter och samtidigt göra löpande konjunkturbevakning bidrar även till att Göteborgsregionen uppfattas som transparent av investerare, media och andra aktörer som gör analys- och informationsarbete.

Stadsutveckling

Inom området stadsutvecklingen har vi tillsammans med FK och SBK tagit fram en rapport om näringslivets behov av mark för logistik och industri fram 2035. Den gjorda analysen pekar på att mellan 4-8 miljoner kvm mark kommer efterfrågas i Göteborgsregionen. I ÖP finns motsvarande ytor avsatta men när det gäller tillgången till planlagd mark är det stor brist. I vår gemensamma markdatabas finns idag ca 600 000 kvm planlagd mark. BRG har därför under hösten genomfört samtal med kommunledningarna i kranskommunerna för att diskutera behovet och vi är aktiva inom GRs nätverk ”planera för tillväxt”.

Internationalisering

Stort intresse kring de tre stora länderna USA, Kina och Indien och vi har bl.a genomfört seminarier om affärsmöjligheter på respektive marknad. I Kina och USA har vi deltagit på mässor och seminarier på plats i respektive land för att marknadsföra möjligheter i Göteborgsregionen.

Satsningen på Move To Gothenburg, som BRG driver tillsammans med Västsvenska Handelskammaren, akademien samt företag från privata näringslivet, gick under perioden in i en ny fas efter två år. Samtliga partners från näringslivet valde att fortsätta finansiera satsningen samt några nya har tillkommit. I arbetet ansvarar BRG för flera sakfrågor, däribland kontakten med och utvecklingen av internationella skolor och förskolor. Portalen har även utvecklats till att bli ett självklart val för många företag att hänvisa till och har besöks av över 80 000 unika besökare. Parallellt har vi även inlett ett proaktivt arbete för att locka hit talang. BRG tar ansvar för det internationella proaktiva arbetet och Västsvenska Handelskammaren för det nationella.

TYDLIG ENTREPRENÖRSKAPSREGION SAMT FLER NYA OCH VÄXANDE FÖRETAG

- Nyföretagande NKI 82
- 13 500 personer har besökt och 312 personer har tagit del av rådgivningen på Yesbox, där 14 aktörer samverkar för gemensam kundnytta
- 202 vägledning på Business Center Nordost med 415 deltagare på seminarier
- 28 % av de 150 företag som fått vägledning och inte redan var befintliga företagare har registrerat ett bolag (juli 2017 - juni 2018).
- One Stop Future Shop har avslutats som projekt med bl.a 631 rådgivningar och 691 seminariedeltagare över en treårsperiod med i övrigt goda resultat.

Stadens nya mötesplats Yesbox har rönt uppmärksamhet och blivit väl etablerad under året. Våra två Business Centers har haft ett högt inflöde av personer som önskar vägledning i sitt steg mot företagande men Almis förändring avseende rådgivning till utrikes födda som har inneburit att många inte längre har tillgång till förstärkt språkstöd.

Mötesplatsen Yesbox har gått från uppstart till etablerad verksamhet och i dagsläget är 14 aktörer delaktiga i att tillsammans skapa ökad kundnytta. Almi, Drivhuset, Coompanion och Göteborgs uppfinnarförening erbjuder drop in-rådgivning och sedan uppstarten i mars har 312 personer tagit del av rådgivningen. Möjligheten att anordna större event med upp till 200 deltagare är en styrka och uppskattas av både kunder och aktörer. Bland annat håller *verksamt.se* sina starta företagsdagar i lokalen.

Aktörernas insatser inom entreprenörskap riktar sig till olika målgrupper, exempel på besökare är grundskoleelever, lärare, arbetssökanden, innovatörer, entreprenörer, etablerade företagare och tjänstemän. Antalet unika besökare på hemsidan *yesboxgoteborg.se* har ökat från ca 2 500 personer per månad i början av året till över 4 000 i slutet av året.

Förstudien "hållbart Yesbox" har pågått sedan mars och många av aktörerna har deltagit för att stärka sin egen organisations kompetens kring hållbarhetsfrågor. Nästa steg är att utveckla

verktyg och modeller för att stötta till fler hållbara företag utifrån alla tre hållbarhetsdimensionerna.

Business Center nordost håller en stabil nivå och har som mål att erbjuda 200 rådgivningar och 300 deltagare i seminarier. De uppnådda resultatet är 202 (209) respektive 415 (434). Behovet av vägledning på annat språk än svenska eller engelska har dock ökat och vi har svårt att hitta lösningar på det när Almi inte längre tillhandahåller språkstöd till personer i startfasen.

Antal registrerade företagsstarter bland de som fått vägledning mäts en gång per år efter halvårsskiftet. För perioden juli 2017 - juni 2018 hade 28 % av de 150 som fått vägledning och inte redan var befintliga företagare registrerat ett bolag. Val av bolagsform fördelar sig lika mellan enskild firma och aktiebolag.

Business Center Hisingen- One Stop Future Shop (OSFS)

BRG har samverkat i projektet framförallt i den del som riktat sig till utrikes födda. Även på Hisingen ser man ett stort behov att kunna anpassa företagsrådgivningen utifrån kulturella och språkliga behov. Målet för treårsperioden har varit 400 rådgivningstimmar och 400 deltagare vid seminarium, målet uppnåddes med 631 rådgivningar och 691 seminariedeltagare. Västra Hisingen har under året tagit beslut om att skapa ett permanent Innovations- och Business Center där vi ser fram emot fortsatt samverkan.

Övriga nyföretagarinsatser

Liksom tidigare år har vi erbjudit starta eget-kurser. Intresset för kursen varierar mellan kommunerna och det är endast i Göteborg, Kungsbacka och Alingsås vi fått tillräckligt underlag för att kunna anordna kursen. 78 (71) personer har deltagit varav 56 % var kvinnor. From 2019 upphör kursen i BRGs regi och ersätts med Almis nya koncept där man erbjuder kostnadsfria moduler till personer som vill starta företag.

Under året har 18 personer gått programmet Företag 365 som riktar sig till relativt nystartade företagare som behöver få fart på sin verksamhet.

Inom socialt företagande har 23 verksamheter deltagit i nätverk med syfte att stärka sin affärsutveckling och öka den ekonomiska hållbarheten. Efter genomfört nätverk har 14 av verksamheterna beviljats projektmedel för fortsatt affärsutveckling. I Mikrofonden Väst har 5 kreditgarantier beviljats under året. Vid utgången av året var 3,7 mkr av stadens avsatta 5 mkr uppbundna i garantier.

Driva och utveckla företag

- Expedition Framåt NKI 78
- 327 (320) företag deltar i tillväxtprogrammet och har lagt 6 500 timmar på kompetenshöjande insatser.
- Effekterna av våra insatser är att fler ägare och ledare får en ökad kompetens kring affärsutveckling och tillväxt och därmed ökar sin förmåga att skapa en sund och hållbar tillväxt.
- De medverkande företagen, har ett högre förädlingsvärde än kontrollgruppen och ungefär likvärdig anställningstakt.

Inom tillväxtprogrammet har företagen genomfört fler aktiviteter än föregående år. Ökningen har bl.a. varit inom individuella kompetenshöjande insatser på ledningsgruppsnivå. Företagen har genomfört fler aktiviteter bland de medverkande företagen och har fler aktiva företag än föregående år.

Målet på 350 deltagande företag nås inte fullt ut. Tidsbrist anges fortfarande som ett skäl att inte medverka och då får kompetensutveckling och strategiskt arbete stå tillbaka. De som deltar är dock mer aktiva och har deltagit i högre grad än jämfört föregående år (6 500 tim, +32 %). Vårt mål för året var 4 975 timmar.

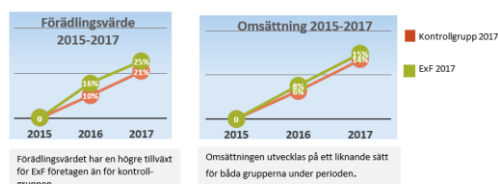
Under året har vi fortsatt att leverera korta ämnesinriktade insatser i workshops-liknande form, i syfte att skapa förståelse för ledarens olika roller i mindre företag. Det har rönt stort intresse och ger oss indikationer på den tidsåtgång de kan tänka sig investera i kompetens. Vi har startat upp nya nätverk med ledarskap- och organisationsinriktning för VD/ägare och mellanchefer. Dessa

nätverk har varit mycket eftertraktade, framförallt har man ett stort behov att föra dialog om de utmaningar man har som ledare.

Vi har mätt våra effektmål med programmet med hjälp av ett externt konsultföretag. Rapporten visar att effekterna av våra insatser är att *fler ägare och ledare får en ökad kompetens* kring affärsutveckling och tillväxt och därmed ökar sin förmåga att skapa en sund och hållbar tillväxt. Den visar också att de *medverkande företagen, har ett högre förädlingsvärde än kontrollgruppen och ungefär likvärdig anställningstakt*. Jmf med föregående år då var förädlingsvärdet något lägre, men anställningstakten högre än kontrollgruppen. Vilket är naturligt i ett företags utveckling, då anställningar slår direkt på resultat i vår målgrupp.

Vår analys kan tolkas att vår målgrupp utvecklas att de tror på framtiden och har redan riggat med resurser (nya medarbetare) som vävs in i verksamheten i ett tidigt stadium. Det innebär att företagen har *lärt sig att arbeta med strategisk kompetensförsörjning*.

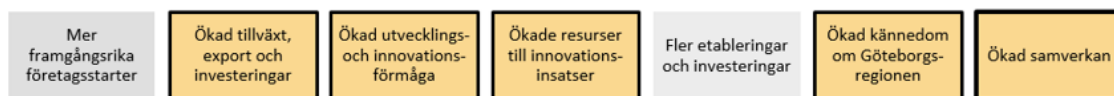
Expedition framåt växer snabbare i förädlingsvärde
Utveckling hänfört till Göteborgsregionen

Företagen inom ExF har en högre tillväxt av förädlingsvärdet under programperioden än jämförelseföretagen i kontrollgruppen.

Företagsakuten vars roll är att stödja företag som är i akut behov har under året genomfört 43 uppdrag vilket är färre än budgeterade 50. En förklaring kan vara pågående högkonjunktur samt att det till viss del är svårt att få potentiella företagare att ta kontakt. Under perioden har 20 informationsträffar genomförts hos kommuner, banker och ekonomiska nätverk i Göteborgsregionen för att sprida kännedom om verksamheten.

KLUSTERUTVECKLING OCH SAMVERKAN FÖR INNOVATION OCH JOBBTILLVÄXT

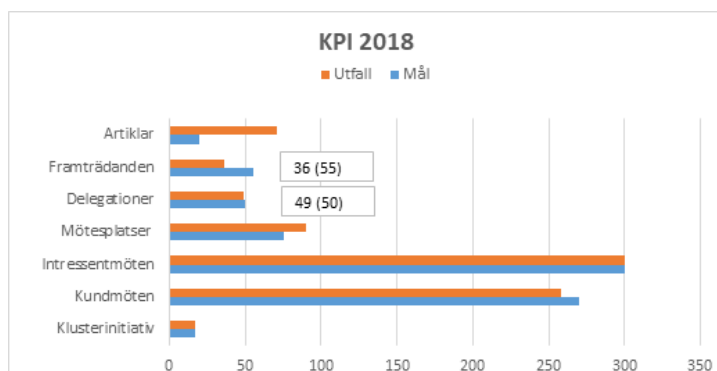
- 17 (19) klusterinitiativ
- 258 (249) kundmöten och 90 (56) mötesplatser
- 49 (41) delegationsbesök med 500 deltagare, 41 nationaliteter, 62 företag
- NKI 72

Vi leder, initierar och utvecklar klusterinitiativ som möjliggör hållbar tillväxt. Två klusterinitiativ har tillkommit genom lanseringen av Testbädd Göteborg och Gothenburg Climate Partnership, och två har avslutats; Catalyser inom Life Science och Subsea inom maritima näringar. Vi skapar kontakter, kunskapsöverföring och samverkan mellan aktörerna i ett kluster i enlighet med erkänd forskning utifrån M. Porters teorier om vad som driver regional tillväxt och innovationskraft – se modell nedan.

Vi samlar in kunskap om vår omvärld och kan branscherna i Göteborgsregionen. Vi för in näringslivets behov in i de offentliga processerna. Vi känner till aktörerna/ nätverken inom innovationssystemet och har kunskap om vart näringslivet kan vända sig för samverkan.

Under 2018 har vi haft 258 kundmöten och 300 intressentmöten med aktörer i klustren (akademi, institut, offentliga aktörer mfl). Vi har arrangerat 90 mötesplatser i varierad storlek med tusentalsbesökare (där *seminarierna under Volvo Ocean Race och Ö-festen på Ringön* var de enskilt största aktiviteterna), vi har gjort framträdanden vid 36 tillfällen på egna eller andras arenor för att berätta om Göteborgsregionen, olika innovationssatsningar eller behov i näringslivet vilket har lett till 71 omnämnanden i svensk och internationell media. Vi har hanterat 49 (41) delegationsbesök med över 500 (523) deltagare, 41 nationaliteter och med 62 (40)involverade företag under besöken. Vi har nått en kundnöjdhet (NKI) på 72.

Ökad tillväxt i kluster

Under 2018 har vi slutfört flera klusteranalyser inom bl.a. fordon, energi och miljöteknik. Utvecklingen 2008-2016 visar att:

1. Inom *miljöteknik* har antalet arbetsställen ökat med 11%, antalet anställda med 67% och förädlingsvärdet nästan fördubblats, från 3,6 till 6,54 Mdkr.
2. Inom *energiklustret* ser vi ungefär samma utveckling med 13% ökning av antal arbetsställen men endast en ökning på 4,1 % vad gäller antal anställda. Förädlingsvärdet har inte förändrats utan ligger stadigt runt 15,0 Mdkr.
3. Inom *fordonsklustret* har antalet arbetsställen med ökat med 29 %, antal anställda med 7,9 %, och förädlingsvärdet ökade från 24,6 till hela 34,4 Mdkr.

Det skall även påtalas att denna utveckling har skett inom en period som även innehöll en lågkonjunktur och global finansiell kris. Antal anställda i riket växte med 8% (GR 14%) och trots att fordonsindustrin drabbades hårdast av krisen har de kommit i kapp och växte i takt med riket i sin helhet. Alla sektorer drabbades inte lika hårt som fordonsindustrin. BRP (det samlade förädlingsvärdet) ökade under perioden 2008-2016 i GR med 43% och 23% i Sverige.

Vi tittar nu närmare på sjöfart, logistik och fiskeriklustren samt KKN området som har flera subkluster.

BRG är genom avdelningen Kluster & Innovation och EEN del av Regionalt Exportcenter (en av insatserna i Sveriges Exportstrategi). Tillsammans med övriga samverkansaktörer (Almi, Business Sweden, Västra Götalandsregionen, EKN, SEK och Västsvenska Handelskammaren) har BRG genomfört marknadsseminarier, exportutbildningar för näringslivet.

BRG är en av ägarna och initiativtagarna till "kulturfabriken i Gårda i Göteborg, Brewhouse, som genom sin verksamhet bidrar till ett bredare och attraktivare näringslivsklimat, nya företagsetableringar, större genrebredd inom kulturområdet och gränsöverskridande möten.

Ökad innovationsförmåga

Vi arbetar med att stödja företagens innovationsförmåga i allt från EENs innovationsrådgivning, innovationstävlingen Brewhouse Innovation Award, innovationslabb tillsammans med kreatörer, till att initiera och utveckla demonstrationsprojekt och testbäddar för näringslivet samt att vi agerar en dörr in till staden och driver den process (KF-uppdrag 2018) som involverar andra delar av staden för beslut och genomförande.

Under året har EEN genomfört 91 rådgivningsinsatser till företag i regionen angående internationalisering, finansiering, lagstiftning och immateriella rättigheter. Genom dessa insatser har företagen ökat sin konkurrenskraft genom internationella affärer och stärkt sin innovationsförmåga. 11 företag har genom EEN fått signerade samverkansavtal med internationella kontakter och/eller möjliggjort finansiering av innovationsprojekt.

Under 2018 har fyra **innovationslabb** genomförts där kreatörer möter andra företagare för att lösa problem och utveckla idéer för nya produkter och tjänster med kraft från kreativa näringar. Effekterna är fler designmedvetna beslutsfattare på olika nivåer i samhället och industrin och en ökad innovations- och förändringsförmåga hos deltagande företag.

Innovationsarbetet i staden förväntas ske i bred samverkan med näringslivet, akademi och andra aktörer för att nå en uppskalningseffekt och näringslivsutveckling. Därför har BRG (för stadens räkning tillsammans med RISE, Chalmers och Göteborgs Universitet) startat samarbetet **Testbädd Göteborg**. Testbädd Göteborg marknadsför befintliga testbäddar för att attrahera ytterligare aktörer att delta, www.investingothenburg.se/findtestbeds, samlar befintliga testbäddar och utvecklar erbjudanden samt titta på förutsättningarna för uppskalning som accelererar utvecklingen. Testbädd Göteborg skapar också förutsättningarna för nya testbäddar. Särskilt fokus sätts på att skapa en struktur för ett sk. generiskt policylab då detta efterfrågas av näringslivet och av staden.

Ökade resurser till Innovationsinsatser

I SCBs senaste mätning av de samlade svenska FoU investeringarna är 32% i Västra Götaland (varav ca 80% i Göteborgsregionen enligt vår uppskattning). Av den sammanslagna ökningen av FOU investeringarna nationellt står Västra Götaland för hela 91%. Det är en utveckling som hänger samman med starkt tillväxt i industrin med också med de stora satsningarna på innovationscenter i Göteborg där BRG har varit involverade i samtliga processer för dessa etableringar.

BRG har även under året arbetat med att koordinera ett stort antal aktörer från näringslivet och offentlig sektor att lämna in ett anbud till Trafikverkets förkommersiella anbud för demonstration av elektrifierade vägsträckor, där vi inom konsortiet avser att testa tekniken för godstransporter och bygga upp ett nationellt showroom på LSP.

Ökad samverkan mellan aktörer i kluster

Under 2018 har ca 200 företag varit aktiva i våra olika klusterinitiativ och har på det sättet ökat sin samverkan med både andra företag och med akademi, institut och kommuner i regionen. 61% av dessa företag uppger att de tex fått en relevant ökad samverkan med företag inom andra branscher genom sitt deltagande i våra klusterinitiativ och mötesplatser. 83 % av de tillfrågade anser att våra mötesplatser är relevanta utifrån just deras specifika behov för tillväxt.

Vi deltar Interreg-projektet **Northern Connection** tillsammans med ett stort antal städer/regioner/kluster i norra Europa med syftet att skapa förutsättningar för ökad samverkan över regions- och branschgränser. Relationer stärks mellan ex Göteborgsregionen, Jylland, Hamburg, Belgien, Norra Holland, Skottland m.fl. Resultatet av projektet kommer att möjliggöra ny kunskap hos flera av regionens innovationsaktörer, t.ex. science parks för att främja innovationsutveckling och internationalisering i kluster/näringslivet. Northern Connections har under året tagit fram en samlad verktygslåda för hur vi kan ge stöd i innovationsarbetet. Verktögen utvärderas i sk Livinglabs där behovsägare och lösningsleverantörer möts för att hitta lösningar och möjliggöra affärer. Två Living Labs har genomförts under året, ett i Danmark och ett i Oslo dit vi tagit med oss västsvenska företag.

Ökad kännedom om Göteborgsregionen

Genom flera av våra verksamheter arbetar vi för att öka kännedomen om Göteborgsregion; Testbädd Göteborg (t.ex. i samband med Almedalen, MIPIM i Cannes och i Sveriges samlingsmonter på China International Import Expo) utifrån ett innovationsperspektiv, Gothenburg Climate Partnership utifrån stadens klimatsamarbete med näringslivet, vårt mycket aktiva EU arbete både genom projekt och vår del i stadens Brysselkontor. Green Gothenburg arbetar för att öka intresset för hållbara systemlösningar från Göteborgsregionen genom att visa upp lösningar i staden för internationella beslutsfattare.

Vi är mycket aktiva i Shanghai/Göteborg-samarbetet och har breddat samarbetet till att även omfatta FOU och innovationsfrågor, vilket under året har lett till bl.a. ett nytt MOU mellan BRG och Shanghai Commission of Science & Technology samt nya kontakter inom designområdet och flera delegationsbesök från Shanghai till Göteborg.

Shanghai var också värd för Kinas första importmessa, China International Import Expo (CIIE), där BRG deltog i den svenska landspaviljongen tillsammans med ca 30 företag och organisationer. Många företag inom formområdet (mode, konsthantverk, arkitektur och design) har svårt att utveckla egna exportstrategier, detta trots att svensk och skandinavisk design har ett gott renommé runt om i världen - inte minst i de stora tillväxtmarknaderna i Sydostasien. BRG med stöd av VGR och i samverkan med Business Sweden utvecklade en exportpilot där 10 KKN-företag deltog i en affärsdelegation till Shanghai med ett tjugotal förbokade affärsmöten och studiebesök hos relevanta företag/organisationer. Sex av företagen har konkreta affärsmöjligheter med sig tillbaka. Företagen har därmed kunnat dra nytta av den långvariga relationen mellan Göteborg och Shanghai.

Ett urval av andra insatser inom några områden.

FORDON, INFRASTRUKTUR OCH TRANSPORTOMRÅDET

BRG har under året haft ett **uppdrag från Kommunfullmäktige Göteborg Stad** att utreda *"hur staden bör följa utvecklingen inom automatisering, digitalisering och elektrifiering inom transportsektorn"*. Rapporten pekar på vikten av att Göteborg Stad har en målsättning, handlingsplan och organisation rustad för den teknikutveckling som sker med uppkopplad infrastruktur och elektriska fordon. Rapporten har avrapporterats i BRGs styrelse.

Arbetet med *Logistikstrategi* för Göteborgs Stad är pågående. Just nu görs ett arbete kring nulägesbeskrivning, målbild och SWOT analys, som beräknas vara klar under första delen av 2019. Nästa steg är att ta fram en strategi och handlingsplan, vilket är tänkt att inkluderas i arbetet med det *näringslivsstrategiska programmet* för området infrastruktur och tillgänglighet. Under hösten släpptes även en rapport om behovet av logistikmark för tyngre verksamhet fram till 2035.

MARITIMT OCH SJÖFART

Inom det Maritima klustret har en omvärldsanalys med klustrets sex områden (maritima operationer, marin bioteknik, marina livsmedel, turism, havsförvaltning och marin energi) publicerats. BRGs insatser är i huvudsak inom maritima operationer/sjöfart. Invigningen av Donsö djuphamn genomfördes i juni. Ett resultat av att BRG bidragit med bl.a. kontakter med myndigheter för företagen så att konstruktiva lösningar kunde genomföras.

Under hösten 2018 har även ett **uppdrag kopplat till fiskerinäringen** tilldelats BRG och möjliga insatser för klusterutveckling för fortsatt arbete kring förutsättningar, utmaningar och insatser för att stärka näringen. Arbetet skall presenteras KF innan sommaren 2019 och blir en viktig del av den maritima identiteten i regionen.

ICT - INFORMATION- OCH KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

Under 2018 har flera AI satsningar etablerats i Göteborgsregionen. Vi har arbetat med en större satsning att kommunicera detta till framförallt SME. Detta görs i samarbete med LSP och Chalmers. Vi har kartlagt, analyserat samt kommunicerat det Västsvenska AI-klustret.

Med en åldrande befolkning och den ökande digitaliseringen av samhället växer området Digital Health (Digital Hälsa). På Vitalis mässan arrangerade vi tillsammans med EEN en matchmaking för 142 företag från 22 länder, där 24 stycken angav att ett fortsatt samarbete är möjligt. Vi deltar aktivt i AllAgeHub (lett av GR) vad gäller metodutveckling för innovation.

KULTURELLA OCH KREATIVA NÄRINGAR

Saltet på Ringön har utvecklat en modell för stadsutveckling (numera inkluderad i Vision Älvstaden) med hjälp av subkultur och kreativa näringar. Resultatet är att det nu finns ett centralt område med tillgängliga attraktiva ytor för konstnärlig verksamhet till låga priser och där befintliga verksamheter (50) börjat samverka. Saltets arbete med tidsbegränsade bygglov har gett resultat, vilket är en avgörande förutsättning för Ringön som besöksmål på kvällar och helger. Vi genomförde den tredje Ö-Festen den 1 september med runt 15 000 besökare. *Saltet* har också etablerat en samverkansgrupp bestående av Stadsbyggnadskontoret, SDF Lundby, Fastighetskontoret och BRG för ökad samsyn rörande områdets utveckling.

GBG Open (kopplar an till Jämligt Göteborg) är ett samverkansprojekt med reklambranschen och ArbVux där 21 elever från stadens prioriterade områden har jobbat med uppgifter från Stadsbyggnadskontoret och Trafikkontoret. De har varit utplacerade på fem reklambyråer med handledare från Yrgo. Ungdomarna har kommit närmare arbetsmarknaden och deltagande reklamföretag känna på värdet av ökad etnisk mångfald.

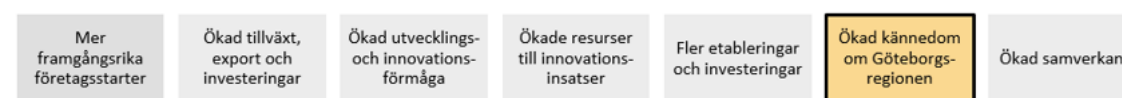
Tre träffar har arrangerats under KKN-forum det senaste halvåret för samtliga 15 branscher inom KKN med ca 50 deltagare per tillfälle.

The Brewhouse Award har resulterat i mer än 2800 inlämnade tävlingsbidrag och idag drivs mer än 100 företag runt om i Sverige med en direkt koppling till tävlingen. 2018 års tävling resulterade i 130 inlämnade bidrag och av dessa går 15% vidare till att utvecklas inom inkubatorn som är en viktig del i regionens startupscen. Varje år valideras ca 200 projekt varav 20% gick vidare till inkubatorn. Sedan omstarten 2014 har 250 projekt gått igenom något av programmen. Av dessa är drygt 60 % företag idag som drivs och utvecklas och mer än 1 100 arbetstillfällen har skapats genom företagen. Brewhouse erbjuder kostnadsfria rådgivningar och har genom detta erbjudande coachat 215 kreatörer och idégivare under året.

FINANS

Vi driver tillsammans med näringslivet och akademien nätverket FinansKompetensCentrum. Vi ska främja utvecklingen av finansbranschen i Göteborgsregionen och har under året genomfört flera seminarier och mötesplatser, bl.a. Makro-ekonomiskt forum som drar drygt 200 deltagare.

KOMMUNIKATION

- 2018 ligger medienärvaron på samma nivå som 2017 och ambitionen 2019 är att höja närvaron med 10%.
- Sociala medier en viktig kanal att driva trafik till webben.
- Göteborgs stads näringslivsstrategiska program och företagsklimatet har fått mycket medieutrymme 2018.

Medieexponering över tid

Våra konjunkturrapporter får genomgående stort genomslag och innovation-, hållbarhet- och utvecklingsfrågor väcker i allmänhet stort intresse. Genom egna och andras analyser sammanställs kundernas behov och utmaningar. Lyckas vi med att få ut och skapa tryck i vår kommunikation genom våra kommunikationsbärare/samarbetspartners ökar den totala effekten av vår kommunikation.

Vi siktar på att ha cirka 50 medieinslag per månad med undantag för juli. I mars 2016 och 2017 syns resultatet av ”1 000 miljarder ska investeras i Göteborg” och ”1 000 000 i Göteborgsregionen”.

Vi satsar på att visa på och berätta om utvecklingen i Göteborgs näringsliv, såväl i marknadsföringssyfte som i kommunikationssyfte. Därigenom skapar vi ökad kännedom om våra tjänster och stöder målet att skapa kännedom om Göteborgsregionen. Vi har också en god beredskap för att möta medias rätt till insyn och snabb respons. Under hösten har vi upplevt en större uppmärksamhet från medierna som vänder sig till BRG för att få hjälp med bakgrundsfakta och expertkommentarer. Andra viktiga kanaler är sociala medier såsom LinkedIn, Facebook och Twitter. Vi har under 2018 flyttat fram positionerna i alla dessa kanaler och under 2019 utökar vi arbetet med sociala medier och gör även en mer koncentrerad satsning internationellt.

Ny kommunikationsstrategi

I oktober 2018 lanserades en ny kommunikationsstrategi den ligger till grund för allt arbete med information, kommunikation och marknadsföring på BRG. I den definieras vår mission så här

”Vår kommunikation ska vara effektiv med fokus på resultat. Vi ska öka kännedomen om Business Region Göteborg, sprida kunskap om gott företagande och den service som erbjuds, bygga förtroende samt skapa intresse för att aktivt delta i de sammanhang och nätverk som BRG erbjuder. Vi har också ansvar för marknadsföring av Göteborg ur ett näringslivsutvecklande perspektiv – regionalt, nationellt och internationellt. Detta innefattar både driv och samordning. Vår ambition är att med fokus på näringslivet bygga lokal stolthet, ett bredare engagemang och en internationell nyfikenhet. Därigenom bidrar vi till både stadens och regionens utveckling.

Våra kommunikationsmål ligger i linje med BRGs verksamhetsmål. Vi sätter mål, följer upp och utvecklar för att ständigt vara relevanta och utnyttja den potential som finns i god kommunikation.”

Uppföljning digital trafik

I all kommunikation och marknadsföring hänvisar vi till våra webbplatser för vidare information. Där ska det vara möjligt att snabbt komma i kontakt med BRG och få tillgång till fördjupad information. Statistiken visar att trafiken på vår webbplats tydligt hänger ihop med trafik och engagemang på sociala medier.

När vi väl fått besökare till vår sida ser vi dock att vi har svårt att behålla dem där. Under 2019 kommer vi att arbeta mer aktivt med löpande underhåll av webbplatsen för att försäkra oss om att vi tar hand om de besökare som kommer till sidan på bästa sätt.

Mått	2018	2017
Webbsessioner	153 967	137 800
Följare LinkedIn	7 044	4 508
Följare Facebook	3 236	2 330
Följare Twitter	1 616	935

Ytterligare en kanal som ökar kännedomen om Göteborg och våra erbjudanden är nyhetsbreven. BRG har ett flertal nyhetsbrev som vänder sig till olika målgrupper. BRGs centrala nyhetsbrev går ut till drygt 5 000 prenumeranter, nyhetsbrevet har 2018 en öppningsfrekvens på 27%, vilket är över medel för nyhetsbrev i mail (20%).

Fördjupad information till styrelsen

Status på projekt

PROJEKT	GRÖN = Följer plan eller mindre avvikelser som inte bedöms påverka resultat/mål GUL = Mindre avvikelser i t.ex. tid/kvalitet/kostnad för perioden som kan åtgärdas RÖD = Väsentliga avvikelser som påverkar uppdraget och/eller förväntat resultat
One Stop Future Shop	Avslutades 181231. Västra Hisingen har under året tagit beslut om att skapa ett permanent Innovations- och Business Center där vi ser fram emot fortsatt samverkan.
Tillväxt Turism	Avslutades 181231. Vi och parterna i projektet (Turistrådet Västsverige, Göteborg & Co) planerar för att en fortsatt samverkan ska integreras i ordinarie verksamhet för att stärka besöksnäringen.
Northern Connections	Partners i hela norra Europa. Förslag på policy-förändringar har presenteras för politiker från samtliga deltagande städer/region. Flera testbäddsmöjligheter utvecklas och Göteborg bygger sitt case kring Förskolan Hoppet med målsättningen att finna leverantörer med fossilfria produkter. Pågår till 2020-04-30.
BioREG	Partners från flertal länder, Renova är också med från Göteborg där staden deltar just som best-practise, för övriga parter att studera, för att öka nyttjandet av återvunnen träråvara. Pågår till 2019-12-31.
Tech Nordic	Samverkansprojekt med ICT Norge och Brains Business (Aalborg) m.fl. i syfte att öka innovationskraften i Kattegatt-Skagerack-regionen med fokus på ICT-företag. Omfördelning av resurser mellan parterna ger goda förutsättningar att leverera på mål. Pågår till 2019-06-30.
Fossil Free Energy District (FED)	Innovationssatsning för att minska energianvändningen och beroendet av fossila bränslen i fastigheter, på Chalmers Campus Johanneberg skapas en unik handelsplats för el, fjärrvärme och fjärrkyla som omfattar cirka 50 hus. Pågår till 2019-12-31.
Stadslandet	Det finns goda förutsättningar att leverera på mål och förväntade resultat. Viss eftersläpning av upparbetade kostnader ses i relation till budget som dock beräknas hämtas upp 2019. Parternas kapacitet att omhänderta projektets resultat bedöms i vissa delar ännu som något svag. Pågår till 2019-12-31.
Periscope	Projektet är den del i Interreg North Sea Region. Även RISE deltar som svensk part i projektet. Syftet är att etablera ett permanent innovationsekosystem i Nordsjöregionen för affärsutveckling av nya innovativa och hållbara lösningar inom de blå näringarna. Pågår till 2020-09-30.
Enterprise Europe Network (EEN)	BRG är världorganisation för stort affärsnätverk som erbjuder kostnadsfri information och råd om EU-regler och finansiering, förmedling av internationella affärspartners samt innovationscoachning till små och medelstora företag. Utvärdering av fg tvåårsperiod sker Q1. Årliga (tvååriga) beslut.
Ada Reg	Syftet med både adasweden.se, ADAs sociala medier samt Konstformspodd och nyhetsbrev är att stärka synligheten för kreatörer i Göteborg/VGR. Årliga beslut.
Life Science	Syftar till att attrahera utländska företag och investeringar inom Life Science och stärka det västsvenska klustret. Årliga beslut.
GTGWS (Talent Attraction)	Gått in i ny fas efter två år. Samtliga partners från näringslivet valde att fortsätta finansiera satsningen samt några nya har tillkommit.
Logistic Hub Scandinavia	Löpande samarbete med Swedavia och Göteborgs Hamn. Även Handelskammaren, VGR, Borås och Länsstyrelsen deltar i arbetet. Tillsammans marknadsförs Göteborgsregionen som Skandinavians Logistikhub.
Mellankommunal kustzonsplanering	Leds av GR. Även VGR och Länsstyrelsen deltar. Mål är att ta fram en fördjupad strukturbild över olika center kring de blå näringarna, samt förslag på överenskommelse som berör turism, näringsliv, kustplanering mm. Pågår till 2019-06-01.
High Speed Rail	Parter är Swedavia och Trafikverket. Syftar till att beskriva hur regionutveckling kan ske genom att en ny höghastighetsjärnväg mellan Göteborg och Borås kopplar ihop regionen till flygplatsen. Pågår till 2019-06-30.
AZ BioVentureHub	Fullt med 29 (26) bolag som representerar segmenten; digital, medtech, diagnostik samt läkemedel. Fortsatt expansion och ökad yta med 2500 m2 2019. Pågår till 2019-12-31.

2.1.1 Affärsområden/dotterbolag eller motsvarande

MINORITETSÄGDA BOLAG (KLUSTER NÄRINGSLIV)

Ägarråd/ägardialoger har genomförts i enlighet med beslutad modell för ägarstyrning. Stadsrevisionen har under året gjort en fördjupad granskning av ägarstyrningsmodellen och lämnar inga rekommendationer, bara mindre förbättringsförslag som syftar till att förtydliga och införa homogena begrepp.

Preliminärt resultat 18-12-31 anges då boksluten inte är klara i bolagen.

Verksamheterna beräknas i allt väsentligt följa lagd plan för året.

Mkr	Johanneberg Science Park	Sahlgrenska Science Park	Lindholmen Science Park	Almi Företagsp artner Väst	Göteborgs Tekniska College
Omsättning	17 279	19 740	74 989	56 170	80 400
Kostnader	-24 869	-24 281	-83 956	-59 575	-79 900
Resultat	-7 590	-4 541	-8 967	-3 405	500
Budgeterat helårsresultat	-7 500	-5 586	-9 500	-2 155	500
Ovillkorade aktieägartillskott enligt avtal	7 500	4 500	9 500	-	-
BRG kapitalandel	37,45%	22,94%	23,95%	12,25%	49%
BRG röstandel	48,38%	24,78%	42,95%	12,25%	49%

Göteborgs Tekniska College AB

Årsstämma 29 mars

20-års-jubileum sedan GTG, gymnasieskolan startade. Samtliga program har fulla klasser och öppet hus aktiviteter visar ett söktryck inför antagning 2019. GTC har ökat andelen tjejer på programmen till 25%.

Ramavtalet för Yrkesvuxutbildning med Göteborgs stad löper till halvårsskiftet 2019. GTC vann inte anbudet, vilket innebär att andra finansieringsformer eftersöks för att fortsätta arbeta med denna viktiga målgrupp.

Yrkeshögskolan slår rekord i antal pågående utbildningar; hela sex klasser pågår parallellt. Stora förändringar i regelverket från Myndigheten för Yrkeshögskolan bidrar till positiv utveckling för GTC; tex. finansiering av behörighetsgivande förutbildningar och extra stöd till svårrekryterade bristutbildningar i teknik.

Positiva nyheter arbetet med Projekt och Utveckling:

- GTC har blivit medlemmar i IUC-samverkan.
- Projektet Smarta fabriker har fått fortsatt finansiering och flyttat in i nya lokaler hos Ericsson på Lindholmen.
- Beviljats ett nytt ESF-projekt och medverkar som partner i ett ERUF-projekt: Digiresan.
- Arbetet med informations- och attitydförändrande arbete kopplat till studier och karriär inom industrin fortsätter, t.ex. genom Möjligheternas värld och Sommartekniker.

GTC beräknar följa lagd budget men det finns en osäkerhetsfaktor kopplat till en skatterevision av momsfrågan i ett ESF-projekt under 2016-2017. GTC överklagar just nu Skatteverkets beslut om återbetalning av moms och ser positivt på möjligheten att vinna ärendet. Skulle de förlora tvisten finns en god likviditet och soliditet som gör att de klarar återbetalningskravet med egna medel.

Johanneberg Science Park AB

Årsstämma 27 maj

2018 har i huvudsak följt plan och den största enskilda satsningen under året har varit erhållandet av ett Vinnväxtcenter för klimatsmart processindustri. Övriga pågående projekt, stora som små, följer respektive projektplan och inga större avvikelser finns att rapportera.

Arbetet med att dra upp riktlinjerna för implementering av den under 2018 nya beslutade strategin för verksamheten har fortgått under hösten. Utifrån de nya målsättningarna har verksamhetens genomlysts och har dels resulterat i ett antal förändringssteg att genomföra och även klarlagt ett behov av utökade basresurser för att uppnå de nya målsättningarna. En dialog rörande detta har initierats med grundarna till bolaget men inga beslut är fattade.

De nya målen i strategin är att:

- Knyta två nya partners per år till JSP,
- Starta fem nya samverkansprojekt per år,
- Utveckla processer för att än mer involvera små och medelstora företag i projekt,
- Utveckla nya aktiviteter/forum för att än mer förstärka mötesplatsens betydelse,
- Skapa möjligheter för näringslivsetableringar inom området samt
- Genomföra detta med bibehållen ekonomi i balans.

JSP har under 2018 gjort en förfrågan om fortsatt projektfinansiering för Celsius 2.0 för åren 2019-2020 från Göteborgs stad. BRGs styrelse har lämnat ärendet vidare till staden för beslut.

Sahlgrenska Science Park AB

Årsstämma 14 juni

Verksamheten följer lagd plan. SSP har utökat med en Utvecklingschef, som börjar 28 januari, med fokus på SahlgrenskaLife och utvecklingsfrågor kopplade till alla satsningar inom life science i staden samt partnerskap med Industrin.

SSP har som mål att i likhet med LSP och JSP utveckla sin Open Arena (Samverkansarena) till att bli kärnan i verksamheten. Ett breddat uppdrag för SSP omfattar att kartlägga näringslivets behov av samverkan inom de prioriterade translationella klustren, se över behov av gemensamma ytor för samverkan mellan näringsliv, vård och akademi, utveckla möjligheter till testbäddar och Open Arena samt utforma näringslivserbudandet.

Ett nytt treårigt projekt startar, "Inn2Health" som är helt unikt, tillsammans med samtliga science parks i regionen samt VGR Inköp mfl. Syftet är att utifrån verkliga behov i vården ta fram och finna bästa innovationerna ur ett brett perspektiv. SSP driver utvecklingen mot ett fokus på Healthtech – acceleratoren kommer ha detta tydliga fokus och blir därmed först i Sverige med detta.

- Medlem i Brysselkontoret fr.o.m. våren 2019.
- Partner i ett europeiskt partnerskap inom ConnectedHealth.
- Samarbete med LSP med att attrahera kapital till healthtech.
- Nytt avtal med Higab klart för perioden 2019-2021 och diskussioner pågår om att utveckla Biotechcenter till att ändra lokaler så att fler bolag får plats.
- Samtliga ägare har godkänt utvecklingsplanen och den utökade finansieringen*. Skriftligt från VGR, Chalmers. Skriftligt besked inväntas från GU, Mölndal och BRG/Gbg Stad.

** SSP har under 2018 gjort en förfrågan om breddad ägarfinansiering från Göteborgs stad. BRGs styrelse har lämnat ärendet vidare till staden för beslut.*

Lindholmen Science Park AB

Årsstämma 23 maj

Verksamheten följer lagd plan. I syfte att få en mer målorienterad verksamhet har LSP genomfört en intern process där de i dialog med ledningsgruppen och medarbetarna i stort utarbetat ett antal översiktliga målområden för företagets hela verksamhet. Med dessa som utgångspunkt har en ambitionsnivå förankrats i styrelsen. Under inledningen av 2019 konkretiseras de aktiviteter som anses centrala för att nå de målsättningar som satts.

Ur den mer omfattande programverksamheten lyfts några saker;

- **CLOSER** har fått ett positivt stöd för ytterligare en period (2019-2023) och där LSP bl.a. kommer fokusera på en anpassning av organisation och medlemsformer för att hantera det växande programmet.
- Positivt besked om statlig och regional finansiering för att gå vidare med etableringen av '**AI Innovation of Sweden**'. Första viktiga delar i handlingsplanen är att få igång en samlokalisering av specialister från både akademi och näringsliv och vi kommer påbörja en rekrytering av en föreståndarroll för arenan.
- **Mobility X-lab** har nu verkat i dryga året och fått en ordnad process och årscykel på plats. Det finns ett stort intresse från både ingående parter och andra att följa utvecklingen. Den internationella dimensionen, med t ex en tydligare uppkoppling mot DRIVE i Tel Aviv är en annan utmaning för 2019.
- **Drive Sweden** följer planen och antalet medlemsparter växer kontinuerligt, och har nu passerat 100 stycken.
- Förstudien i **Kroatien** har avslutas och slutrapport överlämnades 13 december i Zagreb. Det övergripande syftet med förundersökningen har varit att utvärdera möjligheterna att skapa en vetenskapspark i Kroatien som använder LSP som en förebild.

Almi Företagspartner Väst AB

Årsstämma 17 april

Almikoncernen håller på att arbeta fram en ny strategi 2018 vilket även innebär att nya former av kunderbjudanden och nya mätetal håller på att tas fram, det innebär att det inte finns någon lagd budget för antal behovsanalyser och kunderbjudanden under 2018.

Almi Väst har återigen den mest lönsamma låneportföljen i koncernen vilket innebär att det även går bra för kundföretagen i regionen.

Lånevolym (mkr) beviljad tom 181231 uppgår till 338 (85% av årsbudget)

- Antal lån uppgår till 530 (86% av årsbudget)
- 2 400 behovsanalyser mot kund
- 1 900 kunderbjudande (rådgivningar)

P.g.a. en likviditetsbrist har de periodvis haft en begränsad lånebudget i koncernen vilket är anledningen till ett lägre utfall av lånevolym och av antal lån jämfört med budget.

Inom Almi Invest Västsverige AB har verksamheten löpt enligt plan. Totalt har det investerats 33,8 Msek i regionen (nov), 27 investeringar varav 4 nyinvesteringar. Såväl Fond I som II har utvecklats starkt. Fondvärdet i Fond I var i slutet av Q3 135% av investerat kapital och Fond II 129%. Revolverat kapital uppgår i nuläget till ca 55,5 Msek i Fond I + II.

2.1.2 Viktiga framtidsfrågor

BUSINESS REGION GÖTEBORG

INTERNT

Förmågan att ställa om och kunna avsätta resurser med rätt kompetenser och insatser som kompletterar övriga aktörer i bred samverkan.

Delat ansvar och koordinering av stadens arbete krävs för genomslag av programmet. Viktigt att näringslivsfrågorna lyfts fram i GRs förbundsstyrelse och strategiska regionala nätverk.

Tillräckliga resurser för nya uppdrag med befintlig personal bygger på högre flexibilitet internt. Kontinuitet bland personalen är viktigt, då arbetet är beroende av kunskap och egna nätverk både lokalt och internationellt.

För det internationella samarbetet behövs ett tydligt uppdrag till BRG t.ex. när det gäller näringslivsfrågor i Bryssel.

EXTERNT

Tre globala trender dominerar; Urbanisering, Globalisering och Digitalisering. Näringslivet behöver arbeta utifrån ständig förnyelse och investera för innovativa lösningar som möter samhällsutmaningarna.

En längre tid med hög tillväxt har medfört hög investeringsviljan hos många företag och aktörer. En begränsning är stadens förmåga att möta upp behovet t.ex. brist på planlagd mark och resurser för att starta nya detaljplaner. Risken är att vi går miste om expansionsmöjligheter, etableringar och nya jobb samt får ett sämre rykte som etableringsort. Samtidigt går vi in i en avmattning i konjunkturen.

Svårigheter för näringslivet att få tillräcklig kompetenstillförsel och krav på omställning kvarstår dock. Det fordrar ökad flexibilitet och mer resurser inom utbildningssektorn för att möta behoven för såväl låg- som högutbildade inom samtliga branscher.

Valet till EU-parlamentet i maj 2019 och dess utfall tillsammans med Brexit är avgörande frågor för den svenska exporten. Framtidsfrågor för energiområdet är den snabba omställning som nu sker till förnybart och den ökade efterfrågan på el och vad det innebär för energisystemet i stort.

KLUSTER NÄRINGSLIV

INTERNT

JSP: Utveckla finansieringsmodellen och undvika att bli utlysningssstyrda. Basfinansieringen behöver ökas för att ta nästa utvecklingssteg. Att fastställa vilka kompetenser i bolaget som saknas/behöver tillföras givet utvecklingsplanerna.

SSP: Stödet från ägarna genom styrelsen att hålla fokus för att kunna leverera alla mål, vilket utmanas om man splittras för mycket.

LSP: Stort intresse för områdets utveckling ställer krav på ett sammansvetsat team, som med stort engagemang tar sig an komplexa utmaningar med mod och entusiasm med en sund, konstruktiv och kontinuerlig intern dialog.

GTC: Att vara avgränsade mot tillverkningsindustrin och genom det skaffat oss stor kunskap om industrins behov gör oss till förstahandsvalet för studerande och företag. Viss oro kopplat till lärar- och ingenjörskris i framtiden.

Almi: De centrala områdena inom den nya strategin för Almi som berör den regionala verksamheten har sammanfattats i det ägardirektiv som BRG, tillsammans med övriga delägare, har sänt till Almi Väst.

EXTERNT

JSP: Organisationer med liknande uppdrag kan av externa parter uppfattas som konkurrenter, oförmåga att kraftsamla. Marknadsförändringar som leder till begränsat intresse för att delta i science parkens verksamhet och miljö

SSP: Utvecklingen i olika projekt (AZ expansion med egen science park, expansion av BVH, GoCo) och denna betydligt snabbare utveckling har direkt påverkan på trovärdigheten i våra planer med Sahlgrenska LIFE. Hur vi kan komplettera varandra som kommersiell park vs en offentlig park.

LSP: Ett väl utvecklat nätverk och goda relationer till samtliga relevanta samarbetsaktörer med representanter från både akademi, näringsliv och samhället,

GTC: Finansieringsformer för utbildning. Göteborgs stads skolpeng ligger under riksgenomsnittet. Konjunkturförändringar och den politiska situationen både nationellt och internationellt kan påverka.

Almi: Efterfrågan på Almis krediter har varit mycket högt de senaste åren. Det innebär att vi för tillfället utnyttjar en stor del av det tillgängliga kapitalet avsett för lån och vi behöver vara mer restriktiva i vår utlåning.

2.2 Analys av årets utfall

Resultaträkning

	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse	Bokslut 2017
Intäkter	86 775	89 500	-2 725	86 497
Kostnader	-125 829	-130 100	4 271	-124 422
Rörelseresultat	-39 054	-40 600	1 546	-37 925
Finansiella intäkter	578	0	578	14
Finansiella kostnader	-7 038	-6 500	-538	-6 804
Resultat efter finansiella poster	-45 514	-47 100	1 586	-44 715
Koncernbidrag	40 700	40 700	0	40 700
Resultat före skatt	-4 814	-6 400	1 586	-4 015
Skatt	-557			-512
Resultat efter skatt	-5 371			-4 527
Erhållet aktieägartillskott	5 000	5 000		5 000
Eget kapital	-371	-1 400	1 029	+473

Årets resultat blev bättre än budget men ligger i linje nivå med prognos.

Jämfört med budget ligger volymen på intäkterna något lägre vilket avspeglas även på kostnadssidan. Den lägre volymen är främst projektrelaterad och beror på att kostnader omfördelats mellan åren vilket då också påverkar tillhörande projektintäkter. I linje med tidigare rapporterad prognos ses en resultatförbättring för rörelseresultatet med 1,5 mkr jämfört med budget.

Finansiella poster avser valutakursdifferenser samt nedskrivning av lämnade aktieägartillskott (-6 500 tkr) samt nedskrivning utifrån försiktig värdering av fordran avseende Almi Invest Väst (-515 tkr). Skatten påverkas av nedskrivningar som är skattemässigt icke avdragsgilla.

BRG har en ambition att hålla en budget i balans med ett resultat efter skatt på - 5 000 tkr.

BRG erhåller ett årligt aktieägartillskott om 5 000 tkr, vilket då ger ett "nollresultat".

Bokslut 2017 redovisade ett bättre resultat än budget till följd av lägre kostnader avseende köpta tjänster som i vissa fall skjutits fram i tid eller kunnat göras med egna resurser. Mindre påverkan på eget kapital kan därmed ses mellan åren.

2.3 Investeringar

Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar

Nettoutgifter i mkr	Utfall 2018	Budget 2018	Utfall 2017	Budget/Plan 2019
Nyinvesteringar	2,3	3,1	3,6	0,5
Reinvesteringar				
SUMMA INVESTERINGAR	2,3	3,1	3,6	0,5

Investeringar i finansiella anläggningstillgångar

Aktier och andelar, mkr	Utfall 2018
Summa investeringar	

2.4 Utveckling inom personalområdet

2.4.1 Personalvolym och lönekostnad

	2 018	2017	2016
Kostnader för konsultarvode	12 922	12 509	12 037
Lönekostnad (exkl arvoden och soc avg)	47 424	47 043	43 420
Årsarbetare - Arbetad tid (personalvolym)	95	94	89
Lönekostnad per årsarbetare	499	500	488
Årsarbetare ÅRL - arbetad tid (personalvolym)	82 (81,6)	81 (81,4)	77
Lönekostnad per årsarbetare ÅRL	578 (581)	581 (578)	564

Avrundning av årsarbetare kan ge något missvisande lönekostnad/årsarbetare om man jämför mellan åren. Se exempel på sista raderna.

2.4.2 Övrig utveckling inom personalområdet

-

2.5 Redovisning av uppdrag ifrån KS/KF som fördelats utanför kommunfullmäktiges budget

Uppdrag till nämnd/styrelse	Välj Status - enligt anvisning	Kommentar - enligt anvisning
KF Business Region Göteborg AB uppdras att - starta upp ett klimatprotokoll med beaktande av synpunkterna i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Från 2016 riktas till Business Region Göteborg AB	 Pågående	Klimatprotokollet, numera Gothenburg Climate Partnership lanserades 2018 och verksamheten är igång. Ett flertal projekt är igångsatta som involverar näringsliv och uppstart av klimatberäkningar. Verksamheten har föredragits för KS hösten -18. Initiativet är en verksamhet och utvecklas löpande.
KF Business Region Göteborg AB får i uppdrag att aktivt arbeta med att rekrytera utländska byggaktörer till Göteborg för att öka produktionskapaciteten i byggprocessen i Göteborg Från 2017 riktas till Business Region Göteborg AB	 Pågående	Strategin är framtagen och kommer presenteras för BRGs styrelse i mars. Vi har under hösten 2018 tillsatt en resurs som systematiskt har börjat bearbeta utländska byggaktörer i syfte att öka produktionskapaciteten i Göteborgsregionen. Satsningen på området kommer att fortgå under hela 2019.
KF Business Region Göteborg AB får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och styrelser utarbeta handlingsplaner med konkreta åtgärder hur de strategiska målen som anges i Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035 ska nås Från 2018 riktas till Business Region Göteborg AB	 Pågående	Handlingsplaner inom fem av områdena; kompetensförsörjning, attraktionskraft, markberedskap och fysisk planering, företagsklimat och innovationskraft har startat hösten 2018. Området Infrastruktur och tillgänglighet startar upp våren 2019. Den första handlingsplanen beräknas vara klar juni 2019 och omfattar 1 juli 2019 till 31 dec 2021 (30 mån).
KF Business Region Göteborg AB får i uppdrag att redovisa Göteborgs Stads näringslivsstrategiska programs måluppfyllelse till kommunfullmäktige i samband med programmets revidering 2023 och därefter vart fjärde år Från 2018 riktas till Business Region Göteborg AB	 Ej påbörjad	2023

 Business Region Göteborg AB och kommunstyrelsen får i uppdrag att i samband med ny mandatperiod under programperioden, samt vid behov, utvärdera och föreslå eventuella förändringar i det näringslivstrategiska programmet till kommunfullmäktige <i>Från 2018</i> <i>riktas till Business Region Göteborg AB</i>	 Pågående Enligt KF beslut görs första revideringen av programmet 2023 och därefter vart fjärde år. Bevakas inom ramen för uppdraget och aktualiseras om behov uppstår.
 Göteborg & Co AB och Business Region Göteborg AB får i uppdrag att ta fram ett förslag för utveckling av besöksnäring med anknytning till hav och fisk <i>Riktas till Göteborg & Co och Business Region Göteborg AB</i>	 Pågående Redovisas senast 2019-12-31.
 Business Region Göteborg AB får i uppdrag att utse en tjänsteperson till Fiskekommunerna samt i sin pågående klusterutveckling inom "Maritima näringar", också inkludera fisket inklusive kringverksamheter <i>Riktas till Business Region Göteborg AB</i>	 Pågående Tjänst tillsatt som påbörjade uppdraget 2019-01-01. Kartläggning av fiskenäringens utveckling skall vara klart 2019-06-30.

2.6 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

2.6.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Vår sammanfattande bedömning är att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll hålls på "tillräckligt effektiv nivå" med "styrka" på flera delar. Externa revisioner och granskningar bekräftar bilden.

En "styrka" är ledningens engagemang i bolagets övergripande riskhantering och styrsystem. Genom ett nära ledarskap och verksamhetsnära styrning, kontroller och återkoppling har vi god insikt i vår vardag och verktyg att följa upp vår verksamhet utifrån riktlinjens krav på systematik, med en process och verktyg som stödjer arbetet. BRG har under 2018 följt den systematik och den riskhanteringsprocess som arbetades fram 2017 och som fyller förväntade krav och bedöms ändamålsenlig.

Det interna kontrollarbetet inkluderar och omfattar även själva processen vilket bedöms vara tillräckligt effektiv.

2.6.2 Sponsring

BRG har inga sponsringsåtaganden.

2.6.3 Uppföljning av program för e-samhälle

Vi utvecklar ständigt våra digitala kanaler och ser en ökad trafik i samtliga av dessa kanaler. Intresset för att snabbt kunna lösa sina ärenden digitalt är stort. Vi har under året förtydligat vår prioritering vad gäller digitala kanaler i den nya kommunikationsstrategin:

"För en resurseffektiv och träffsäker kommunikation ska vi aktivt välja våra kommunikationskanaler. Dessa ska möta målgruppens behov, kunskap, förväntningar och förutsättningar. För att lyckas med detta måste vi vara flexibla och snabbt kunna anpassa våra verktyg och kanaler. Våra prioriterade kommunikations- och marknadsföringskanaler är därför digitala... .. I de fall vi väljer att göra en trycksak eller annan printproduktion ska detta vara ett komplement till redan befintlig digital kommunikation, peka till våra digitala kanaler samt tillgängliggöras på vår webbplats."

Med ökad närvaro och ett effektivt utnyttjande av digitala kanaler kan vi erbjuda en bättre tillgänglighet, vi gör det enkelt för våra målgrupper att hitta och dra nytta av vår kunskap. Med välskötta digitala kanaler kan vi dessutom erbjuda ett mer uppdaterat material, vi blir snabbare, mer kostnadseffektiva och ökar kännedomen om våra erbjudanden. Ju fler vi kan hjälpa direkt digitalt desto bättre utrymme har vi att ta hand om frågor som kräver kontakt. Under 2019 kommer vi att fortsätta arbeta med våra digitala kanaler, utveckla dem och hitta sätt att nå ut så brett som möjligt med våra budskap. En utmaning är samordningen i staden – att på ett tydligare sätt närma oss ett renodlat målgruppstänk där företagaren inte behöver veta vem som ansvarar för vilka tillstånd eller vart man vänder sig för mer information i olika näringslivsfrågor. Vår ambition är att hitta sätt att samarbeta i staden för en enkel och målgruppsanpassad tillgång av all kunskap och alla kontakter med staden.

För att underlätta för företag att t.ex. hitta rätt bland alla olika nätverk och mötesplatser som finns tillgängliga i Göteborg har vi sammanställt dessa och gjort informationen tillgänglig för alla på vår webb <https://www.businessregiongoteborg.se/sv/samverka/natverk-och-motesplatser>

Vi har även sammanställt regionens tillgängliga testbäddar på vår webb för att göra dem synliga och skapa en väg in för företag.

<https://karta.businessregiongoteborg.se/?mapType=testbed&langcode=sv>

Enterprise Europe Network, EEN, erbjuder flera olika digitala tjänster till företagen. Dels till eenmatch.eu där företag kan söka och bevaka förfrågningar gällande internationella affärssamarbeten, tekniksamarbeten och forskningssamarbeten. En annan plattform är nirvana.eu där små och medelstora företag kan söka, hitta och samverka med innovationsrådgivare

och andra företag. Genom *verksamt.se* kan företag också matchas till rätt rådgivare gällande internationaliseringsfrågor, något som underlättar för företag att hitta fram till rätt kontakt snabbt och enkelt.

2.7 Kommunala ändamålet och befogenheterna

BRG anser att verksamheten som bolaget har bedrivit under 2018 har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Redovisningen avser Business Region Göteborg AB (BRG). BRG har inga dotterbolag.

Kommunala ändamålet

Med det kommunala ändamålet avses vad verksamheten syftar till att åstadkomma och vilka tjänster som tillhandahålls åt medlemmarna i kommunen. En grundläggande och generell förklaring till att bedriva näringslivsfrämjande arbete är att stärka det lokala näringslivet och därigenom uppnå ökad tillväxt genom det faktum att företagen erbjuder arbetstillfällen som i sin tur påverkar välfärden.

Allmänintresse

Allmänt näringslivsfrämjande åtgärder och tjänster som tillhandahålls av BRG anses vara av det slag att det tillgodoser kommunmedlemmarnas intresse. Det krävs inte att alla kommunmedlemmar eller ett visst antal ska ha intresse av verksamheten.

Lokaliseringsprincipen

Tjänsterna är begränsade till insatser som har anknytning till kommunens område eller dess medlemmar. Begränsningen inte är strikt geografisk utan det avgörande är att intresset kan lokaliseras till kommunen. Det är möjligt för kommuner att samverka. BRG arbetar för Göteborg och övriga kommuner som bildar Göteborgsregionen.

Förbud mot understöd åt enskilda företag

BRG ger inte individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare som avses i lagen. Kommunallagens 2 kap. 8 § har nära samband med 2 kap. 7 § kommunallagen. Regeln säger att en kommun får vidta åtgärder i syfte att allmänt främja näringslivet i kommunen. Paragrafen förbjuder däremot individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare om det inte finns synnerliga skäl för det.

Förbud mot spekulativ företagsverksamhet

BRG driver endast näringsverksamhet utan vinstsyfte.

Självkostnadsprincipen

Avgifter som BRG tar ut överstiger inte dess kostnad att tillhandahålla tjänsterna.

Kommunfullmäktiges ställningstagande

BRG har inhämtat kommunfullmäktiges ställningstagande innan beslut av större vikt har fattats.

3 Uppföljning av kommunfullmäktiges budget

3.1 Kommunfullmäktiges mål - tabell

Kommunfullmäktiges mål	Måloppfyllelse	Kort kommentar - enligt anvisning
Göteborg ska vara en jämlik stad	■ Svårbedömd	Sysselsättningen har fortsatt öka, även för grupper som tidigare stått långt ifrån arbetsmarknaden. Arbetslösheten är fortsatt lägst bland storstadsregionerna. Uppbyggnaden av Samverkansforumet med näringslivet för ett Jämlikt Göteborg har utvecklats på ett bra sätt under året.
De mänskliga rättigheterna ska genomsyra alla Göteborgs Stad verksamheter		Målet följs inte upp separat av BRG. Ingår i ordinarie verksamhet där uppdraget kring likabehandlingsplaner är genomfört.
Den strukturella könsdiskrimineringen ska upphöra.		Målet följs inte upp separat av BRG. Ingår i den ordinarie verksamheten. Det kontinuerliga arbetet utgår och följs upp utifrån likabehandlingsplanen.
Göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande ska öka		Målet följs inte upp separat av BRG. Ingår i ordinarie verksamheten.
Idrotts- och föreningslivet ska nå fler målgrupper		Ej relevant.
Livsvillkoren för personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska förbättras.		Målet följs inte upp separat av BRG. Ingår i ordinarie verksamheten.
Individ- och familjeomsorg ska skapa mer jämlika livschanser för stadens invånare		Ej relevant.
Alla elever ska oavsett bakgrund nå målen inom skolan och kunna utvecklas till sin fulla potential		Målet följs inte upp separat av BRG. Vi bidrar t.ex. indirekt genom att stimulera entreprenörskap bland unga samt att främja kontakter mellan skola och näringsliv, t.ex. inom kompetensförsörjningsplanen.
Äldres livsvillkor ska förbättras		Ej relevant.
Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp	■ Viss	Vi är på rätt väg men det krävs utsläppsminskningar i samverkan med det privata näringslivet. Genom verksamheten Gothenburg Climate Partnership ämnar BRG bygga ett långsiktigt, strategiskt samarbete mellan Göteborgs stad, göteborgsregionens genom samverkan leverera utsläppsminskningar som bidrar till stadens klimatmål. Klimatpåverkan beräknas enligt samma internationella standard som staden använder, Greenhouse Gas Protocol. På så sätt kan staden tillgodoräkna sig minskningen av klimatpåverkan som genereras i projekten. Samtliga innovationsprojekt och testbäddar där BRG är inblandade har fokus på att minska miljö- och klimatpåverkan. Ex FED – Fossil Free Energy District, Northern Connection med innovationsutveckling inom energiområdet m.fl.

Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre		Målet följs inte upp separat av BRG. Vi har i uppdrag att verka för att fler bygg- och fastighetsaktörer etablerar sig i Göteborg vilket är genomförs och är pågående.
Det hållbara resandet ska öka	■ Viss	Målet följs inte upp separat av BRG. Vår verksamhet bidrar till målet genom innovations- och klusterutveckling där uppdraget pågår att skapa en struktur för hur staden ska fungera som testarena för hållbara innovationer och dra nytta av den snabba teknikutvecklingen. BRG driver flera samtal med ett stort antal aktörer för att få till elektrifierade mobilitetslösningar över kommungränser t.ex. till Landvetter flygplats men även för godstransporter.
Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka	■ Viss	Sysselsättningen har ökat även för denna målgrupp, i det goda konjunktur vi haft. Dock kvarstår utmaning med att målgruppen behöver rustas samt att många arbetsgivare upplever tidsbrist för handledning av denna grupp. Utveckling av nya arbetssätt pågår.
Göteborg ska vara en hållbar innovationsstad med ökande jobbtillväxt	■ Viss	Göteborg har haft en ökande jobbtillväxt i snart nio år. Arbetet sker i tät samverkan mellan SLK och BRG då målen dockar an till både innovations- och näringslivsstrategiska programmet. Ett pilotprojekt för att utveckla indikatorer för att mäta innovation i offentlig sektor pågår och en första mätning har genomförts tillsammans med SLK, Vinnova och Mälarregionen. En process för hur innovationer kan testas i staden är framtagen och de yttre samverkansformerna är satta genom Testbädd Göteborg.
Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka		Målet följs inte upp separat av BRG. Vi samarbetar med Göteborg & Co med affärsutvecklingsinsatser för att främja besöksnäringen.
Tillgängligheten till kultur ska öka		Målet följs inte upp separat av BRG. BRG driver sedan många år mötesplatsen Pecha Kucha för målgruppen reklam, design och konst för att låta kreativa människor mötas och synliggöra innovativa aktörer. Mötesplatser är publik och öppen för vem som helst som under lättsamma former vill dela i dialogen.
Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra	■ God	Det förekommer inga osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor.
Göteborg Stad ska öka andelen hållbara upphandlingar		Målet följs inte upp separat av BRG. Våra egna upphandlingar har begränsad eller ingen påverkan på målet. Inom målområdet bidrar BRG till att underlätta för små och medelstora företag att delta i upphandlingar och öka kunskapen om vad det innebär att göra affärer med kommunen. Huvudsakligen via informationsträffar och seminarier. BRG arbetar för att överföra kunskap utvecklade i innovationsprojekt/testbäddar till upphandlande förvaltningar och bolag.

3.2 Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelsen

Uppdrag från kommunfullmäktiges budget	Har uppdraget genomförts? JA/Nej. Om inte ge en kort kommentar om orsak och eventuellt till vilken del uppdraget har genomförts
Likabehandlingsplaner ska tas fram utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetet ska gälla ur både invånar- och medarbetarperspektiv.	Ja
Inom ramen för fokusområde tre "Skapa förutsättningar för arbete" i Jämlikt Göteborg ska alla nämnder och styrelser ta fram och genomföra en plan i samverkan med Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	Ja. BRG har planerat och genomfört aktiviteter tillsammans med ArbVux där näringslivet kan ta ett socialt ansvar för att minska glappet på arbetsmarknaden.
Insatserna kopplade till kompetensförsörjningsstrategin ska genomföras	Ja.
Assisterande tjänster ska erbjudas i förvaltningar och bolag utifrån stegvisa jobb och kunskapslyftet samt en genomförd inventering i samverkan med fackliga organisationer.	Ja. Fokus i arbetet har legat inom ramen för ovan uppdrag "Skapa förutsättningar för arbete".
Det ska byggas upp en tydlig, enhetlig och transparent struktur för hur Göteborg ska fungera som en testarena för nya innovationer	Ja, en intern struktur för stadens processer med BRG som "innovationslots" och en dörr in till staden. Kommer att kopplas ihop med den yttre samverkansstrukturen inom Testbädd Göteborg.
Det ska utredas hur Göteborg, på områden som exempelvis infrastruktur och stadsutveckling, bör följa och särskilt i ett hållbarhetsperspektiv dra nytta av den snabba utveckling inom automatisering, elektrifiering och digitalisering som äger rum i transportsektorn	Ja
Den företagslotsfunktion som nu finns på Business Region Göteborg ska utökas i syfte att ge support i samband med de stora byggnationer som under några år kommer att präglade delar av Göteborg	Ja.
Det ska utredas hur arbetet med att förbättra Göteborgs Stads service till företag har utvecklats så långt och vad som behöver göras för att åstadkomma ytterligare förbättringar	Ja.
En samverkansplattform ska skapas ihop med akademi, de kreativa och kulturella branscherna och ideella aktörer inom mode, design, konsthantverk och arkitektur	Ja
Andelen chefer födda utanför norden ska öka kraftigt och aktivt följas upp	Nej. BRG har ingen möjlighet att erhålla statistik, då bolagets storlek påverkar möjligheterna att få avidentifierade uppgifter. Inga nya chefer har tillsatts 2018.
Andelen kvinnliga chefer inom manligt dominerade verksamheter ska överstiga andelen kvinnor inom samma verksamhet	Nej. Målet är inte relevant.

3.3 Kompletterande uppföljning av vissa av kommunfullmäktiges budgetuppdrag

3.3.1 *Alla nämnder och styrelser ska utveckla ett samarbete med civilsamhället.*

En ansvarig ska utses för samarbetet med civilsamhället enligt modeller från Västra Göteborg. Den chef som ansvarar för verksamheterna inom Jämlikt Göteborg och Stadslandet har utsetts för samarbetet.

Samverkansforum med näringslivet

Samverkansforumet har haft nära kontakt med Västra Göteborg om deras modell för samarbete med civilsamhälle och näringsliv. De är även aktiva medlemmar i samverkansforumets nätverk för arbetsmarknadsintegration. Västra Göteborgs arbete är en förebild och om fler verksamheter i staden använde modellen skulle det bli lättare för näringslivet att samverka med staden i frågor som rör social hållbarhet.

I oktober var BRG värd för Forum Jämlik Stad och vid detta tillfälle berättade Västra Göteborg om sin modell för 70 deltagare i syfte att inspirera stadens verksamheter till ökat samarbete med externa parter.

Stadslandet Göteborg

Stadslandet Göteborg skapar förutsättningar för grön affärsutveckling och grön innovation mellan stad och land. Genom utvecklad samverkan mellan stad, näringsliv, invånare och akademi ska vi hitta nya angreppssätt och utveckla ny kunskap som stärker förmågan att ställa om till en mer koldioxidsnål stad. Detta gör vi bl.a. genom tre lokala nav i Angered och ett på Norra Hisingen. Medskapande är centralt i utvecklandet av dessa nav som syftar till att bygga hållbara lokalsamhällen. Även om inte Västra Göteborgs modell används explicit så är det ett liknande förhållningssätt som tillämpas för samverkan med civilsamhället.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

Årets resultat

Rörelseresultat för verksamheten (-45 514 tkr) ligger i linje med prognos (-45 700 tkr) men är bättre än budget (-47 100 tkr). Prognosen baserades på en bestående resultatförbättring uppstått till följd av lägre personalkostnader, lägre kostnader för marknadsföring och befintlig personal som ersatte budgeterade köpta tjänster. Det medförde att helårsresultat förbättras jämfört med budget vilket justerades i ny prognos.

Årets resultat efter skatt beräknas till - 5 371 tkr.

Negativ skatt för 2018 beräknas till följd av poster som är icke skattemässigt avdragsgilla som t.ex. nedskrivning av lämnade aktieägartillskott och fordran mot Almi Invest. Kvarvarande underskottsavdrag förbrukades helt under 2017.

	Utfall	Prognos	Budget
Intäkter	86 775	87 547	89 500
Kostnader	-132 289	-133 247	-136 600
Rörelseresultat e. finansiella	-45 514	-45 700	-47 100
Koncernbidrag	40 700	40 700	40 700
Resultat före skatt	-4 814	-5 000	-6 400
Skatt	-557		
Resultat efter skatt	-5 371	-5 000	-6 400
Aktieägartillskott	5 000	5 000	5 000

Intressebolag

Vi har gjort nedskrivningar motsvarande lämnade aktieägartillskott (6,5 mkr) till de tre science parkerna. Vi har även gjort en nedskrivning av vår fordran (515 tkr) på Almi Invest Västsverige AB och värderat den utifrån försiktighet.

Eget kapital

Årets resultat efter skatt uppgår till - 5 371 tkr. Därtill erhåller BRG ett aktieägartillskott om 5 mkr vilket innebär att eget kapital minskar med 371 tkr. (Vid årsbokslut 2017-12-31 ökade eget kapital med 473 tkr). Eget kapital uppgår till 58 775 tkr (59 146 tkr).

Personaldata för bolag till årsredovisning 2018

Business Region Göteborg AB

Innehållsförteckning

1	Personaldata.....	3
---	-------------------	---

1 Personaldata

PERSONALDATA Bolag 2018

	Helår/Dec 2018	Helår/Dec 2017	Helår/Dec 2016
1. Personalvolym helår			
1. Antal årsarbetare – arbetad tid, totalt	95	94	89
1. Antal årsarbetare – arbetad tid, utförd av timavlönade	1	1	1
2. Anställda i december			
2 a. Antal anställda, totalt	92	94	88
2 a. Varav kvinnor	56	52	51
2 a. Varav män	36	42	37
2 b. Antal chefer, totalt	14	14	14
2 b. Varav kvinnor	8	7	7
2 b. - varav första linjens chef	1	1	1
2 b. Varav män	6	7	7
2 b. - varav första linjens chef	1	1	1
2 c. Genomsnittligt anställda enligt ÅRL	82 (81,6)	81 (81,4)	77
3. Tillsvidareanställda i december			
3. Antal tillsvidareanställda, totalt	81	78	80
3. Varav kvinnor	50	44	47
3 . - varav med heltidsanställning	48	38	43
3. Varav män	31	34	33
3 . - varav med heltidsanställning	28	29	27
4. Ålder hos tillsvidareanställda			
4. Medelålder tillsvidareanställda	50	48	48
4. Antal tillsvidareanställda 60 år eller äldre	13	10	10
5. Rekryteringar och avgångar helår			
5. Avgång, tillsvidareanställda	0	5	3
5 . - varav med pension	0	0	1
5. Rekrytering, tillsvidareanställda	3	5	3
6. Sjukfrånvaro helår			
6. Sjukfrånvaro, totalt (procent)	3,54	3,0	4,3
6. Sjukfrånvaro – kvinnor (procent)	2,7	2,5	6,3
6. Sjukfrånvaro – män (procent)	0,8	0,45	1,38
6. Sjukfrånvaro kort, som längst 14 dagar (procent)	2,9	1,85	1,65

Kommentarer till tabelldata

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

2019-02-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Beslut om Årsredovisning

BRG lämnar förslag på Årsredovisning utifrån ÅRL och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3"). Ingen koncernredovisning har upprättats, med stöd av ÅRL 7 kap 2§ punkt 1. Den görs av moderbolaget, Göteborgs Stadshus AB.

Styrelsen föreslås besluta att:

1. Fastställa Årsredovisning 2018

Business Region Göteborg AB

.....
Patrik Andersson

VD

ÅRSREDOVISNING

2018-01-01—2018-12-31

för

Business Region Göteborg AB
556439-5878

Innehållsförteckning:

	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Kassaflödesanalys	9
Noter	10
Styrelsens sammansättning	16

ÅRSREDOVISNING FÖR BUSINESS REGION GÖTEBORG AB

Styrelsen och verkställande direktören för Business Region Göteborg AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2018-01-01 – 2018-12-31.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten och bolagets inriktning

Business Region Göteborg AB (BRG) är Göteborgs Stads näringslivskontor och representerar 13 kommuner i Göteborgsregionen i regional näringslivsutveckling. BRG har fokus på företags- kluster- och innovationsutveckling samt etableringar och investeringar och därigenom bidrar till att stärka regionens konkurrenskraft och att skapa fler arbetstillfällen. Arbetet sker i nära samverkan med Göteborgsregionens kommunalförbund och Västra Götalandsregionen. BRG skall också bidra till ett bra företagsklimat, branschutveckling och samordna övergripande marknadsföring av Göteborgsregionen ur ett näringslivsutvecklande perspektiv, regionalt, nationellt och internationellt.

Inom koncernen, Göteborgs Stadshus AB, har BRG en roll som moderbolag i ett kluster med samordningsansvar för delägda bolag knutna till näringslivet: Lindholmen Science Park AB, Johanneberg Science Park AB, Sahlgrenska Science Park AB och Göteborgs Tekniska College AB. Vi är regional delägare i Almi Företagspartner Väst AB. Den strategiska verksamheten stämmer väl överens med BRGs mål och dess karaktär bygger på samverkan med såväl näringsliv, akademi och offentliga aktörer.

Göteborgsregionen är inne i ett starkt konjunkturläge med fortsatt stark utveckling i såväl sysselsättningstillväxt som i ekonomisk tillväxt. Omfattande stora investeringar i forskning och utveckling samt möjligheterna med de stora stadsbyggnads- och infrastrukturplanerna ger ett gott utgångsläge. Ett näringsliv som är världsledande på flera områden skapar utvecklingsmöjligheter för både små och stora företag. Det skapar även jobb och tillväxt i en bred servicesektor.

Att positionera regionens tillväxtförutsättningar ställer krav på att följa med i den snabba utvecklingen, i allt från stadsutveckling till digitalisering samt att kunna kraftsamla i bred samverkan med staden, andra regionala och nationella aktörer, akademi och näringsliv för att påverka regionens attraktionskraft och handlingsförmåga. En utmaning som kvarstår är möjligheterna till kompetensförsörjning, både på kort och på lång sikt. En annan utmaning är att underlätta för ökad sysselsättning även för de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Vi noterar att nyföretagandet i Göteborgsregionen minskar vilket i stort sett är ett mönster vi ser i hela landet och kan antas vara en följd av den starka arbetsmarknaden.

Styrelsen och verkställande direktören bedömer att verksamheten är i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att bolaget har följt de principer som framgår av 3 § i bolagsordningen.

Strategiskt avstamp

Utvecklingen i Göteborgsregionen och våra insatser följs genom övergripande mål för att uppfylla visionen om att bidra till långsiktigt hållbar tillväxt. Målen, som handlar om bl.a. företagets tillväxt, företagsklimat, investeringar/etableringar, klusterinitiativ, nöjda kunder och medarbetare, följs upp löpande. Vår indikation är att målen nås 2018 för samtliga områden förutom företagsklimatet och antal etableringar.

Göteborgs stads näringslivsstrategiska program fastställdes av Kommunfullmäktige våren 2018 och innehåller målbild och mål för Göteborgs Stads samlade näringslivsstrategiska arbete 2018-2035 med regional utblick. Näringslivsfrågorna är av strategisk betydelse för stadens och regionens utveckling. Målet är att skapa goda förutsättningar för företagande och regional tillväxt genom att såväl främja investeringar och etableringar i regionen som att underlätta för företag som etablerats sig här. Handlingsplaner tas fram i bred samverkan för de sex strategiska områdena.

Attrahera företagsetableringar och investeringar

Vi arbetar lokalt och regionalt med att utveckla det befintliga näringslivet, samt att skapa förutsättningar och attrahera etableringar, investeringar och kompetens till Göteborgsregionen nationellt och internationellt. Vi förser marknaden med avgörande kunskap och kontakter för en lyckad etablering eller investering i regionen såsom mark och lokaler, hjälp med bolagsbildning, till rekryteringar och internationella skolor samt erbjuder en kostnadsfri, konfidentiell och fullständig etableringsservice. På generell nivå gynnar ett inflöde av etableringar, investeringar, utländska företag och utländska investeringar ekonomin i Göteborgsregionen såväl som i Sverige.

Klusterutveckling och samverkan för innovation och jobbtillväxt

Vi är Göteborgs Stads klusterorganisation och verkar i hela Göteborgsregionen. Vi fokuserar på ett antal klusterinitiativ som utvecklar Göteborgsregionens näringsliv inom prioriterade områden och marknadsför Göteborgsregionen som en tillväxtregion med miljöprofil. De prioriterade områdena har en bredd av små, medelstora och stora företag, är kännetecknande för Göteborgsregionen eller är potentiella tillväxtbranscher, samt har global attraktionskraft. Kluster är idag ett av de viktigaste verktygen man har på lokal och regional nivå för att utveckla och förstärka styrkeområden, samt att dra fördel av smart specialisering och samverkan mellan kluster. Vi skapar kontakter, kunskapsöverföring och relationer mellan aktörerna i ett kluster; företag, offentliga, akademi/institut, kapital/finansiärer, utbildningssektorn, den globala marknaden och andra kluster.

Tydlig entreprenörskapsregion samt fler nya och växande företag

Vårt uppdrag är att uppmuntra och stödja att fler nya företag startar, fler överlever och fler växer. Vi ska stimulera till ökat företagande genom rådgivning och kompetenshöjande aktiviteter. Insatserna ska bidra till att regionen förknippas med entreprenörsanda och tillväxtkompetens; kompetensutveckling till den som vill starta och utveckla sitt företag, skapa mötesplatser för samverkan, erfarenhetsutbyte och nätverkande. Våra tillväxtprogram visar upp nöjda kunder med starkare tillväxt jämfört med sin kontrollgrupp, inte minst när det gäller sysselsättning. Forskning visar att det idag är tillväxt i små och nya företag som utgör den enskilt viktigaste källan till jobbtillväxt i ekonomin. Ökat entreprenörskap och fler livskraftiga företag behövs. För aktörer inom främjandesystemet och nyföretagarområdet erbjuder vi en gemensam mötesplats för att underlätta så det ska vara enkelt att hitta rådgivning för de som vill starta företag.

Marknad och kommunikation

I sammanhang utanför Göteborgsregionen har vi ett marknadsföringsuppdrag och är en trovärdig, kompetent och relevant samtalspartner och kunskapskälla i alla frågor som är kopplade till näringslivsutveckling. Vår kommunikation ska bidra till enkel och snabb tillgång till marknadsinformation, annan kunskap och kontakter. Genom att sammanställa rapporter och konjunkturbevakning bidrar vi till att stärka omvärldskompetensen hos politiker, näringslivet, medarbetare, media och regionala samarbetspartners. Vi samlar också in information, kunskap och kontakter genom att företräda Göteborgsregionen i sammanhang där affärsrelationer skapas och investeringsbeslut förbereds. Vi fungerar som språkrör mellan politik och näringsliv och skapar arenor för möten med näringslivets bästa i fokus.

Regional samverkan

BRGs arbete med näringslivsutveckling är beroende av en stark regional förankring, inte minst med hänsyn till globaliseringen och vår växande arbetsmarknadsregion. Vi arbetar tätt tillsammans med, bland andra, Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR), Göteborgs Stad, Västra Götalandsregionen och inte minst med näringslivsutvecklarna som finns i Göteborgsregionens 13 kommuner. Vi har ett fördjupat samarbetsavtal med GR i syfte att förstärka den regionala samverkan på strategisk och operativ nivå och som utgår från Göteborg Stads näringslivsstrategiska program. BRG har möjlighet att identifiera och initiera utvecklingsinsatser i samspel mellan GR-kommunerna, näringsliv, akademi och offentliga aktörer som med kompletterande kompetenser kan samverka för regionens tillväxt.

Övrigt

BRG är delägare och ingår i styrelsen för Almi Företagspartner Väst AB och Almi Invest Västsverige AB. BRG har en ledande roll genom ordförandeskap i Brewhouse ideella förening, Brewhouse Incubator AB, FinansKompetensCentrum, Föreningen i Samverkan Nyföretagande Västra Götaland, Föreningen Drivhuset och Nyföretagarcentrum Göteborgsregionen och som vice ordförande i Framtidsfrön. BRG sitter som styrelseledamot i SOIC Ostindiefararen och för Näringslivsgruppen, Göteborg & Co.

Hållbarhet

Vår vision är att bidra till en långsiktigt hållbar tillväxt i Göteborgsregionen. BRG har möjlighet att i den egna verksamheten påverka det övergripande målet att skapa en jämlik och hållbar stad och region genom att i vår affärsmodell inkludera perspektiv som bidrar till långsiktig hållbarhet. Kundkontakter och dialog med olika intressentgrupper är kärnan i det vi gör. Tillsammans med andra aktörer identifierar vi och analyserar förutsättningar och utmaningar samt driver insatser som bidrar till den hållbara utvecklingen.

Attraktiv arbetsgivare och hållbart arbetsliv

Vi är ett kunskapsföretag, vilket innebär att våra medarbetare är vår viktigaste tillgång och vi är beroende på att kunna attrahera och behålla kunnig personal. För att vara en attraktiv arbetsgivare arbetar vi för att värna om och bibehålla ett starkt hållbart medarbetarengagemang (HME). Vi arbetar med hälsofrämjande och förebyggande insatser och vi har en låg sjukfrånvaro. För oss är det viktigt att motarbeta alla former av korruption och har interna kontrollsystem för att fånga upp brister som kan leda till åtgärder.

Minskad miljö- och klimatpåverkan

Vi vill minska vårt avtryck där vi har störst möjlighet till miljöpåverkan och en del är att styra vårt resande. Vi uppmuntrar till hållbart resandet och har de senaste åren minskat våra utsläpp till följd av färre resor med flyg och bil.

Vi arbetar för att aktivt minska vår belastning på miljön genom att t.ex. subventionera kollektivtrafik för resor till och från arbetet, tillgång till bilpool, videokonferens och resfria möten, vi källsorterar, återvinner och att se till att våra inköp är klimatvänliga.

Skapa förutsättningar för arbete genom hållbar tillväxt

Vårt uppdrag är att skapa tillväxt och ökad sysselsättning genom att ha fokus på företags- kluster och innovationsutveckling, samt etableringar och investeringar. Verksamheten utgår från miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet och att utvecklingen av hållbara teknologier och affärsmodeller främjas. BRG har ambitionen att uppmuntra andra externa aktörer till att arbeta med hållbarhetsfrågor. I vår projektverksamhet finns alltid hållbarhetsfrågorna med.

För att stärka arbetet med att utjämna skillnaderna i livsvillkor och bidra till ett jämlikt Göteborg arbetar vi brett med sysselsättningsfrämjande insatser och har riktade insatser i mer utsatta områden med t.ex. Business Center i Angered och Biskopsgården. Vi underlättar för de som vill starta företag och arbetar aktivt med kompetensförsörjningsfrågorna.

Attraktivt Göteborg

Vi lyfter fram Göteborgsregionens testbäddar för hållbara och kommersiellt bärkraftiga innovationer, som möjliggör nya samarbeten, attraherar investeringar samt underlättar för uppskalning och en ökad internationell efterfrågan. BRG har uppdraget att marknadsföra Göteborgsregionen som en tillväxtregion med miljöprofil vilket vi gör genom Green Gothenburg. Vi har även uppdraget att initiera kommersiellt bärkraftiga innovationer som driver hållbar utveckling och minskar miljöbelastningen vilket vi gör i alla våra testbädds satsningar och i Gothenburg Climate Partnership. Affärsdriven miljöutveckling är en arbetsmodell utvecklad av BRG som tydligt genomsyrar våra insatser inom samtliga insatsområden.

Under året har Gothenburg Climate Partnership startats upp i samverkan med näringslivet och en rad andra externa aktörer, i syfte att bidra till att nå Göteborgs stads klimatmål om en hållbar och rättvis utsläppsnivå av växthusgaser. Gothenburg Climate Partnership bygger på samverkan mellan näringslivet och staden i projekt som minskar klimatavtrycket, i huvudsak kemiindustrin och bygg- och fastighetssektorn som vi valt att fokusera på inledningsvis då den potentiella klimatnyttan är som störst i dessa sektorer.

För att öka kännedomen internationellt om Göteborgsregionen och dess näringsliv, som ledande inom miljöteknik och därigenom bidra till att öka miljöteknikexporten, erbjuder vi kunskap och affärskontakter till beslutfattare, såväl privata som offentliga. Det gör vi genom Green Gothenburg som hanterar studiebesök, erbjuder matchmaking för företag, workshops och seminarier.

Organisation och personal

Bolaget följer en fastlagd plan för kompetensförsörjning av personal och arbetar aktivt med hälsofrämjande arbete. Bolaget hade vid årets slut 92 (94) anställda med en medelålder på 50 (48). Andelen kvinnor är 60% (55%) och andelen män är 40% (45%).

Omsättning, resultat och ställning

Nettoomsättningen

Nettoomsättningen uppgick under 2018 till 86 775 tkr (86 497 tkr).

Resultat

Resultatet efter finansnetto visar på ett underskott -45 514 tkr (-44 715 tkr). Rörelseresultatet följer lagd prognos och motsvarar det koncernbidrag och aktieägartillskott som bolaget erhållit.

(Tkr)	2018	2017	2016	2015
Nettoomsättning	86 775	86 497	77 486	78 954
Rörelseresultat	-39 054	-37 925	-36 363	-33 625
Resultat e Finansiella poster	-45 514	-44 715	-43 759	-40 667
Balansomslutning	97 553	97 934	85 607	75 779
Medelantalet anställda	82	81	77	74

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Förväntad framtida utveckling

Business Region Göteborg AB utvecklar verksamheten efter ägardirektiv och strategiskt uppsatta mål. Bolagets strategiplan avser perioden 2016-2019 med årlig översyn och en ettårig verksamhetsplan.

Som neutral part, utan vinstintressen eller bindningar till någon enskild organisation eller företag, deltar vi även i samverkansprojekt där fokus ligger på näringslivsutveckling. Vår omsättning och verksamhetsvolym varierar över tid beroende på vår medverkan i projekt och uppdrag.

Bolaget bedömer likviditet-, valuta- och kreditrisker som låga. Riskbedömning och riskanalys utgör en komponent i bolagets interna styrning och kontroll i enlighet med Göteborgs Stads styrande dokument.

Ägarförhållanden

Business Region Göteborg AB är ägt till 100 procent av Göteborgs Stadshus AB 556537-0888 som i sin tur är helägt av Göteborgs stad. BRG har inga helägda dotterbolag.

Förändring i eget kapital (tkr)

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Reservfond	Balanserad vinst eller förlust	Årets resultat	
Ingående balans per 1 januari 2018	10 000	93	53 580	-4 527	59 146
Disposition av föregående års resultat			-4 527	4 527	
Årets resultat				-5 371	-5 371
Transaktioner med ägare: Erhållet aktieägartillskott			5 000		5 000
Summa transaktioner med aktieägare	0	0	5 000	0	5 000
Utgående balans per 31 december 2018	10 000	93	54 053	-5 371	58 775
<i>Aktiekapital 100 aktier á kvotvärde 100 000 kr</i>					

Förslag till vinstdisposition (kronor)

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel

Balanserade vinstmedel från föregående år	54 053 017
<u>Årets resultat</u>	<u>-5 370 896</u>
Summa vinstmedel	48 682 121
Styrelsen föreslår att	48 682 121
I ny räkning balanseras	

Ovillkorat aktieägartillskott har erhållits från Göteborgs Stadshus AB (556537-0888) med 5,0 MSEK.

Koncernbidrag har erhållits från Göteborgs Stadshus AB (556537-0888) med 40,7 MSEK.

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser samt därtill hörande noter. Alla belopp uttrycks i tusentals kronor där ej annat anges.

Resultaträkning (tkr)	Not	2018-01-01 2018-12-31	2017-01-01 2017-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3	86 775	86 497
		86 775	86 497
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	4	-52 607	-52 222
Personalkostnader	5	-72 335	-71 565
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	7	-887	-635
		-125 829	-124 422
Rörelseresultat		-39 054	-37 925
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter och liknande intäkter		578	14
Räntekostnader och liknande kostnader		-23	-34
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	8, 9	-7 015	-6 770
		-6 460	-6 790
Resultat efter finansiella poster		-45 514	-44 715
Bokslutsdispositioner			
Erhållet koncernbidrag		40 700	40 700
Resultat före skatt		-4 814	-4 015
Skatt på årets resultat	6	-557	-512
ÅRETS RESULTAT		-5 371	-4 527

Balansräkning (tkr)	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	7	3 945	2 556
		3 945	2 556
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	8	9 057	9 057
Andra långfristiga fordringar	9	5 595	6 110
		14 652	15 167
Summa anläggningstillgångar		18 597	17 723
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 227	4 608
Fordringar hos koncernföretag		930	3 828
Skattefordran		926	1 131
Övriga fordringar		0	2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	5 681	9 603
		10 764	19 172
Kassa och bank	13	67 475	61 039
Summa omsättningstillgångar		78 239	80 211
SUMMA TILLGÅNGAR		96 836	97 934

Balansräkning (tkr)	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		10 000	10 000
Reservfond		93	93
		10 093	10 093
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		54 053	53 580
Årets resultat		-5 371	-4 527
		48 682	49 053
Summa eget kapital		58 775	59 146
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		10 674	12 625
Skulder till koncernföretag		339	177
Övriga skulder		2 549	2 003
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	24 499	23 983
		38 061	38 788
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		96 836	97 934
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys (tkr)		2018-01-01 2018-12-31	2017-01-01 2017-12-31
	Not		
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-45 514	-44 715
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	12	7 941	7 405
Betald skatt		-352	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-37 925	-37 310
Förändring av rörelsefordringar		8 203	-4 973
Förändring av rörelseskulder		-727	11 854
Förändring av rörelsekapital		7 476	6 881
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-30 449	-30 429
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2 315	-1 898
Förvärv av andelar i intresseföretag		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 315	-1 898
Finansieringsverksamheten			
Erhållet aktieägartillskott		5 000	5 000
Lämnade aktieägartillskott		-6 500	-6 500
Erhållet koncernbidrag		40 700	40 700
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		39 200	39 200
Årets kassaflöde		6 436	6 873
Likvida medel vid årets början		61 039	54 166
Likvida medel vid årets slut	13	67 475	61 039

Noter

Not 1 Allmän information

Business Region Göteborg AB med organisationsnummer 556439-5878 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Göteborg. Adressen till huvudkontoret är Östra Hamngatan 5. Företagets verksamhet omfattar insatser för näringslivsutveckling i Göteborgs Stad och representerar 13 kommuner i Göteborgsregionen. Bolaget skall uppmuntra och stödja företagsutveckling, nyinvesteringar och etableringar samt bidra till regionens konkurrenskraft och skapa fler arbetstillfällen.

Moderföretag i den största och enda koncernen som Business Region Göteborg AB är dotterföretag till är Göteborgs Stadshus AB, org.nr. 556537-0888, med säte i Göteborg.

Not 2 Redovisnings- och värderingsprinciper

Business Region Göteborg AB tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3"). K3 tillämpades för första gången 2014.

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdesskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

Business Region Göteborg ABs intäkter består i huvudsak av offentliga bidrag, projektintäkter och deltagaravgifter för projektmedverkan från samarbetspartners såväl det offentliga som från näringslivet.

Försäljning av tjänster

Intäkter från försäljning av tjänster på löpande räkning redovisas som intäkt i den period arbetet utförs och material levereras eller förbrukas.

Offentliga bidrag

Inkomster från offentliga bidrag som inte är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått eller beräknas få.

Bidrag som mottagits före dess att villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas som skuld.

Utländsk valuta

Företagets redovisningsvaluta är svenska kronor (SEK).

Omräkning av poster i utländsk valuta

Vid varje balansdag räknas monetära poster i utländsk valuta om till balansdagens kurs. Icke-monetära poster, som värderas till historiskt anskaffningsvärde i en utländsk valuta, räknas inte om. Valutakursdifferenser redovisas i rörelseresultatet eller som finansiell post utifrån den underliggande affärshändelsen, i den period de uppstår.

Låneutgifter

Låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro mm samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Företaget har endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Det finns inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Avgiftsbestämda planer

För avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

Inkomstskatter

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skatteskuld.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld.

Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden

Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla företaget och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer. Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas till:

Inventarier	5-10 år
Datorer	3 år

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Borttagande från balansräkningen

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Andelar i koncernföretag

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Andelar i intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelning från andelar i intresseföretag redovisas som intäkt i resultaträkningen. Vid varje balansdag analyserar företaget de redovisade värdena för finansiella tillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning.

Likvida medel

Likvida medel inkluderar kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt andra kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till kontanter och är föremål för en obetydlig risk för värdefluktuationer. För att klassificeras som likvida medel får löptiden inte överskrida tre månader från tidpunkten för förvärvet.

Not 3 Nettoomsättningens fördelning (tkr)

	2018	2017
Offentliga driftbidrag	30 500	30 500
Projekttäkter och deltagaravgifter	56 275	55 997
Summa	86 775	86 497

Not 4 Upplysning om revisorns arvode och kostnadsersättning (tkr)

	2018	2017
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	121	80
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	16	14
Stadsrevisionen		
Revisionsuppdrag	59	89
Summa	196	183

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser revisorsintyg och granskning av inkomstdeklaration.

Not 5 Antal anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Medelantalet anställda med fördelning på kvinnor och män*	2018	2017
Kvinnor	48	45
Män	34	36
Totalt	82	81
*omräknat till heltid		
Fördelning ledande befattningshavare per balansdagen	2018	2017
Ledningsgrupp inkl. VD och vVD		
Kvinnor	5	5
Män	4	4
Styrelse inkl. VD		
Kvinnor	2	2
Män	8	8
Totalt	19	19
Löner och ersättningar (tkr)	2018	2017
Styrelse och VD	2 072	2 038
Övriga anställda	46 652	45 791
	48 724	47 829
Totala löner och ersättningar		
Sociala kostnader enligt lag och avtal	16 483	16 382
Pensionskostnader	5 809	5 934
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	71 016	70 145

Av bolagets pensionskostnader avser 517 tkr (506) gruppen styrelse och VD. Avtal har träffats med verkställande direktören om avgångsvederlag vid uppsägning från bolagets sida med arton (18) månadslöner utöver lön under uppsägningstiden. Avtalet gäller med en ömsesidig uppsägningstid av sex månader oavsett anställningstid. Ingen klausul finns om pensionsålder för VD.

Not 6 Skatt på årets resultat (tkr)

	2018	2017
Följande komponenter ingår i skattekostnaden:		
Aktuell skatt	557	512
Skatter hänförliga till tidigare år	0	0
Redovisad skatt	557	512
Avstämning årets skattekostnad/-intäkt	2018	2017
Redovisat resultat före skatt	-4 814	-4 015
Skatt beräknad med skattesats 22 %	1 059	883
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader avseende nedskrivningar	-1 616	-1 489
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter avseende ränteintäkt skattekonto	0	0
Skatteeffekt övriga ej avdragsgilla kostnader	0	-96
Skatteeffekt nyttjat underskottsavdrag	0	190
Summa	557	512
Årets redovisade skattekostnad/-intäkt	557	512

Preliminärskatteinbetalningarna uppgår till 1 643 (1 643) tkr och värderade underskottsavdrag till 0 (0) tkr per 181231.

Not 7 Inventarier (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	8 158	8 184
Inköp	2 315	1 898
Utrangering	-4 838	-1 924
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 635	8 158
Ingående avskrivningar enligt plan	-5 602	-6 891
Årets avskrivningar enligt plan	-887	-635
Utrangering	4 799	1 924
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 690	-5 602
Utgående planenligt restvärde	3 945	2 556

Not 8 Andelar i intresseföretag (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	9 057	9 057
Förvärv av intresseföretag	0	0
Lämnade ovillkorade aktieägartillskott	6 500	6 500
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 557	15 557
Årets nedskrivningar	-6 500	-6 500
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-6 500	-6 500
Utgående redovisat värde	9 057	9 057

Business Region Göteborg AB har under räkenskapsåret erhållit utdelningar från intresseföretag och joint ventures uppgående till 0 tkr (0). Ovillkorat aktieägartillskott har lämnats till Johanneberg Science Park AB om 2 000 tkr, Lindholmen Science Park AB om 3 500 tkr och Sahlgrenska Science Park AB om 1 000 tkr.

Företagets innehav av andelar i intresseföretag

Företagets namn	Kapital-andel	Rösträtts-andel	Antal andelar	Redovisat värde	
				2018-12-31	2017-12-31
Göteborgs Tekniska College AB	49,00%	49,00%	490	5 441	5 441
Johanneberg Science Park AB	37,45%	48,38%	1 000	1 299	1 299
Lindholmen Science Park AB	23,95%	42,95%	240	1 523	1 523
Sahlgrenska Science Park AB	22,94%	24,78%	250	794	794
Almi Företagspartner Väst AB	12,25%	12,25%	4 643	0	0
Summa				9 057	9 057

Företagets namn	Org.nr	Säte
Göteborgs Tekniska College AB	556570-6768	Göteborg
Johanneberg Science Park AB	556790-3108	Göteborg
Lindholmen Science Park AB	556568-6366	Göteborg
Sahlgrenska Science Park AB	556547-7832	Göteborg
Almi Företagspartner Väst AB	556488-1307	Göteborg

Not 9 Andra långfristiga fordringar (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	6 110	6 380
Nedskrivning värdeförändring	-515	-270
Utgående redovisat värde	5 595	6 110

Villkorslån Almi Invest Västsverige AB, kapitalförsörjningsprojekt (2015-2021), ränta utgår ej.

Not 10 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna projektintäkter	3 284	4 118
Förutbetalda kostnader	2 397	5 485
Summa	5 681	9 603

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna personalkostnader	5 604	5 182
Upplupna projektkostnader och förutbetalda intäkter	18 895	18 801
Summa	24 499	23 983

Not 12 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Avskrivningar	887	635
Restvärde utrangering	39	0
Nedskrivning av andelar i intresseföretag	6 500	6 500
Nedskrivning av långfristig fordran	515	270
Summa	7 941	7 405

Not 13 Likvida medel i kassaflödet (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Kassa och koncernkonto	67 475	61 039
Summa	67 475	61 039

Bolaget ingår i Göteborgs Stadshus-koncernens koncernkontosystem.

Göteborg den 11 februari 2019

Patrik Andersson
Verkställande Direktör

David Ljung
Ordförande

Eva Ternegren
Förste vice ordförande

Anders Sundberg
Andra vice ordförande

Peter Lindh

Miguel Odhner

Lennart Olsson

Hans Rothenberg

Stefan Svensson

Marie Östh Karlsson

Vår revisionsberättelse har lämnats den 11 februari 2019.

Ernst & Young AB

Hans Gavin
Auktoriserad revisor

Vår granskningsrapport har lämnats den 11 februari 2019.

Ann-Britt Svensson
Av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer

Mai-Britt Vilhelmsson

Styrelsens sammansättning 2018

STYRELSE	David Ljung	Ordförande
	Eva Ternegren	Första vice ordförande
	Anders Sundberg	Andra vice ordförande
	Peter Lindh	
	Miguel Odhner	
	Lennart Olsson	
	Hans Rothenberg	
	Stefan Svensson	
	Marie Östh Karlsson	
REVISORER	Ernst & Young AB	Auktoriserad revisor Hans Gavin
	Lekmannarevisor	Ann-Britt Svensson
	Lekmannarevisor	Mai-Britt Wilhelmson
REVISORSSUPPLEANTER	Ernst & Young AB	
	Lekmannarevisor	Sven Andersson
	Lekmannarevisor	Carina Henriksson Johansson

Ledamöter, revisorer och revisorssuppleanter är utsedda av bolagsstämman.

Verkställande direktör:	Patrik Andersson
Styrelsens sekreterare:	Roland Adrell

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

2019-02-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Beslut om Granskningsredogörelse

Lekmannarevisorerna har i uppdrag att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

lakttagelser och bedömningar framgår av en granskningsredogörelse.

Styrelsen föreslås besluta att:

1. Fastställa Granskningsredogörelse 2018

Business Region Göteborg AB

.....
Patrik Andersson

VD

Göteborgs
Stad

Business Region Göteborg AB

Granskning av verksamhetsåret 2018

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2018.

Våra iakttagelser och bedömningar framgår av granskningsredogörelsen som bifogas.

Vårt uttalande till årsstämman lämnas i en granskningsrapport. Granskningsrapporten skickas till bolaget *efter* det att styrelsen beslutat att fastställa årsredovisningen. Uttalandet i granskningsrapporten grundar sig på granskningsredogörelsen.

Göteborg den 23 januari 2019

Ann-Britt Svensson
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige

Mai-Britt Wilhelmson
lekmannarevisor utsedd av
kommunfullmäktige

Business Region Göteborg AB – granskning av verksamhetsåret 2018

Januari 2019

Business Region Göteborg AB – Granskning av verksamhetsåret 2018

Diarienummer: 0182/18

Lekmannarevisorer: Ann-Britt Svensson och Mai-Britt Wilhelmson

Yrkesrevisor: Stefan Elmgren-Warberg

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Granskning av verksamheten.....	4
<i>Grundläggande granskning</i>	<i>4</i>
<i>Ägarstyrning av delägda bolag.....</i>	<i>5</i>
<i>Representation</i>	<i>8</i>
<i>Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete.....</i>	<i>10</i>
Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering.....	11
Språkbruk och revisionstermer.....	12

Sammanfattning

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- ägarstyrning av delägda bolag
- representation
- uppföljning av föregående års rekommendationer.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Granskning av verksamheten

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning samt interna kontroll, flera fördjupade granskningar samt uppföljning av tidigare års granskning.¹

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten.

¹ Se lekmannarevisorernas granskningsplan för bolaget (april 2018).

Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

lakttagelser

Den grundläggande granskningen visar inte på några avvikelser.

Bedömning

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen.

Ägarstyrning av delägda bolag

Utgångspunkter i granskningen

Business Region Göteborg AB (BRG) är delägare i fem bolag men däremot inte majoritetsägare i något av bolagen. Dessa förutsättningar ställer särskilda krav på lyhördhet och samverkan med övriga ägare i styrningen av och dialogen med bolagen.

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 6 juni 2014 att uppdra åt BRG och Göteborgs Stadshus AB att tillsammans med övriga ägare utarbeta former för ägarstyrning av de i näringslivsklustret ingående bolagen.

BRG utarbetade i samverkan med Göteborgs Stadshus AB och med viss avstämning med övriga delägare ett förslag till modell för ägarstyrning av bolagen i klustret. Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 10 november 2016 att tillstyrka förslaget om formerna för ägarstyrning. Modellen baseras på att en individuell ägarstrategi och ett ägarråd för respektive bolag upprättas samt att en intern ägardialog inom staden genomförs.

Under flera år har bolaget lämnat ovillkorade aktieägartillskott till några av de delägda bolagen. Enligt bolagsordningen ska bolaget inhämta fullmäktiges ställningstagande inför dessa beslut.

Granskningens syfte är att bedöma om styrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende ägarstyrning av de delägda bolagen. För att bedöma om styrelsen har en tillräcklig intern kontroll på området granskar vi om bolagets ägarstyrning sker i enlighet med den modell som kommunfullmäktige fastställt. Vi granskar också om de ovillkorade aktieägartillskott som lämnas sker i enlighet med bolagsordningen.

Granskningen omfattar bolagets styrning av fem delägda bolag:

- Sahlgrenska Science Park AB (SSP)
- Johannebergs Science Park AB (JSP)
- Lindholmen Science Park AB (LSP)
- Göteborgs Tekniska College AB (GTC)
- Almi företagspartner i Västsverige AB (Almi)

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som vi revisorer utgår ifrån vid analys och bedömningar. Granskningens revisionskriterier är:

- kommunallagen 10 kapitel 3§ (tidigare 3:17)
- bolagens bolagsordningar
- modell för ägarstyrning, minoritetsägda bolag.

Granskningen har utförts genom dokumentstudier av relevanta handlingar. Intervjuer har också genomförts med bolagets jurist och vd.

lakttagelser

Individuell ägarstrategi

I syfte att säkerställa att staden uppnår sina mål med ägandet i bolagets delägda bolag, och därigenom på bästa sätt samverka med övriga ägare, är det väsentligt att en individuell ägarstrategi för respektive delägt bolag upprättas. Bolaget ansvarar för att stadens intressen, baserat på policydokument, inriktningar och andra relevanta styrdokument, tas tillvara i processen. Detta framgår av den modell för ägarstyrning av minoritetsägda bolag som kommunfullmäktige beslutat om.

Granskningen visar att det inte finns något specifikt dokument som heter individuell ägarstrategi för något av de delägda bolagen. Däremot ingår den individuella ägarstrategin i andra dokument. För SSP, LSP och JSP ingår det i aktieägaravtalet, för GTC ingår det i ägardirektivet och för Almi ingår det i ägaranvisningen.

Ägarråd

Av modellen för ägarstyrning i minoritetsägda bolag framgår att det för varje bolag ska inrättas ett ägarråd där ägarnas deltagande tar sin utgångspunkt i respektive bolags aktieägaravtal. I ägarrådet ska en diskussion föras om bolagets framtida inriktning utifrån ägarnas samlade kravbild och intresse.

För SSP, LSP och JSP visar granskningen att ägarråd har inrättats. För Almi och CTG motsvarar ägardialogen ägarrådet. Det finns protokoll från samtliga ägarråd, förutom GTC, som visar att diskussionen i ägarrådet förts i enlighet med modellen. För ägardialogen i GTC finns inget formellt protokoll, men det finns annan dokumentation som visar vad som diskuterats.

Granskningen visar att det har skett en intern ägardialog inför varje ägarråd med alla de styrelseledamöter som företräder Göteborgs Stads ägande i de minoritetsägda bolagen.

Rapportering och uppföljning

BRG:s styrelse får löpande tillgång till den information som behövs för att följa utvecklingen i de minoritetsägda bolagen. Rapporteringen sker bland annat i ordinarie uppföljningsrapporter.

Aktieägartillskott

I ägardirektivet för BRG står det att bolaget ska, efter beslut i kommunfullmäktige eller kommunstyrelse, svara för utlämnandet av aktieägartillskott och andra kapitaltillskott till de minoritetsägda bolagen.

I bolagsordningen för BRG står det att bolaget ska inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Enligt riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag är aktieägartillskott att anse som ett beslut av principiell beskaffenhet.

Bolaget lämnar årligen aktieägartillskott enligt aktieägaravtalet till JSP, LSP och SSP. Aktieägaravtalen är godkända av kommunfullmäktige. Till GTC och Almi lämnas inga aktieägartillskott. I år har bolaget hemställt en fråga till stadens budgetberedning för beslut avseende ett extra aktieägartillskott till SPP.

Aktieägaravtal

För fyra av de delägda bolagen finns aktieägaravtal. Aktieägaravtalen tar bland annat upp vad som gäller vid överlåtelse av aktierna avseende

förköp och hembud. För Almi finns inget aktieägaravtal, men de avsnitt som normalt tas upp i ett aktieägaravtal finns i andra dokument, till exempel så beskrivs vad som gäller vid överlåtelse av aktierna avseende förköp och hembud i bolagsordningen,

Val av styrelseledamöter i de delägda bolagen

Genom sitt ägande i de delägda bolagen har BRG rätt att utse en eller flera styrelseledamöter.

För GTC, LSP och JSP utser kommunfullmäktige vem som ska representera BRG i dessa styrelser.

BRG:s representant i Almis styrelse är BRG:s nuvarande vd, vilken ärvde platsen av föregående vd. Att nuvarande vd skulle ta över styrelseplatsen stämde av med Göteborgs Stadshus AB. Att vd representerar BRG i Almis styrelse bekräftas årligen av BRG:s styrelse.

I SPP utser grundaren, vilket är BRG, sin styrelseledamot. Detta förfarande stämde bolaget av med delar av kommunstyrelsen.

Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget har en tillräcklig intern kontroll avseende ägarstyrning av de delägda bolagen. Samtidigt bedömer vi att det finns förbättringsområden.

Lekmannarevisorerna noterar att BRG:s styrelserepresentanter i de delägda bolagen utses på olika sätt. Lekmannarevisorerna noterar också att det finns en skillnad mellan vad som står i bolagsordningen och vad som står i ägardirektivet avseende vem som kan besluta om aktieägartillskott.

Representation

Utgångspunkter i granskningen

Inom offentligt ägd verksamhet är det av stor betydelse att förtroendet för hur dessa verksamheter styrs och leds är högt hos allmänheten. Verksamheten måste förvaltas på ett betryggande sätt och med en tillfredsställande intern styrning och kontroll.

Representation är förtroendekänsligt område och en risk är att brister i den interna kontrollen avseende följsamhet gentemot gällande regelverk kan påverka förtroendet för den kommunala verksamheten. Det är därför viktigt att bolaget förebygger sådana risker, bland annat genom följsamhet gentemot gällande riktlinjer och regelverk på området.

Granskningens syfte är att bedöma om bolaget har en tillfredsställande intern styrning och kontroll gällande den interna och externa representationen.

Utifrån syftet ska följande revisionsfrågor besvaras;

- Sker representation i enlighet med gällande policy och riktlinjer?
- Sker representation enligt gällande attestplan?
- Bifogas erforderliga underlag såsom kvitto/fakturor vid representation?

Granskningens revisionskriterier är:

- Göteborgs Stads policy och riktlinjer för representation och gåvor
- Bolagsspecifika regler och anvisningar
- Regler för attest i Göteborgs Stad (H 2013 nr 105, P 2013-06-13, § 28, Dnr 0613/13)

Granskningen har utförts genom intervjuer, dokumentstudier av relevanta handlingar och stickprov. Granskningen begränsas till att omfatta 26 stickprov från konto där representation bokförs under perioden 1 januari 2018 till och med 30 september 2018.

Iakttagelser

Lokal anvisning

Göteborgs Stad har beslutat om riktlinjer för representation och gåvor. Riktlinjerna gäller för stadens samtliga medarbetare. Av riktlinjerna framgår att bolagen i staden kan ta fram egna förtydliganden/tillämpningar av riktlinjerna för representation och gåvor. Bolaget har tagit fram en lokal anvisning som senast uppdaterades i mars 2018.

Underlag för representationskostnader

Granskningen visar att för samtliga stickprov finns kvitton, dokumentation där syftet framgår och vilka deltagare som är med vid representationstillfället. På ett stickprov framgår det inte vilken organisation deltagarna företräder.

Attest i enlighet med attestplan

I bolagets delegationsordning finns ett avsnitt om attesträtt, där det framgår vem som får attestera vad. Under avsnitt attesträtt finns ingen skrivning som säger att chefer inte får attestera sina egna kostnader, vilket är ett krav enligt stadens attestreglemente.

Granskningen visar att i fem fall har personen som slutattesterat fakturan deltagit på aktiviteten där det har funnits en överordnad person som kunnat attestera istället. I tre fall har ordförande gjort slutattesten och samtidigt deltagit. I dessa fall saknas vice ordförandens attest som är den som enligt delegationsordningen ska attestera ordförandens utgifter.

Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll avseende representation. Samtidigt bedömer vi att det finns förbättringsområden.

Bolaget bör säkerställa att chefer inte attesterar sina egna kostnader och att slutattest inte sker av personer som deltar på arrangemanget.

Uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete

Lekmannarevisorerna granskade år 2016 bolagets systematiska arbetsmiljöarbete. Granskningen resulterade i att vi riktade följande rekommendation till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att utveckla bolagets systematiska arbetsmiljöarbete i enlighet med beskrivna förbättringsområden.

Iakttagelser

Lekmannarevisorerna bedömde i föregående års granskning att bolaget behövde förtydliga men också utvärdera målen för likabehandlings- och arbetsmiljöarbetet. Dessutom menade lekmannarevisorerna att bolaget behövde formalisera sina rutiner för att analysera, hantera och följa upp de arbetsmiljörisker som finns.

Vår uppföljande granskning visar att bolagets likabehandlingsplan har omarbetats av bolagets skyddskommitté så att målen är tydligare samt att de utvärderas. I bolagets lokala anvisning för systematiskt arbetsmiljöarbete framgår också hur en riskbedömning ska göras samt hur åtgärder ska utföras.

Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är att rekommendationen är omhändertagen.

Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer (gruppen benämns som Stadsrevisionen). Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen.

Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolaget har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

2019-02-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Beslut om arvode för ordförande i Lindholmen Science Park AB, Johanneberg Science Park AB och Sahlgrenska Science Park AB (science parks)

Beslut om styrelsearvode fattas av respektive science parks årsstämma eller på extra bolagsstämma.

Styrelsearvode kan enligt tidigare beslut uppgå till ett och ett halvt prisbasbelopp till styrelseordförande och ett prisbasbelopp till styrelseledamot i de delägda bolagen Lindholmen Science Park AB, Johanneberg Science Park AB och Sahlgrenska Science Park AB.

BRG och Chalmers har fört dialog över styrelsens arbete i science parks med en genomgång av befintliga arvoden och noterar att de senaste åren har ett mer intensivt arbete utformats och respektive ordförande förväntas och deltar i en mer omfattande och aktiv ägarstyrning med grundarna genom t.ex. ägarråd, ägardialoger, rapportering, löpande dialog och samverkan, vilket framförallt lett till att betydligt mer tid läggs på den strategiska styrningen. En sammanställning av arvoden diskuterades utifrån att Chalmers ställt samman jämförelser med arvoden i bolag med relativt likvärdig karaktär för att spegla nivåerna (se bilaga).

Mot den bakgrunden föreslås en justering utifrån det utökade arbetet för ordförande vilket bör avspeglas i arvoderingen för ordföranden.

Det är samtidigt viktigt att poängtera att uppdraget i en science park inte ska vara lönedrivande men vi har samtidigt beaktat arvodesfrågan med avvägning utifrån viss marknadsanpassning, förtroende och legitimitet.

BRG och Chalmers föreslår att en höjning av arvodet för ordförande i respektive science park är rimligt och ger i uppdrag till representant på årsstämman att lägga fram det som förslag.

Arvodena bör inte ligga fast utan uppräknings sker i förhållande till fastställt prisbasbelopp. Prisbasbelopp 2019 har beräknats till 46 500 kr (45 500, 2018). Arvode till styrelseordförande föreslås höjas till två prisbasbelopp.

Styrelsen föreslås besluta att:

1. Uppdra till representant på årsstämman i respektive science park att lägga fram förslag på att arvodet för styrelseordförande kan höjas till två prisbasbelopp. Beslut gäller under förutsättning att Chalmers fattar motsvarande beslut.

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD

Bilaga 1: Sammanställning styrelsearvoden

**BUSINESS REGION
GÖTEBORG**

Bilaga 1 Sammanställning styrelsearvoden

Chalmers har lämnat underlag med jämförelser över offentliga styrelsearvoden för ordförande i syfte att spegla nivåer i verksamheter med relativt likvärdig karaktär. Belopp i tkr.

Styrelsearvode, ordförande 2018

Stiftelser

Östersjö	120
SSF (Stiftelsen för Strategisk Forskning)	154
Mistra	138
KK-stiftelsen	166

Offentligt bolag

Almi AB	200
SABO	63
BRG	60
Framtiden	60
Gbg Energi	60

Inom Chalmers

Chalmersstiftelsen	150
Chalmers AB	225
Chalmersfastigheter AB	150
SSPA Sweden AB	150
Chalmers Ventures	150
Stift. Chalmers Industriteknik	150

1,5 prisbasbelopp (motsvarar 2018: 68 tkr)

Lindholmen Science Park AB
Johanneberg Science Park AB
Sahlgrenska Science Park AB

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

2019-02-11

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Återkoppling av ägardialog förd emellan Göteborg Stadshus AB (Stadshus) och Business Region Göteborg AB (BRG) 2018-10-29 med beslutad handlingsplan 2018-12-17, mottagen 2019-01-10.

BRG s styrelse informeras genom detta tjänsteutlåtande om innehållit och föreslås lämna förslag till stadshus styrelse om att förlänga svarstiden till juni innevarande år. Handlingsplanen innehåller tre områden att hantera (bilaga1)

1. **"Utvecklingen inom life science":** " BRG får i uppdrag att beskriva utvecklingen inom life science-området – generell utveckling, beskriva större risker samt vilka nyckelaktiviteter som sker under de närmsta åren." Angiven tidplan till styrelsen i Stadshus i april.

Jag kan konstatera att tidplanen är snävt tilltagen bl. a med hänsyn tagit att styrelsen med stor sannolikhet kommer till stora delar bestå av nya ledamöter. Jag ser samtidigt att de delar som kommer att belysas inom området inte märkbart kommer att förändras vid en styrelsebehandling på BRGs styrelse 2019-06-10.

2. **"Artificiell intelligens och Göteborg":** "BRG får i uppdrag att beskriva vilken potentiell roll Göteborgsregionen och Göteborgs Stad kan ta i denna utveckling, dels generellt och dels specifikt i det nya nationella AI-Centret på Lindholmen.

Såsom ovan är tidplanen mycket snäv och skall styrelse behandlas i Stadshus i Mars, och med samma argument som ovan kan en styrelse behandling ske i BRGs styrelse 2019-06-10.

3. **"Makroekonomisk utveckling":** "BRG får i uppdrag att återkomma med en uppdaterad makroekonomisk riskanalys, samt specifikt inom handelsutvecklingen".

Det finns stora fördelar med att fördjupa den ordinarie konjunkturrapporten BRG lämnar i början av juni (nr 2), kopplat till de delar som efterfrågas exempelvis fördjupning ikring handel. Därför menar jag att även denna fråga bör skjutas till BRGs styrelse möte i juni. Svarstiden till Stadshus är angiven till maj, det skall noteras att BRG inte har något styrelsemöte i maj.

Styrelsen föreslås besluta att:

-Lämna förslag till Göteborgs Stadshus ABs styrelse på förlängd svarstid inom samtliga tre områden enligt ovan. Samtliga områden behandlas på BRGs styrelsemöte 2019-06-10.

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD

2019-01-10

Utdrag ur protokoll fört vid styrelsesammanträde Göteborgs Stadshus AB den 17 december 2018:

**§ 12 Handlingsplan från ägardialog 2018 med Business Region Göteborg AB
(bilaga I)**

Peter Berggren föredrog förslag till beslut avseende handlingsplan från ägardialog 2018 med Business Region Göteborg AB, i enlighet med till kallelsen bifogade styrelsehandling.

Styrelsen beslutade:

1. Handlingsplanen för Business Region Göteborg AB fastställs enligt styrelsehandlingens bilaga 1 och ägardialogen 2018 förklaras slutförd.
2. Handlingsplanen överlämnas till kommunstyrelsen som en del i fullgörandet av skyldigheten att återföra väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

Göteborgs Stadshus AB dag som ovan

Johan Hörnberg

Bilaga I
Styrelsen 2018-12-17

Diarienummer: 0078/18

Handläggare: Peter Berggren
Tel: 031-368 54 56
E-post: peter.berggren@gshab.goteborg.se

**Handlingsplan från ägardialog 2018 med
Business Region Göteborg AB**

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Handlingsplanen för Business Region Göteborg AB fastställs enligt styrelsehandlingens bilaga 1 och ägardialogen 2018 förklaras slutförd.
2. Handlingsplanen överlämnas till kommunstyrelsen som en del i fullgörandet av skyldigheten att återföra väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

Ärendet

I Göteborgs Stadshus AB:s (Stadshus) ägardirektiv anges att syftet med bolaget är att i dialog med bolagen främja en aktiv ägarstyrning av stadens bolag. Stadshus ska genomföra årliga ägardialoger på såväl styrelse- som tjänstemannanivå med moderbolagen och de interna bolagen. Ägardialogerna ska ha en tydlig struktur och bl a utgå från bolagens affärsplaner, investeringsplaner, budget och andra strategiska styrdokument.

Ägardialogerna är den enskilt viktigaste instrumentet för god ägarstyrning och utgör ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen ägare och respektive moderbolag. Dialogerna genomförs enligt en utarbetad metod och struktur med ett individuellt innehåll, anpassat till det specifika bolagets utmaningar. Respektive ägardialog avslutas med en summering av vad som framkommit och sammanställning över de aktiviteter som bör genomföras för att öka den affärsmässiga samhällsnyttan med ägandet. Dessa sammanställs i en handlingsplan som beskriver aktiviteterna, ansvar och tidplan. Dokumentationen överlämnas därefter till kommunstyrelsen som en del i uppfyllandet av skyldigheten att återföra väsentlig information.

Bilaga I

Styrelsen 2018-12-17

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innehåller i sig inga specifika förändringar som behöver belysas ur detta perspektiv. Eventuella följdbeslut ska särskilt beakta detta och övriga perspektiv.

Olika Perspektiv

Ärendet bedöms inte få några effekter inom barn-, jämställdhets-, mångfalds-, miljö- eller omvärldsperspektiven. Eventuella följdbeslut ska särskilt beakta detta liksom även övriga perspektiv.

Expedieras

1. Kommunstyrelsen
2. Business Region Göteborg AB

Bilagor

1. Handlingsplan Business Region Göteborg AB

Bilaga I

Styrelsen 2018-12-17

**Handlingsplan från ägardialog med
Business Region Göteborg AB (BRG) 29 oktober 2018**

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Utvecklingen inom Life Science Life Science är ett viktigt kluster för Göteborgsregionen och under snabb utveckling, med till exempel investeringar i Sahlgrenska Life, GoCo och utvecklingen av Sahlgrenska Science Park. BRG får i uppdrag att beskriva utvecklingen inom Life Science-området – generell utveckling, beskriva större risker samt vilka nyckelaktiviteter som sker de närmaste åren.	Styrelsen i BRG	Att behandlas Styrelsen i Stadshus AB April 2019
Artificiell intelligens och Göteborg AI är ett område som har stor mer global uppmärksamhet som ett framtidsområde. Även i Göteborg är detta tydligt med det nyligen etablerade nationella centret för AI på Lindholmen Science Park. BRG får i uppdrag att beskriva vilken potentiell roll Göteborgsregionen och Göteborgs Stad kan ta i denna utveckling, dels generellt och dels specifikt i det nya nationella AI-centret på Lindholmen.	Styrelsen i BRG	Att behandlas Styrelsen i Stadshus AB Mars 2019
Makroekonomisk utveckling Makroekonomin är just nu i ett osäkert läge, både världs- och den lokala ekonomin visar tecken på avmattning. Det är väsentligt att ha återkommande uppdateringar i dagens osäkra makroklimat. BRG får i uppdrag att återkomma med en uppdaterad makroekonomisk riskanalys, samt specifikt inom handelsutvecklingen.	Styrelsen i BRG	Att behandlas Styrelsen i Stadshus AB Maj 2019

Dag som ovan

Peter Berggren
Göteborgs Stadshus AB
Bolagsansvarig

Ej styrelsebehandlade remisser 20180901-20181231

Avsändare	Ärende	Kommentar	Handläggare
Stadsbyggnadskontoret 2018-10-16	Program för Backaplan främst inom stadsdelarna Backa, Tingstadsvassen och Kvillebäcken i Göteborg	BRG är generellt mycket positiv till att området vid Backaplan, som i dag är ett utpräglat handels- och industriområde med stora parkeringsytor, omvandlas till en attraktiv blandstad med bostäder, service, kontor och cityhandel. Vi ser att denna omvandling kommer att gynna Göteborg och Göteborgsregionen då regionens kärna kommer att förtätas i och med att det kommer tillskapas verksamheter och kontor i lägen som kommer att bli mer attraktiva allteftersom omvandlingen kommer att fortgå.	Jessica Waller
Stadsbyggnadskontoret 2018-11-12	Program för Centrala Torslanda inom stadsdelen Torslanda i GBG.	BRG är generellt mycket positiv till att Centrala Torslanda utvecklas till en blandad och levande stadsdel. Vi ser att denna omvandling kommer att gynna de verksamheter som redan finns här samt skapar ett intresse för nya etableringar, då kundunderlaget ökar som följd av fler boenden och arbetsplatser i området. Det är också positivt att det skapas sysselsättning i den lokala arbetsmarknaden för de boende i området.	Jessica Waller

2019-02-11

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: : Efter att Eva Ternegren uttryckt önskemål om att ta upp frågan ikring Qatar/Qatar Airways och BRGs arbete med flygförbindelser (se bilaga1).

Nedan följer en kortfattad beskrivning av årets mest intressanta utländska etablering, Qatar Airways samt Go:Connect (samarbete med flyglinjer).

"Nyckeln"

Den nyckel som Business Region Göteborg årligen delar ut är en symbolisk utmärkelse till årets mest intressanta internationella etablering. Att dela ut nyckeln är en tradition som funnits sedan 2008 och beslutet har alltid varit ett tjänstemannabeslut. Nyckeln är inte en guldnyckel utan en rostig kopia av en nyckel som arkeologer hittade på 60-talet. Vanligtvis så delar vi ut nyckeln i samband med vår årliga "Expat-dag" som äger rum första veckan i december varje år. Till Expatdagen bjuder vi in personer som jobbar tillfälligt i Göteborg på ett enklare fika med lucia och lite nyttig information om Göteborg i syfte att dom skall bli goda ambassadörer för Göteborg. BRG står som värd och KF eller KS ordf brukar hålla ett tal och dela ut nyckeln för årets mest intressanta utländska etablering. I år var det tänkt att Åse-Lill Törnquist i egenskap av ordf i KF och tillika borgmästare skulle dela ut nyckeln till Qatar Airways på Expat-dagen den 7 dec. Åse-Lill Törnquist fick information om Qatar Airways den 28 nov. Tyvärr fick både hon och Qatar Airways förhinder att närvara. Därför valde vi istället att dela ut nyckeln i samband med premiärflygningen den 12 dec och med den korta framförhållningen valde vi att dela ut nyckeln på tjänstemannanivå i år.

Kriterier för att få nyckeln är:

Kriterier för att erhålla utmärkelsen är antingen att etableringen är betydande i form av antal nya arbetstillfällen som skapas eller att den är av strategisk karaktär, dvs kompletterar en lucka i en värdekedja i regionens näringsliv. Ex på företag som tidigare fått utmärkelsen är Volvo Cars, CEVT, HCL, L&T, Piccard, Mentormate, Tata Steel och Sykes.

Motivering 2018:

2018 års nyckel tilldelas Qatar Airways som nu öppnar en direktlinje till Doha från Göteborg. Direktlinjen till Doha bedöms vara strategiskt viktig för regionen och till stor nytta för det västsvenska näringslivet som nu får kraftigt förbättrad tillgänglighet till regionens snabbast växande exportregioner, Asien och Afrika. Med Doha som flygplatsnav kommer västsvenska affärsresenärer smidigt kunna resa vidare till flygbolagets 150 destinationer i dessa regioner. Den nya direktlinjen innebär också stor fraktpotential för de västsvenska exportföretagen.

Bakgrund om Qatar Airways:

Qatar Airways (QA) är Qatars statsägda flygbolag som under en lång tid haft en snabb global expansion. Bolaget flyger idag på 150 destinationer i 73 länder med ca 213 flygplan. QA har idag ca 32 miljoner årspassagerare (som jämförelse has SAS idag 28.6 miljoner årspassagerare) QA är ett femstjärnigt bolag och har under åren fått många priser och 2017 blev de utsedda till världens bästa flygbolag.

Det som gör QA lite speciella är att Swedavia har kunnat se en tydlig effekt av deras expansion på Arlanda i form av en stimulans av inkommande resenärslöden, speciellt från Indien men också från övriga Asien. QA började flyga på Arlanda 2007 och har de senaste 2-3 åren expanderat kraftfullt. När QA nu investerar i en linje från Landvetter förstärks Landvetters position i flygkretsar. När QA startar en linje ses det i flygbranschen som att destinationen är av betydelse och det kan underlätta diskussioner om nya interkontinentala linjer. Det stärker trovärdigheten för Göteborg som en internationell destination.

I det här fallet är följande värt att notera

- BRGs internationella arbete utgår alltid från Sveriges officiella förhållningssätt och rekommendationer. Sverige har normala diplomatiska förbindelser med Qatar och det finns enligt UD inga diplomatiska restriktioner i förhållningssättet till Qatar från Sverige eller EU. I diplomatiska kanaler framförs dock Sveriges hållning i frågor som rör arbetsmiljö. Sverige har en lång tradition av handel och är ett exportberoende land. I den svenska exportstrategin utpekade flygplatser med internationella direktlinjer som en av de viktigaste faktorerna för utländska företag när de väljer var de ska etablera sig och investera. Mer öppenhet och frihandel underlättar försöken att påverka landet i rätt riktning. Att gå i motsatt riktning, mot slutenhet och isolering, skulle vara direkt kontraproduktivt. Det finns också ett starkt stöd från regeringen till svenska företag när det gäller hållbart företagande och mänskliga rättigheter i samband med främjandet av svensk export.
- Sverige har offensiva ambitioner för flygets klimatpåverkan. År 2030 ska det svenska inrikesflyget vara fossilfritt och år 2045 även utrikesflyget. Det är möjligt enligt Swedavia och biobränsle är en av nycklarna. Direktlinjen är Qatars andra i Sverige och den första satsningen på en direktlinje från Doha till en regional flygplats utanför huvudstäderna i Norden. Det sker med en B787-8 Dreamliner som är ett ultramodernt flygplan med cirka 20 procent lägre bränsleförbrukning jämfört med flygplanstyper i samma storlek.
- BRG har i uppdrag att delta i den regionala grupperingen go:connect som verkar för att stärka tillgängligheten till Landvetter. I go:connect ingår följande parter: Swedavia (ordf), Turistrådet Västverige, Västsvenska Industri- och Handelskammaren, Visit Sweden och Göteborg&Co.

Patrik Andersson
VD

Henrik Einarsson
Investering och etableringschef

Från: Eva Ann-Mari Ternegren <eva.ternegren@politiker.goteborg.se>

Skickat: den 16 december 2018 22:09

Till: Patrik Andersson <Patrik.Andersson@businessregion.se>; David Ljung <david.ljung@stadshuset.goteborg.se>; hans.rothenberg@riksdagen.se; Lennart Olsson <Lennart.Olsson@liberal.se>; peter.lindh220@gmail.com; Anders Sundberg <anders.sundberg@politiker.goteborg.se>; miguel.odhner@kungalv.se; 'Marie Östh Karlsson' <marie.osth-karlsson@molndal.se>; Eva-Lena Albihn <Eva-Lena.Albihn@businessregion.se>

Ämne: verka för mer flyg till Landvetter

Hej

Denna vecka när flera klimatrappporter som visar att utvecklingen går åt fel håll lanseras och kampen för att få till stånd någon form av handlingsplan i klimatförhandlingarna i Polen inte heller lyckas särskilt bra så känns det särskilt tråkigt att läsa denna artikel:

<https://www.expressen.se/gt/ledare/csaba-perlenberg/fjaska-lagom-for-diktaturen-qatar/>

Qatar Airways borde inte ha getts
Göteborgs officiella guldnyckel -
[expressen.se](https://www.expressen.se)

www.expressen.se

Sverige varken kan eller ska vara en isolerad moralisk öde ö där handel, relationer och kommunikationer med stater med vedervärdiga statsskick omöjliggörs på grund av absoluta krav på demokratisk fundamenta.

Det föregicks ju av en artikel i GP. Jag vet att vi har olika åsikter om flygets välsignelse för Göteborg men jag anser inte att vi i BRG ska se som vår uppgift att propagera för flygförbindelser med länder som Qatar, varken av klimatskäl eller politiska skäl. Är det vi som delat ut guldnyckel?

Jag vill ha en diskussion om detta på nästa styrelsemöte.

Eva Ternegren

ersättare regionfullmäktige Västra Götaland

ordförande Göteborgs inköps- och upphandlingsnämnd

vice ordförande Business Region Göteborg

tel 070 5363292

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

2019-02-11

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Information om dataskyddsarbetet

BRG har ett tilldelat dataskyddsombud som en del i kommungemensamma tjänster, och som är organiserad på Intraservice. Vårt dataskyddsombud, Martin Brunhage, har en rådgivande funktion men till viss del även granskande. Som ett led i detta har en rapport tagits fram om hur BRG efterlever Dataskyddsförordningen (GDPR) som ni tar del av.

Dataskyddsombudet konstaterar i rapporten att BRG arbetar aktivt och strukturerat med dataskyddsfrågorna. Det ses som mycket positivt att alla anställda har utbildats. Genom att dataskyddsfrågorna ingår i BRG årshjul och att dataskyddsorganisationen planerar regelbundna möten så anser han det finnas goda möjligheter att hålla fokus på frågorna och fortsätta med ett systematiskt och kontinuerligt arbete även framöver.

Bilaga: *Organisatoriska förutsättningar för dataskyddsarbete, avstämningsrapport*

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD

Organisatoriska förutsättningar för dataskyddsarbete

**Avstämningsrapport för BRG, Business Region
Göteborg AB**

2019-01-21

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Utgångspunkter	3
1.3	Metodbeskrivning (Tillvägagångssätt för avstämningen)	3
2	Avstämning	4
2.1	Organisation för dataskydd	4
2.1.1	Ansvar och mandat (f 1-2)	4
2.1.2	Sammansättning och ledning (f 3-4)	5
2.1.3	Arbetsprocesser (f 5-6)	5
2.1.4	Effektivitetsaspekter (f 7-8)	5
2.1.5	Återrapportering och uppföljning (f 9-10)	6
2.2	Övriga frågor	7
2.2.1	Informationsåtgärder (f 11-12)	7
3	Sammanfattande bedömning	8
4	Bilaga avstämningsunderlag	9

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Dataskyddsförordningen ställer höga krav på organisationers behandling av enskildas personuppgifter. Utöver att insamlingen av personuppgifterna ska vara tillåten, måste den personuppgiftsansvarige dessutom hantera dessa uppgifter på ett korrekt sätt, med respekt för den enskildes integritet och med beaktande av lämpliga säkerhetsåtgärder.

I Göteborgs Stad är varje enskild nämnd eller bolagsstyrelse personuppgiftsansvarig och ansvarar därigenom för att dess personuppgiftsbehandlingar utförs i enlighet med dataskyddsförordningens bestämmelser. För att uppnå detta måste varje personuppgiftsansvarig bedriva ett eget förbättringsarbete inom dataskydd. Detta förutsätter i sin tur någon form av intern funktion med ett utpekat operativt ansvar för den personuppgiftsansvariges dataskyddsarbete. En sådan organisation för dataskydd är därför en grundläggande förutsättning för att kunna följa dataskyddsförordningen i sin helhet.

Den här avstämningen har som syfte att undersöka huruvida Göteborgs Stads personuppgiftsansvariga har vidtagit eller planerar att vidta åtgärder som möjliggör ett sådant löpande dataskyddsarbete.

1.2 Utgångspunkter

I dataskyddsförordningens artikel 24(1) framgår att den personuppgiftsansvarige med bland annat beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål ska genomföra *lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder* för att säkerställa sin följsamhet gentemot dataskyddsförordningen. Från detta utläser man kravet på en organisatorisk förmåga att planera och implementera sådana åtgärder.

Dataskyddsombudets skyldighet att övervaka den personuppgiftsansvariges efterlevnad av förordningen regleras vidare i artikel 39. Ett utflöde av denna skyldighet är därför att genomföra kontroller av den personuppgiftsansvariges organisation.

1.3 Metodbeskrivning (Tillvägagångssätt för avstämningen)

Avstämningen har utförts med hjälp av ett förfrågningsunderlag, fortsättningsvis benämnd avstämningsunderlag, innehållande ett antal på förhand specificerade frågor. Avstämningsunderlaget presenterades för dataskyddskontakterna (Anna Haage och Johan Gräsman) och chef verksamhetsstöd (Annelie Wignell) vid möte med dataskyddsombudet (Martin Brunhage) 23 september 2018. Dataskyddsombudet gick igenom frågorna på mötet med dataskyddskontakten och antecknade dataskyddskontaktens svar.

Dataskyddskontakterna fick därefter avstämningsunderlaget med dataskyddsombudets antecknade svar för granskning och kontroll. Dataskyddskontakterna har varit fri att formulera sina svar och göra kompletteringar efter eget gottfinnande. Dataskyddskontaktens svar inkom den 25 oktober 2018 och innehöll inga förändringar. Avstämningsunderlaget återfinns under punkt 4 (Bilaga avstämningsunderlag). Utifrån avstämningsunderlaget skapade dataskyddsombudet ett första utkast till denna avstämningsrapport, vilket dataskyddskontakterna fick lämna synpunkter på. Eventuella synpunkter från dataskyddskontakterna har beaktats i denna rapport.

I de fall där dataskyddsombudet lämnar synpunkter och/eller andra kommentarer i avstämningsrapporten görs detta endast på basis av vad som framkommit i det skriftliga avstämningsunderlaget och vid kontakt med dataskyddskontakterna.

Vid varje delområde i avstämningsrapporten finns en referens till vilka frågor(f) i avstämningsunderlaget (se Bilaga avstämningsunderlag) som ingår i delområdet.

2 Avstämmning

2.1 Organisation för dataskydd

Huvudfokus för avstämmningen ligger på de organisatoriska förutsättningarna för ett löpande dataskyddsarbete. Nedan redogörs för resultatet från avstämmningen och dataskyddsombudets bedömning.

2.1.1 Ansvar och mandat (f 1-2)

Chef verksamhetsstöd har huvudansvaret för resurser (dataskyddskontakterna) utifrån deras respektive område (it och juridik). Huvuddataskyddskontakten koordinerar dataskyddsarbetet utifrån verksamhetens behov och kan lyfta frågor direkt till chef verksamhetsstöd.

Det finns ett förslag till ansvar och rollbeskrivning. Det är en sammankallande och ledande roll i dataskyddsarbetet. Skall internt rapportera till närmsta chef alternativt direkt till VD när så krävs. Förstahandskontakt till DSO.

2.1.1.1 Kommentar

Dataskyddsombudet har tagit del av förslaget gällande ansvar och rollbeskrivning för bolagets dataskyddsorganisation. Dataskyddsombudets uppfattning är att om förslaget realiserar så kommer dataskyddsorganisationen i bolaget att ha ett tydligt delegerat mandat och ansvar.

2.1.2 Sammansättning och ledning (f 3-4)

2.1.2.1 Resultat

Just nu är det dataskyddskontakterna utifrån it och juridik. Dokumentsansvarig kommer att ingå organisationen. Organisation är platt och bolagets bedömning är att den beskrivna dataskydds-organisationen är anpassad för ändamålet. Sammansättningen av olika kompetenser förväntas ge bäst helhet.

2.1.2.2 Kommentar

Dataskyddsombudet uppfattar bemanningen i bolagets dataskyddsorganisation som välbalanserad utifrån bolagets verksamhet. Utifrån den relativt begränsade mängden personuppgiftsbehandlingar som utförs i bolaget, både vad det gäller harmlösa och känsliga personuppgifter, bedömer dataskyddsombudet att bolaget bör ha goda möjligheter att i dataskyddsorganisationen hantera följsamhetsfrågor avseende dataskyddsförordningen på ett effektivt sätt.

2.1.3 Arbetsprocesser (f 5-6)

2.1.3.1 Resultat

Dataskyddskontakten har den sammankallande/ledande rollen i bolagets dataskyddsorganisation.

Det har pågått ett intensivt arbete under året med både ett större antal planerade möten och kortare möten för avstämning och beslut mellan berörda medarbetare och chefer rörande aktuella frågor. Närheten mellan medarbetare och chefer i organisationen kräver inte alltid planerade möten. Vi är i ett uppbyggnadsskede av dataskyddsorganisationen. När arbetet med dataskyddsförordningen har satt sig i organisationen är tanken att det även fortsättningsvis ska hållas planerade möten. En instruktion för hur arbetet ska utföras kommer naturligt in i arbetet framöver. Dataskyddsfrågorna ingår i bolagets "årshjul" där bland annat riskanalyser ingår.

2.1.3.2 Kommentar

Genom att bolagets dataskyddsorganisation har/planerar för regelbundna möten och att dataskyddsfrågorna ingår i bolaget "årshjul" bör det finnas goda möjligheter för bolaget att behålla fokus på dataskyddsfrågorna och att visa på följsamhet gentemot dataskyddsförordningen genom systematiskt och kontinuerligt arbete med frågorna.

2.1.4 Effektivitetsaspekter (f 7-8)

2.1.4.1 Resultat

Bolaget utbildar samtliga medarbetare (security solution) och kontroll utförs att medarbetare har gått utbildningen. Utbildningarna hålls i mindre grupper så att

alla kan delta i diskussionerna och få svar på sina frågor om den praktiska tillämpningen av Dataskyddsförordningen på BRG. Chef verksamhetsstöd lyfter dataskyddsfrågor på/till ledningsgruppen. Intranätet används främst som kommunikationsplats för att nå ut till alla anställda. Viss information har lagts ut där och ytterligare informationsmaterial, främst i form av stöddokument, kommer att läggas ut så snart det har färdigställts.

För att bolagets dataskyddsarbete ska vara effektiva har bolaget satt samman ett team som kompletterar varandra och som kan arbeta tillsammans och dela med sig av kunskap till varandra. Det hålls avstämningsmöten med chef verksamhetsstöd som gör prioriteringarna.

2.1.4.2 Kommentarer

Avgörande för ett effektivt dataskyddsarbete är bland annat att dataskyddsperspektiven når ut till samtliga delar av bolagets verksamhet. Genom att informera och lägga ut stöddokument till de anställda på bolagets intranät och genom obligatoriska utbildningar i dataskydd finns det goda möjligheter att nå bolagets samtliga anställda vilket bör innebära att de anställda får kunskap i hur de ska hantera dataskyddsfrågor på ett lämpligt sätt.

Att bolaget utbildar samtliga anställda i dataskydd och dessutom följer upp att de anställda har gått utbildningen uppfattar dataskyddsombudet som mycket positivt. Att utbilda de anställda i dataskydd ger förutsättningar för att anställda ska identifiera avvikelser i bolagets personuppgiftsbehandlingar på ett tidigt stadium.

En annan effektivitetsaspekt skulle vara att deltagarna i dataskyddsorganisationen ges faktiska tidsresurser för att agera på ett verkningsfullt sätt. Även om tiden för medlemmarnas dataskyddsarbete i dataskyddsorganisationen inte är särskilt reglerad uppfattar dataskyddsombudet bolagets svar som att medlemmarna i dataskyddsorganisationen i nuläget har möjlighet att bedriva dataskyddsarbetet på ett ändamålsenligt sätt.

2.1.5 Aterrapportering och uppföljning (f 9-10)

2.1.5.1 Resultat

Vd har deltagit i samtliga utbildningar. Ledningsgruppen får fortlöpande info från chef verksamhetsstöd. Vid behov lyfter ledningsgruppen frågor till styrelsen. Avstämningsmöten med dataskyddsombudet är planerade till fyra gånger per år. Vid behov och vid konsekvensbedömningar/personuppgiftsincidenter kommer dataskyddsombudet kallas.

Dataskyddsombudet har fått tillgång till samarbetsyta avseende dataskyddsarbete. Möten med dataskyddsombudet är planerade till en gång per kvartal. Vid behov och vid konsekvensbedömningar/personuppgiftsincidenter kommer dataskyddsombudet kallas.

2.1.5.2 Kommentar

Att vd har deltagit i samtliga utbildningar avseende dataskyddsfrågor ser dataskyddsbudet som väldigt positivt, då det bidrar till att skapa en organisationskultur där dataskyddsfrågor är en naturlig och viktig del i de anställdas arbete.

Dataskyddsbudet har fått tillgång till relevant dokumentation avseende dataskyddsfrågor på bolagets samarbetsyta vilket underlättar dataskyddsbudets arbete.

Dataskyddsbudets uppfattning är att bolaget genom dataskyddskontakterna ger dataskyddsbudet goda möjligheter att utföra sitt arbete med att följa upp bolagets dataskyddsarbete.

2.2 Övriga frågor

Jämte det organisatoriska perspektivet görs även en avstämning av några särskilda frågor som bedömts angelägna att kontrollera i detta inledande skede.

2.2.1 Informationsåtgärder (f 11-12)

2.2.1.1 Resultat

Bolaget förmedlar information till de registrerade via sin hemsida (<https://www.businessregiongoteborg.se/sv/sa-har-behandlar-vi-dina-person-uppgifter>). Utskick till alla som har nyhetsbrev eller där bolaget har annan kontakt med de registrerade. Anställda får till viss del information i den obligatoriska utbildningen och information har gått ut på intranätet om en ny rutin kring behandlingen av de anställdas personuppgifter. Vi har för avsikt att vidta åtgärder och informera via intranätet där vi ser ytterligare behov.

2.2.1.2 Kommentar

Dataskyddsbudet bedömer att det finns goda förutsättningar för ”externt” registrerade att få information om bolagets behandling av personuppgifter.

Det framgår av avstämningsunderlaget att bolaget till viss del har informerat de anställda om hur deras personuppgifter behandlas i bolaget och att bolaget har som avsikt att vidta ytterligare informationsinsatser på intranätet vid behov. Att de anställda informeras om hur deras personuppgifter behandlas i bolaget är viktigt för att bolaget ska uppfylla sin informationsplikt utifrån dataskyddsförordningens krav.

Dataskyddsbudet har i denna avstämning inte granskat om informationen uppnår en tillräcklig grad av transparens eller tillgänglighet utifrån dataskyddsförordningen krav.

2.2.1.3 Resultat

Anmälan av dataskyddsombud har gjorts till Datainspektionen.

2.2.1.4 Kommentar

Dataskyddsombudet har fått bekräftelse att registrering har utförts från Datainspektionen.

3 Sammanfattande bedömning

Ett bra dataskyddsarbete kännetecknas av ständig förbättring vilket är en viktig delkomponent för att uppnå följsamhet mot dataskyddsförordningen. Dataskyddsombudets uppfattning utifrån de möten som ägt rum med dataskydds-kontakten samt granskat avstämningsunderlag är att bolaget arbetar aktivt och strukturerat med dataskyddsfrågor.

Genom att bolagets dataskyddsorganisation har/planerar för regelbundna möten och att dataskyddsfrågorna ingår i bolaget "årshjul" bör det finnas goda möjligheter för bolaget att behålla fokus på dataskyddsfrågorna och att visa på följsamhet gentemot dataskyddsförordningen genom systematiskt och kontinuerligt arbete med frågorna

Att bolaget utbildar samtliga anställda och dessutom följer upp deltagande uppfattar dataskyddsombudet som mycket positivt. Att utbilda de anställda i dataskyddsförordningen ger förutsättningar för att anställda ska fånga upp avvikelser i bolagets personuppgiftsbehandlingar på ett tidigt stadium.

Att vd har deltagit i samtliga utbildningar avseende dataskyddsfrågor ser dataskyddsombudet också som positivt, då det bidrar till att skapa en organisationskultur där dataskyddsfrågor är en naturlig och viktig del i de anställdas arbete.

Avslutningsvis har dataskyddsombudet uppfattningen att dataskyddskontakterna ger dataskyddsombudet goda förutsättningar och ett bra stöd i att utföra sitt arbete i bolaget.

Göteborg 2019-01-21

Martin Brunnhage

Dataskyddsombud

4 Bilaga avstämningsunderlag

Avstämmning av förutsättningar för dataskyddsarbete

Inledning

Stadens dataskyddsombud har till uppgift att övervaka efterlevnaden av dataskyddsförordningen hos samtliga personuppgiftsansvariga förvaltningar och bolag, och kommer som ett led i detta arbete att genomföra periodiska granskningar och uppföljningar av deras arbete. En grundläggande förutsättning för att detta ska vara möjligt är att den personuppgiftsansvarige bedriver ett eget förbättringsarbete inom dataskydd som kan granskas och följas upp.

Därför rekommenderas att det i varje förvaltning eller bolag inrättas någon form av intern funktion med ett utpekat operativt ansvar för dataskyddsfrågor. En sådan *organisation för dataskydd* utformas lämpligen efter de individuella förutsättningar och behov som finns hos varje personuppgiftsansvarig och kan därför variera i form och omfattning. Dataskyddskontakterna bör rimligen ingå i denna organisation.

I syfte att kartlägga hur stadens personuppgiftsansvariga arbetat med detta efterfrågar dataskyddsombuden svar på ett antal avstämningsfrågor. Till skillnad från framtida granskningsprocesser har denna avstämmning som ändamål att undersöka om de grundläggande förutsättningarna för dataskyddsarbete finns ute i förvaltningarna och bolagen, samt att verka som en uppföljning av de organisatoriska åtgärder som planerats i de handlingsplaner som togs fram under stödprojektets översyn.

Resultatet från avstämningen kommer utvärderas av dataskyddsombudet och återkopplas till styrelsen/nämnden.

Avstämningsfrågor

Nedan följer ett antal avstämningsfrågor om förekomsten av och formerna för den personuppgiftsansvariges *organisation för dataskydd*.

I den mån åtgärder är planerade men inte implementerade anges dessa.

Organisation för dataskydd

1. Har ni en organisation med utpekat ansvar för ert dataskyddsarbete?
Ja
2. Hur är organisationens ansvar och mandat utformat?
Chef verksamhetsstöd har huvudansvaret för resurser (dataskyddskontakterna) utifrån deras respektive område (it och juridik). Huvuddataskyddskontakten koordinerar dataskyddsarbetet utifrån verksamhetens behov och kan lyfta frågor direkt till chef verksamhetsstöd. Det finns ett förslag till ansvar och rollbeskrivning. Det är en sammankallande och ledande roll i dataskyddsarbetet. Skall internt rapportera till närmsta chef alternativt direkt till VD när så krävs. Förstahandskontakt till DSO. <i>Svaret är uppdaterat av dataskyddsombudet efter mejlkontakt med huvuddataskyddskontakten 20190115. Titel ändrad från ekonomichef till chef verksamhetsstöd.</i>
3. Hur är organisationen sammansatt? (en person, en gruppering, m.m.)
Just nu utifrån it och juridik. Dokumentsansvarig kommer att ingå organisationen. <i>Svaret är uppdaterat av dataskyddsombudet efter mejlkontakt med huvuddataskyddskontakten 20190115.</i>
4. Vad har motiverat den sammansättningen? (särskilda kompetenser, organisatoriska fördelar m.m.)

Organisation är platt och bedömningen är att den beskrivna dataskyddsorganisationen är anpassad för ändamålet. Sammansättningen av olika kompetenser förväntas ge bäst helhet.
5. Vem har den sammankallande/ledande rollen i organisationen?
Huvuddataskyddskontakten
6. Beskriv i korthet hur arbetet planeras att bedrivas. (Planer, mötesfrekvens, m.m.)
Det har pågått ett intensivt arbete under året med både ett större antal planerade möten och kortare möten för avstämning och beslut mellan berörda medarbetare och chefer rörande aktuella frågor. Närheten mellan medarbetare och chefer i organisationen kräver inte alltid planerade möten. Vi är i ett uppbyggnadsskede av dataskyddsorganisationen. När arbetet med dataskyddsförordningen har satt sig i organisationen är tanken att det även fortsättningsvis ska hållas planerade möten. En instruktion för hur arbetet ska utföras kommer naturligt in i arbetet framöver. Dataskyddsfrågorna ingår i bolagets "årshjul" där bland annat riskanalyser ingår. Informationshantering, inkl. efterlevnad av PUL har sedan 2013 ingått i BRGs riskarbete.
7. Hur säkerställs att organisationens arbete förankras med och når ut till alla delar i verksamheten?
Bolaget utbildar samtliga medarbetare (security solution) och kontroll utförs att medarbetare har gått utbildningen. Utbildningarna hålls i mindre grupper så att alla kan delta i diskussionerna och få svar på sina frågor om den praktiska tillämpningen av Dataskyddsförordningen på BRG. Chef verksamhetsstöd lyfter dataskyddsfrågor på/till ledningsgruppen. Intranätet används främst som kommunikationsplats för att nå ut till alla anställda. Viss information har lagts ut där

och ytterligare informationsmaterial, främst i form av stöddokument, kommer att läggas ut så snart det har färdigställts.

Svaret är uppdaterat av dataskyddsombudet efter mejlkontakt med huvuddataskyddskontakten 20190115. Titel ändrad från ekonomichef till chef verksamhetsstöd.

8. Om organisationen bemannas av personal som därtill har ordinarie arbetsuppgifter, hur säkerställs att dessa ges tillräckligt med tid för att dataskyddsarbetet kan bedrivas ändamålsenligt?

Vi är ett mindre bolag med begränsad hantering av personuppgifter vilket gör att vi inte har möjlighet att rekrytera och bemanna upp som ett större företag. För att vara effektiva har vi satt samman ett team som kompletterar varandra och som kan arbeta tillsammans och dela med sig av kunskap till varandra. Vi använder så effektivt som möjligt befintliga resurser där ingen endast kan ägna sig åt detta vilket hade varit möjligt i en större organisation. Det hålls avstämningsmöten med chef verksamhetsstöd som gör prioriteringarna.

Svaret är uppdaterat av dataskyddsombudet efter mejlkontakt med huvuddataskyddskontakten 20190115. Titel ändrad från ekonomichef till chef verksamhetsstöd.

9. Hur säkerställer ni att förvaltningsledningen hålls uppdaterad om arbetet?

Vd har deltagit i samtliga utbildningar. Ledningsgruppen får fortlöpande information från chef verksamhetsstöd. Vid behov lyfter ledningsgruppen frågor till styrelsen.

Svaret är uppdaterat av dataskyddsombudet efter mejlkontakt med huvuddataskyddskontakten 20190115. Titel ändrad från ekonomichef till chef verksamhetsstöd.

10. Hur planerar ni att hålla dataskyddsombudet informerat och involverat i organisationens löpande arbete?

Dataskyddsbudeten har fått tillgång till samarbetsyta avseende dataskyddsarbete. Möten med dataskyddsbudeten är planerade till en gång per kvartal. Vid behov och vid konsekvensbedömningar/personuppgiftsincidenter kommer dataskyddsbudeten kallas.

Övriga frågor

11. Vilka åtgärder har vidtagits för att informera de registrerade om behandlingen av deras personuppgifter? ("integritetspolicy", andra informationstexter, m.m.)

Utskick till alla som har nyhetsbrev eller där bolaget har annan kontakt med de registrerade.

Hur de anställdas personuppgifter behandlas har till viss del ingått i den obligatoriska utbildningen för alla anställda och information har gått ut på intranätet om ny rutin kring behandling av de anställdas personuppgifter. Vi har för avsikt att vidta åtgärder och informera via intranätet där vi ser ytterligare behov.

12. Hur tillhandahåller ni informationen till de registrerade? (publicering på hemsida, m.m.)

Information på hemsidan

<https://www.businessregiongoteborg.se/sv/sa-har-behandlar-vi-dina-person-uppgifter>

och på intranätet.

Dataskyddsbud		
Har ni anmält vem som är ert dataskyddsbud till Data-inspektionen?	Ja Dataskyddsbudet har fått bekräftelse från Data-inspektionen att anmälan är registrerad.	Nej

Styrelseutvärdering 2018 Business Region Göteborg AB

För varje fråga/påstående nedan, bedöm med ett kryss status idag på en skala 1-5

1 = Instämmer inte alls / Fungerar mycket dåligt

2 = Instämmer inte / Fungerar dåligt

3 = OK

4 = Instämmer / Fungerar bra

5 = Instämmer helt / Fungerar mycket bra

6 svarande 2018 (7 svarande 2017) (5 svarande 2016)

A. Styrelsen (roller, planering och funktioner)

1. Styrelsen arbetar efter en genomtänkt årsplan med variation på huvudtema och mötesplatser. **4,66** (4,30) (4,60)
2. Åtgärds-/fokusområden för styrelsens arbete med att nå identifierade mål är tydliga och kommunicerade. **4,5** (4,14) (4,20)
3. Styrelsen arbetar tillräckligt aktivt och i tillräcklig omfattning med strategifrågor. **4,66** (4,43) (3,80)
4. Rollfördelning mellan styrelse och ledning är tydlig. **4,83** (4,30) (4,80)
5. Revisionen, inklusive den interna kontrollen, ges tillräcklig uppmärksamhet och tid i styrelsearbetet. **5,0** (4,57) (4,20)
6. Styrelsen utvärderar systematiskt VD:s och företagsledningens prestationer. **4,33** (4,71) (4,40)
7. Sociala aktiviteter är tillräckliga. **4,16** (3,14) (3,40)

Kommentar fråga A 1-7:

B. Styrelsemöten

1. Antalet styrelsemöten är tillräckligt för att driva arbetet framåt. **4,66** (4,57) (4,80)
2. Mötena leds på ett sådant sätt att tillräcklig tid ges för viktiga frågor. **4,83** (4,57) (4,80)
3. Det är högt i tak och ett öppet diskussionsklimat på mötena. **5,0** (4,57) (4,80)
4. Beslut formuleras konkret. **5,0** (4,57) (5,0)

Kommentar fråga B 1-4:

C. Styrelsematerial, information och rapporter

1. Styrelsematerialet är utsänt i tillräcklig tid före sammanträdet. 4,66 (4,30) (4,40)
2. Styrelsematerialet är tillräckligt relevant, informativt och samtidigt koncist. 4,16 (4,14) (3,40)
3. Protokollen är tillräckligt informativa och tydliga. 4,66 (4,0) (3,60)
4. Information om bolagets löpande verksamhet mellan styrelsemötena är tillräcklig. 4,5 (4,0) (4,0)
5. Verksamhetsrapporteringen ger ett bra grepp om bolagets ekonomiska situation, innehåller relevanta nyckeltal och belyser hur man uppnår övriga mål. 4,83 (4,71) (4,40)
6. Bolagets affärsidé, mål och strategier är tydliga. 4,66 (4,57) (4,20)

Kommentar fråga C 1-6:

D. Styrelseledamöterna

1. Styrelsen består av ett lämpligt antal ledamöter. 4,83 (4,43) (4,60)
2. Den samlade kompetensen och erfarenheten är tillräcklig. 4,5 (4,30) (4,20)

Styrelseledamöterna...

3. ... är engagerade i företagets utveckling och i sitt arbete i styrelsen. 4,16 (4,30) (4,40)
4. ... har närvaro på styrelsemötena. 4,0 (3,71) (4,20)
5. ... har ett förtroende för varandra i gruppen som inte rubbas av meningsskiljaktigheter. 4,83 (4,30) (4,20)
6. Det finns en bra balans mellan olika personligheter i styrelsen och alla kommer till tals i tillräcklig utsträckning. 4,83 (4,14) (4,0)

Kommentar fråga D1-6 :

- Något varierande engagemang bland styrelsens ledamöter.

E. Styrelsens ordförande...

1. ... har den kunskap och insikt kring bolagets verksamhet, bransch och omvärld som krävs. 5,0 (4,67) (4,5)
2. ... är engagerad i bolaget och tar ansvar i sin roll. 5,0 (4,83) (5,0)
3. ... ser till att tiden i styrelsemötena läggs på rätt frågor. 5,0 (4,50) (4,25)
4. ... driver diskussionerna mot beslut. 5,0 (4,67) (4,75)

5. ... ser till att beslut följs upp. 4,8 (4,33) (4,50)
6. ... har integritet och står för sina uppfattningar. 5,0 (4,33) (4,75)
7. ... lyssnar på andras åsikter. 5,0 (4,67) (5,0)
8. ... tar tag i eventuella interna problem i gruppen. 4,8 (4,17) (4,0)

Kommentar fråga E 1-8:

F. Verkställande direktören...

1. ... tar fram styrelsematerial och information om bolaget som utgör bra underlag för beslut. 4,6 (4,30) (4,20)
2. ... ser till att bolaget genomför de beslut som styrelsen har fattat. 5,0 (4,57) (4,40)
3. ... vet och respekterar rollfördelningen mellan honom och styrelseordförande. 5,0 (4,57) (4,80)
4. ... har en bra dialog med styrelseordförande och övriga styrelseledamöter. 5,0 (4,71) (5,0)
5. ... tillgodogör sig feedback från styrelsen. 5,0 (4,57) (4,80)
6. ... har integritet och står för sina uppfattningar. 5,0 (4,57) (5,0)

Kommentar fråga F 1-6: